75 let Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednika Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

TOREK, 31. maja 2022

Leto LXXV, št. 43, cena 2,00 EUR | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in petkih | info@g-glas.si | www.gorenjskiglas.si

Zaposleni v pričakovanju regresa

V nekaterih podjetjih so delavci letošnji regres za letni dopust že prejeli, drugod pa ga še pričakujejo. Pri največjih gorenjskih zaposlovalcih so ga izplačali v višini okoli 1900 evrov.

Aleš Senožetnik

Kranj – Poletje trka na vrata in marsikdo je z mislimi že pri dopustu. Do brezskrbnejšega preživljanja prostih poletnih dni bo tudi letos zaposlenim pomagal letni regres, ki po zakonu pripada vsem s sklenjenim delovnim razmerjem. Zakonski rok za izplačilo delodajalcem nalaga, da ga izplačajo najkasneje do 1. julija. Izjema velja le za podjetja v likvidnostnih težavah, ki ga lahko izplačajo do 1. novembra.

Zgornja višina regresa ni določena, minimalni regres, ki ga mora delodajalec izplačati, pa znaša 1074,43 evra, kolikor znaša minimalna bruto plača. Regres je neobdavčen do višine povprečne mesečne plače v predpreteklem mesecu. Ta je sicer denimo v zadnjem trimesečju znašala 1971,72 evra. Nad to vrednostjo pa se znesek šteje v davčno osnovo.

Kot vsako leto smo tudi tokrat nekatere večje in prepoznavnejše gorenjske delodajalce povprašali, kako visok znesek regresa so oz. bodo letos namenili svojim zaposlenim. V večini podjetij so ga že izplačali, ponekod pa ga še bodo.

V škofjeloškem LTH Castingsu ga tokrat izplačujejo v višini 1900 evrov, kar je sto evrov manj kot lani. V družbah SIJ Acroni in SIJ SUZ je bil že konec lanskega leta s sindikati sklenjen dogovor o višini maksimalnega regresa za letošnje leto. Tako so zaposleni že v začetku leta prejeli prvi del v višini 450 evrov, drugi del v višini 1450 evrov pa jim je bil izplačan v teh dneh oz. do konca maja. Pri tem dodajajo, da je bilo majsko izplačilo regresa enako lanskemu, ki je bilo za tretjino višje od tistega v letu 2020.

▸ 2. stran

Zakonski rok za izplačilo regresa je 1. julij, v številnih podjetjih pa so ga delavci že prejeli. Fotografija je simbolična. / Foto: Tina Dokl

Človek je srečnejši, če srečo deli

Jože Prem iz Ribnega, ki je avgusta lani zadel glavni dobitek v eni od iger na srečo, je svojo srečo ponovno delil. Tokrat je Občini Gorje podaril denar za nakup defibrilatorja.

Maša Likosar

Zg. Gorje – Jože Prem, ki je pred nedavnim podaril denar za nakup treh defibrilatorjev Krajevni skupnosti Ribno, pravi, da je človek srečnejši, če srečo deli. Občini Gorje je namenil tri tisoč evrov za nakup defibrilatorja, ki so ga namestili k vhodu Osnovne šole Gorje. »Ker ste posvetili veliko pozornosti razvoju kraja in ste bili uspešni pri črpanju evropskih sredstev, vam v mozaik uspešno izvedenih projektov dodajam defibrilator kot darilo moje sreče,« je sporočil Prem.

▸ 4. stran

Gorjanski župan Peter Torkar se je Jožetu Premu zahvalil za defibrilator, ki je nameščen na OŠ Gorje. / Foto: Gorazd Kavčič

Letni dodatek z junijskimi pokojninami

Aleš Senožetnik

Ljubljana – Letni dodatek oziroma regres za upokojence bo večini upokojencev izplačan z junijsko pokojnino, torej 30. junija. Tisti z najnižjimi pokojninami bodo prejeli 450 evrov letnega dodatka, upokojenci s pokojninami med 570,01 in 680 evri bodo prejeli 310 evrov, tisti, ki prejemajo med 680,01 in 805 evrov bodo prejeli 250 evrov, tisti, ki prejemajo od 805,01 do 970 evrov bodo prejeli 200 in upokojenci s pokojninami, višjimi od 970,01, 140 evrov letnega dodatka. Pri določitvi višine zneska letnega dodatka se poleg pokojnine upošteva tudi znesek dela vdovske pokojnine, znesek družinske pokojnine po drugem roditelju in znesek pokojnine, prejete od tujega nosilca pokojninskega oz. invalidskega zavarovanja. Višina izplačanega dodatka je odvisna od vsote teh prejemkov. Poleg upokojencev so do dodatka upravičeni tudi uživalci nadomestila za čas poklicne rehabilitacije, začasnega nadomestila in nadomestila za invalidnost ter uživalci delnega nadomestila, vendar le v primeru, če ne prejemajo plače in niti niso vključeni v obvezno zavarovanje ali pa so vključeni v obvezno zavarovanje in so zdravstveno zavarovani kot uživalci pravice iz invalidskega zavarovanja.

GORENJSKA

Najlepša »narcisa« in najvzdržljivejši tekač

Planina pod Golico je v soboto ponovno gostila tradicionalno prireditev Miss narcis, tekači pa so šteli vzpone na Španov vrh v sklopu vzdržljivostnega teka 6 ur Španovega vrha.

4

GORENJSKA

Plažo pripeljejo na dvorišče

Zlato priznanje za najbolj inovativni produkt je prejela OŠ Šmartno v Tuhinju, za najboljšo animacijo na stojnici OŠ Križe, najbolj vztrajno ekipo promotorjev pa OŠ Venclja Perka Domžale.

8

GORENJSKA

Hrup motorjev, blato in adrenalin

Po lanskem premoru se je edinstvena tekmovalno-adrenalinska prireditev vrnila med ljubitelje vožnje s terenskimi avtomobili. V gramoznici Graben se je pomerilo skoraj petdeset tekmovalcev.

10

PRAZNOVANJA

Pri stotih letih igra bridž

Če hočeš dolgo živeti, moraš živeti tako, kot zahteva narava, je ob stotem rojstnem dnevu, ki ga je praznoval 24. maja, razmišljal Kranjčan Franc Zupančič.

19

VREME

V torek popoldne se bo oblačnost počasi trgala. V sredo in četrtek bo pretežno oblačno. Možne so krajevne plohe.

11/23 °C

jutri: pretežno oblačno

9 770352 666018

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Big Band RTV Slovenija in Marshall Gilkes

Big Band RTV Slovenija bo v soboto, 4. junija, ob 20. uri na odru Linhartove dvorane Cankarjevega doma nastopil s svetovno znanim ameriškim džezovskim pozavnistom in skladateljem Marshallom Gilkesom. Dirigent večera bo Lojze Krajnčan.

Gilkes je študij džeza zaključil na prestižni glasbeni šoli Julliard, vzporedno pa se je izpopolnjeval tudi v klasični glasbi. Leta 1998 se je ustalil v New Yorku. Od takrat dalje je igral in snemal z osupljivim številom izvajalcev in ansamblov. Štiri leta je preživel tudi v Nemčiji kot član WDR Big Banda (2010–2013), s katerim je posnel dva z gremijem nominirana albuma: Köln in Always forward. RTV Slovenija podarja enemu naročniku Gorenjskega trajnostno nakupovalno vrečko. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na vprašanje: Na kateri inštrument igra Marshall Gilkes? Odgovore pošljite do petka, 10. junija 2022, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Mizar

V četrtek, 2. junija, ob 20. uri v Orto bar v Ljubljani prihaja kultna severnomakedonska gothic rock skupina Mizar. Skupina je nastala leta 1981 v Skopju in bili so prvi, ki so mračne zvoke pripeljali na odre nekdanje Jugoslavije. Ime so dobili po zvezdi Mizar iz ozvezdja Velikega medveda. Skupina je nekaj posebnega tudi zato, ker v glasbi uporabljajo izključno svoj materni jezik.

Dva bralca Gorenjskega glasa si bosta nastop skupine v Orto baru lahko ogledala brezplačno. Za sodelovanje v žrebanju odgovorite na vprašanje: Kako se imenuje zvezda, ki z Mizarjem tvori dvozvezdje? Odgovore pošljite na koticek@g-glas.si najkasneje do jutri, 1. junija. Dva nagrajenca bosta prejela po eno vstopnico za koncert.

Zaposleni v pričakovanju regresa

1. stran

V kranjskem Goodyearju so regres izplačali skupaj z marčevsko plačo, in sicer v višini januarske povprečne bruto plače, torej 1923,92 evra. Okroglih dva tisoč evrov pa so denimo dobili delavci v škofjeloškem Filcu, prav toliko pa tudi zaposleni v farmacevtski družbi Lek, izplačali so jim ga ta mesec.

Pri upravljavcu brniškega letališča Fraportu Slovenija so letos zaposlenim regres izplačali že s februarsko plačo, in sicer v višini 2064,12 evra, kolikor je znašala povprečna bruto plača v decembru lani. V Iskratelu so prejeli 1200 evrov, kar je več kot lani.

Kam z digitalnimi boni

Od 15. junija dalje bo mogoče unovčiti digitalne bone. A komu so pravzaprav namenjeni in za kaj se bodo lahko porabili?

Aleš Senožetnik

Ljubljana – Namen digitalnega bona je spodbujanje digitalne vključenosti. Podobno kot v primeru t. i. turističnih bonov gre za dobroimetje v informacijskem sistemu Finančne uprave, za katerega ni treba zaprositi, krog upravičencev pa je manjši. Prejeli ga bodo namreč tisti, ki so imeli 12. marca stalno prebivališče v Sloveniji in so bili takrat šoloobvezni otroci zadnje triade osnovne šole, dijaki srednje šole, študenti višje šole po predpisih o višjem strokovnem izobraževanju, študenti študijskega programa prve, druge ali tretje stopnje po predpisih o visokem šolstvu ali stari 55 let in več in se bodo udeležili izobraževanja na področju digitalne pismenosti, ki je subvencionirano po zakonu o spodbujanju digitalne vključenosti. Do bona pa so upravičeni tudi tisti, ki se po ekvivalentnem programu šolajo v tujini, vendar je v tem primeru treba od pristojnega organa pridobiti priznanje statusa upravičenca, za kar je treba izpolniti obrazec, ki je dostopen na portalu eUprava.

Do digitalnih bonov bodo upravičeni učenci zadnje triade, dijaki in študentje. Fotografija je simbolična. / Foto: Gorazd Kavčič

Bone bo mogoče tudi združevati

Digitalne bone v vrednosti 150 evrov bo mogoče unovčiti za nakup nove, obnovljene ali rabljene računalniške opreme in bodo veljavni od 15. junija do 30. novembra. Bon bo mogoče izkoristiti osebno v fizičnih ali spletnih trgovinah na podlagi izjave o unovčitvi, ki mora vsebovati ime in priimek, EMŠO in davčno številko upravičenca. Kupec bo prodajalcu povedal, da bi za nakup rad unovčil digitalni bon, in mu predal izjavo o unovčitvi. Prodajalec bo nato preveril identiteto upravičenca in z vpisom podatkov v informacijski sistem FURS pridobil podatke, ali je kupec upravičenec do bona in kakšno je njegovo razpoložljivo dobroimetje. V primeru osebnega nakupa v poslovalnici bo treba predložiti tudi osebni dokument, v primeru spletnega nakupa pa bo treba ponudniku poslati elektronsko podpisano ali skenirano lastnoročno podpisano izjavo.

Tako kot v primeru turističnih bonov bo tudi digitalni bon mogoče unovčiti v več manjših zneskih, bratje, sestre, polbratje in polsestre pa jih bodo lahko združili za skupni nakup, a bodo v tem primeru morali izpolniti izjavo o združitvi digitalnih bonov.

Digitalne bone bo mogoče unovčiti le pri ponudnikih s sedežem v Sloveniji, ki imajo registrirano trgovino na debelo z napravami za informacijsko-komunikacijsko tehnologijo ali trgovino na drobno v specializiranih prodajalnah z računalniškimi, komunikacijskimi, avdio in video napravami.

Kaj pa starejši

Za razliko od preostalih bodo prebivalci, stari 55 let in več, upravičenci postali šele, ko bodo opravili neformalno izobraževanje za dvig digitalnih kompetenc, ki se bodo izvajala predvidoma jeseni oziroma pozimi.

Izvajalce izobraževanj bo država poiskala z javnim razpisom, seznam izbranih izvajalcev pa bo objavljen naknadno.

Umrl je Boris Pahor

Pred dvanajstimi leti je bil gost Glasove preje, ki je potekala na Gimnaziji Kranj.

Miha Naglič

Kranj – V Trstu je včeraj, 30. maja 2022, v 109. letu umrl Boris Pahor, starosta slovenskih pisateljev. Bil je ena najbolj markantnih slovenskih in italijanskih osebnosti 20. stoletja, o njem je v živo pričeval tudi v prvih letih 21. stoletja.

V italijanski javnosti je bil dolgo zamolčan, priznanja – tako slovenska kot italijanska – so začela prihajati šele proti koncu njegovega dolgega življenja. In v tem je bila ena od Pahorjevih veličin: da je v Trstu, na zahodnem robu slovenskega prostora, pričeval o slovenstvu v slovenskem jeziku. Tega pa ni počel na neki manjšinski, ampak na evropski in svetovljanski način. Njegova dela, ki so bila predlagana tudi za Nobelovo nagrado, so prevedena v več jezikov, še posebno cenjen je v Franciji. Pa ni pomemben le kot pisatelj. Bil je tudi upornik. V svojem življenju se je dejavno zoperstavil obema velikima totalitarizmoma 20. stoletja – fašizmu in komunizmu.

Na svoje otroške oči je videl goreti Narodni dom v Trstu (1920), konec vojne je dočakal v nacističnem taborišču, leta 1975 je v Trstu objavil Kocbekovo pričevanje o povojnih pobojih slovenskih domobrancev, ves čas je bil kritičen tudi do mačehovskega odnosa Ljubljane do »periferije« ...

Pred dvanajstimi leti smo ga povabili na Glasovo prejo, zgodila se je na Gimnaziji Kranj, 9. septembra 2010.

Boris Pahor (1913–2022) / Foto: Gorazd Kavčič

Na gimnaziji zato, ker je postavil pogoj, da želi nastopiti pred mladimi. Hkrati pa je poudaril, da bo v Kranj rad prišel tudi zato, ker ima v Prešernovem gaju spomenik bazoviškim žrtvam, ki ga Ljubljana nima.

Ohranimo ga v lepem spominu, naj počiva v miru.

Najbolj ogroženi so otroci

Predstavili so najnovejše rezultate meritev za športnovzgojni karton. So boljši kot lani, še vedno pa slabši kot pred epidemijo. Bolj so se izboljšali fantje kot dekleta.

Maja Bertoncelj

Ljubljana – Dogodek je organiziral STAklub Slovenske tiskovne agencije v sodelovanju s Fakulteto za šport Univerze v Ljubljani, potekal pa je pod naslovom To se zgodi, ko otroci obsedijo.

V meritvah športnovzgojnega kartona so sodelovale vse slovenske osnovne šole. Fotografija je z Osnovne šole Simona Jenka Kranj. / Foto: Tina Dokl

Gibljivost še nazadovala

V meritvah športnovzgojnega kartona so sodelovale vse slovenske osnovne šole, analizirali so približno petdeset odstotkov vseh letošnjih rezultatov. »Prvi rezultati kažejo, da je bilo to leto boljše kot leti, ko smo bili priča zaprtju šol in ki sta bili z vidika gibalnega razvoja otrok katastrofalni. Razlike so med fanti in dekleti. Očitno je, da so dekleta veliko bolj odvisna od šolskega prostora. Pri fantih je prišlo do skoraj polovične ponovne pridobitve gibalne učinkovitosti, medtem ko dekleta niso izboljšale svojih sposobnosti za več kot tretjino v primerjavi s časom pred covidom-19. Predvidevamo, da bomo potrebovali vsaj desetletje, da bomo na ravni pred korono, če bomo začeli delati nekaj dodatnega, torej vpeljevali nove športne programe, povečevali količino gibanja v šoli. Na naraven način se stvari ne bodo izboljšale.« Dodal je, da ga je presenetilo, da je gibljivost otrok tista, ki je edina še naprej nazadovala, vse druge (hitrost, vzdržljivost, moč) pa so se v primerjavi z letom 2021 malo izboljšale. »Slabe gibalne sposobnosti vplivajo na počasnost v zaznavanju, pisanju, branju. To je zelo velika težava, ki lahko pripelje do enega najslabših uspehov otrok v šoli,« je še povedal Starc. Kar se tiče debelosti, je od lani nekoliko bolje, še vedno pa je otrok, ki se srečujejo z debelostjo, nekaj tisoč, kar je za Slovenijo veliko.

Potrebni sistemski ukrepi

Po besedah profesorja na ljubljanski Fakulteti za šport in vodje raziskovalne skupine SLOfit Gregorja Juraka imamo po trenutno zbranih rezultatih tri ključna sporočila: da se šole ne smejo zapreti, da otroci sami in njihovi starši ne bodo zmogli pripeljati otroke na ustrezno telesno zmogljivost, zato nujno potrebujemo sistemske ukrepe, in da nujno potrebujemo medgeneracijsko solidarnost. »Ta hip so naši otroci najbolj ogroženi. Izgubljamo konkurenčno prednost, ki smo jo v odnosu do drugih evropskih držav imeli v preteklosti. Točka kognitivnega razvoja otrok je tista, ki bi jo morali dojeti tudi naši odločevalci. Pozivamo k takojšnji ponovni uvedbi programa Zdrav življenjski slog za prehoden čas ter k pripravi zakonskih podlag in sredstev za dodatno strokovno vodeno uro predmeta šport v osnovnih šolah vsak dan. Spremeniti je treba tudi vrsto drugih paradigem, kar pomeni tudi dejavno poučevanje pri drugih šolskih predmetih, sistemska umestitev gibalnega odmora, da srednješolci s poukom začnejo kasneje, sprememba prostorov znotraj in zunaj šole za prijaznejše poučevanje ...« Na novinarski konferenci je sodeloval tudi Francisco B. Ortega, ki že leta raziskuje vpliv športa na možgane. Pojasnil je, da vpliva na kognitivne sposobnosti, učni uspeh otrok, povezan je tudi z daljšo življenjsko dobo in zmanjšanjem tveganja za razvoj določenih bolezni.

Načrtujejo, da bodo imeli celotne rezultate meritev športnovzgojnega kartona obdelane v enem mesecu, ne pričakujejo pa zelo drugačne slike. »Upam, da bodo odločevalci tokrat prisluhnili. V preteklih dveh letih ni bil sprejet noben ukrep, ki bi otrokom omogočal več gibanja. Sredstva za prostočasno športno vzgojo otrok so upadala. Otroci so največje žrtve te pandemije. Največ smo jim vzeli,« poudarja Starc.

Izkušnje šole

Slabše rezultate meritev športnovzgojnega kartona ugotavljajo tudi na Gorenjskem. Duša Jazbec, učiteljica športa na OŠ Simona Jenka Kranj, je povedala: »Analize letošnjih rezultatov testiranja za športnovzgojni karton še nimamo. Po samem testiranju pa sodim, da so slabši, kot so bili pred covidom-19. Predvsem se pozna pri vzdržljivosti, koordinaciji in hitrosti. Predlagamo, da se na šolah uvede več športa – vsak dan ena ura, da se nivo sposobnosti dvigne. Šola je v vseh pogledih osnovna celica. Ne bi se več smelo postopati tako, kot se je v dveh letih, ko so bile šole veliko časa zaprte.« Pritrdila ji je tudi Alenka Pirc, prav tako učiteljica športa na OŠ Simona Jenka Kranj, in poleg pomena gibanja opozorila tudi na pomen prehrane.

Danes še zadnja zaslišanja

V državnem zboru potekajo zaslišanja ministrskih kandidatov. Ministrsko ekipo petnajste slovenske vlade bodo predvidoma potrjevali jutri.

Simon Šubic

Ljubljana – V državnem zboru se od sobote vrstijo predstavitve ministrskih kandidatov za vlado, ki jo sestavlja mandatar Robert Golob. Zadnje predstavitve bodo na vrsti še danes. Če bodo vsi ministrski kandidati potrjeni na matičnih odborih državnega zbora, naj bi poslanci novo vlado potrjevali jutri na izredni seji. O tem so se odločali včeraj.

V soboto je zaslišanja pred matičnimi odbori uspešno prestalo pet kandidatov za ministre – za gospodarstvo (Matjaž Han), za Slovence v zamejstvu in po svetu (Matej Arčon), za kohezijo (Aleksander Jevšek), za izobraževanje (Igor Papič) in za digitalno preobrazbo (Emilija Stojmenova Duh). Včeraj so pred pristojna delovna telesa stopili naslednji kandidati: za zunanjo ministrico Tanja Fajon, pravosodno ministrico Dominika Švarc Pipan, notranjo ministrico Tatjana Bobnar, za ministrico za javno upravo Sanja Ajanović Hovnik, za finančnega ministra Klemen Boštjančič in za obrambnega ministra Marjan Šarec.

Danes zaslišanje čaka še kandidate: za ministra za infrastrukturo Bojana Kumra, za ministrico za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Ireno Šinko, za ministra za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Luko Mesca, za ministra za okolje in prostor Uroša Brežana, za zdravstvenega ministra Danijela Bešiča Loredana in za ministrico za kulturo Asto Vrečko.

k

KOMENTAR
Alenka Brun

Ogromno »kruha in iger« čez poletje

Recimo, da mu je ime Matevž. Vse življenje je bil kuhar. Potem imamo pa še na primer Tadeja. On pa je od prvega dne, ko je zaključil srednjo šolo, delal v strežbi. Ko sem nazadnje spraševala po Matevžu v eni od restavracij na Gorenjskem, so mi razložili, da ne dela več pri njih. In kje je sedaj, sem bila radovedna. Ne vemo, je nadaljeval vodja strežbe, pomočnik iz kuhinje pa dodal, da se je v sredini prvega vala epidemije začel spogledovati s »knaufarijo« in odšel. V kuharski poklic se ni vrnil. Tadej si je sicer ponovno nadel predpasnik, vmes pa, ko je šef gostinski obrat zaprl, je našel zaposlitev v domačem mizarskem podjetju. Zasmeje se, da si ni nikoli predstavljal, da bo doživel kaj takega, a saj veste: živemu človeku se lahko zgodi marsikaj.

Tudi segment organizatorjev dogodkov je doletela podobna zgodba kot gostince in v zakulisju odrske »mašinerije« primanjkuje osebja, sploh takega z znanjem. Obiskovalci tega niti ne zaznajo toliko, a marsikateri vodja prireditve je (ponovno) deklica za vse.

Samo da so se sprostile omejitve, da je posijalo sonce – pomladi praktično niti ni bilo, saj je vreme s temperaturami že marca podivjalo – so organizatorji dogodkov začeli na polno in z informacijami tako rekoč zasuli ciljno občinstvo. Koncerti, gledališče, druženja, pogovorni večeri, kulinarične delavnice, klepeti ob večerjah, poroke, predstavitve, odprtja, modni dogodki, prestavljeni dogodki iz predlanskega in lanskega leta na letošnje in še in še. In prav vse je dobro obiskano. Znana glasbena zasedba Big Foot Mama je tridesetletnico obstoja praznovala pred dvema letoma, in ker takrat zaradi razmer slavnostnega koncerta niso imeli, so ga za nedoločen čas prestavili. Pripravili so ga nedavno. Ljubljanske Stožice so bile napolnjene do zadnjega kotička, fotografije in kratki videoposnetki s koncerta so preplavili družbena omrežja. Podobno je bilo z nastopom znamenitih Rammstein v Celovcu, koncertom Iron Maiden v Zagrebu – arena oziroma stadion sta bila povsem polna. Zasedba Fehtarji je sredi Ljubljane naredila pravi podeželski žur ...

Ljudje zajemajo življenje z veliko žlico. Se pa vseeno sprašujejo, ali je tovrstno živahno, že kar divje, dogajanje morda odraz tega, da nihče ne ve, kaj bo jeseni. Bo virus ponovno pokazal zobe? Najbolje, da se zabavamo na zalogo, se je zadnjič nekdo pošalil. Potem je tu še vojna v Ukrajini. Ta se nam je zdela na začetku izjemno blizu, sedaj je pač tam in je.

Trenutno nihče noče razmišljati o ničemer. Trenutno ljudje živijo za tu in sedaj.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Urša Peternel

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik;
stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,00 EUR, petek 2,20 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Najlepša »narcisa« in najvzdržljivejši tekač

Planina pod Golico je v soboto ponovno gostila prireditev Miss narcis, tekači pa so šteli vzpone na Španov vrh v sklopu teka 6 ur Španovega vrha.

Maša Likosar

Planina pod Golico – Izbor Miss narcis ima po besedah Katje Medja, predsednice Turističnega društva Golica, organizatorja prireditve, dolgo tradicijo. Prvič so ga namreč organizirali že leta 1964. Tokrat se je za naziv potegovalo osem deklet. Pomerile so se v treh igrah. V prvi so se morale predstaviti, pri tem pa uporabiti besede, ki so jih izžrebale v kategorijah okoliški hribi, kmečko orodje in domače besede. V drugi igri so morale iz jajčnih beljakov stepsti sneg in v tretji špiliti klobase. Tekmovalke sta ocenjevala štiričlanska komisija in občinstvo, ki je svoji favoritki namenilo srček. Največ srčkov je prejela domačinka Sanja Jereb, ki je postala mis narcis 2022, prva spremljevalka je bila Tamara Medja in druga spremljevalka Pia Platiša, obe s Koroške Bele. »Letos nam je spet zagodlo vreme, dež je skorajda stalnica naše prireditve, a to nas ne ustavi, morda bi bilo obiskovalcev le nekoliko več, če bi sijalo sonce,« je še dodala Katja Medja, ki je predsednica društva od februarja letos.

Kljub deževni soboti se je v organizaciji Zavoda za šport Jesenice na Španov vrh šest ur neprekinjeno vzpenjalo 15 moških in dve ženski. Skupno so zabeležili 76 vzponov, od tega osem v ženski konkurenci in 68 v moški konkurenci. Najmlajši tekmovalcev je bil enajstletni Tevž Šorn, najstarejši pa Miro Ražman, letnik 1953. Tekmovanje je potekalo v treh starostnih kategorijah. Obe ženski sta se pomerili v kategoriji nad petdeset let. Prva je bila Draga Žbontar s sedmimi vzponi, druga pa Mirsada Hadžić, ki se je na Španov vrh povzpela enkrat. »Gre za prijetno prireditev, letos tudi mokro, saj nas je spremljal dež. Zaradi mokrega terena so bili spusti nekoliko težavnejši, sicer pa je običajno težje teči v vročini,« je povedala Žbontarjeva.

Tekača Draga Žbontar in Klemen Markež / Foto: Nik Bertoncelj

Foto: Nik Bertoncelj

Katja Medja, predsednica Turističnega društva Golica

Otroci so v okviru prireditve Miss narcis izdelovali narcise iz papirja. / Foto: Nik Bertoncelj

V najmlajši moški kategoriji je bil najuspešnejši Aljoša Markež z osmimi vzponi, v drugi starostni kategoriji Gaber Šorn s sedmimi vzponi in v najstarejši kategoriji Klemen Markež z osmimi vzponi. Absolutni zmagovalec je postal Klemen Markež, ki se je na Španov vrh v petih urah in dvajsetih minutah povzpel osemkrat, drugi je bil Aljoša Markež, ki se je osemkrat povzpel v petih urah in 57 minutah, in tretji Gaber Šorn s sedmimi vzponi v petih urah in 33 minutah. »Dež ni predstavljal ovire, navajen sem teči v vseh vremenskih razmerah. Padca ni bilo niti drugih težav, je bila pa proga ob vsakem novem vzponu po občutku vedno strmejša,« je dejal Klemen Markež, ki se je vzdržljivostnega teka na Španov vrh udeležil prvič.

Prva spremljevalka Tamara Medja, mis narcis 2022 Sanja Jereb in druga spremljevalka Pia Platiša / Foto: Blaž Lavtar

Tradicionalni pohod po Stari rudni poti, ki ga organizira Turistično-informacijski center Jesenice, je bil tokrat zaradi slabega vremena odpovedan.

Človek je srečnejši, če srečo deli

1. stran

Kot je pojasnil gorjanski župan Peter Torkar, je to že šesti defibrilator v njihovi občini. Nameščeni so že na gasilnem domu v Podhomu, pri vstopu v sotesko Vintgar, na upokojenskem domu v Spodnjih Gorjah, na gasilskem domu v Zgornjih Gorjah in v vasi Poljšica. »Območje, ki še ni pokrito z defibrilatorjem, sta le vasi Krnica in Laze. V kratkem se nam sicer obeta še en donator defibrilatorja, ki bo nameščen v Krnici,« je povedal župan in dodal, da je bil doslej uporabljen le defibrilator na gasilskem domu v Zgornjih Gorjah, enkrat uspešno, drugič žal ne.

Po uradni namestitvi defibrilatorja, ki ga je blagoslovil gorjanski župnik Matej Pavlič, so načrtovali tudi predstavitev njegove uporabe, ki bi jo izvedli reševalci Zdravstvenega doma Bled, a so morali v tistem času na nujno intervencijo. »Z Zdravstvenim domom Bled tesno sodelujemo v okviru zdravstvene vzgoje. V vseh razredih namreč nekaj ur namenimo preventivi z različnimi vsebinami, med njimi je osrednja prva pomoč,« je pojasnila ravnateljica OŠ Gorje Mojca Brejc in dodala, da bodo predstavitev, ki je bila tokrat odpovedana, izvedli v prihodnje in tako učence ter učitelje naučili pravilnega rokovanja z defibrilatorjem.

Nižje položnice, a Enos OTE z izgubo

Na Jesenicah zdaj plačujejo eno najnižjih cen ogrevanja v državi, a je koncesionar Enos OTE lani posloval s 174 tisoč evri izgube.

Urša Peternel

Jesenice – Podjetje Enos OTE, ki kot koncesionar oskrbuje Jesenice s toploto, je lani posloval s 174 tisoč evri izgube iz poslovanja. Kot je na zadnji seji občinskega sveta pojasnil direktor Robert Pajk, so na poslovanje vplivale predvsem razmere na trgu energentov. V drugem delu kurilne sezone so namreč cene zemeljskega plina in emisijskih kuponov začele divjati, zato so morali prilagoditi prodajno ceno toplote. Višji zneski na položnicah so močno razburili občane, po dogovoru so ceno megavatne ure znižali, tako da je bila prodajna cena megavatne ure toplote za odjemalce ves čas nižja od stroškovne cene.

»Prodajna cena je bila v drugem delu lanske kurilne sezone več kot 12 evrov pod stroškovno ceno, zato smo vsak mesec pridelali 50.000 evrov izgube,« je povedal Pajk. Izguba iz poslovanja je tako lani znašala 174.000 evrov, medtem ko je še leto pred tem Enos OTE ustvaril 115.000 evrov dobička.

Kljub dvigu cen se lani delež neplačnikov ni povečal, reklamacij pa je bilo več, a kot je pojasnil Pajk, je večina pritožb šla na račun nerazumevanja pravilnika, po katerem je 40-odstotni uporabniški delež treba vedno plačati. »Takoj ko so bile te nejasnosti pojasnjene odjemalcem, ni bilo več težav, zato v letu 2021 kljub dvigu cen nismo zaznali večjega odstotka neplačnikov.« Kot je zatrdil, odjemalcem omogočajo tudi odplačilo dolgov po obrokih, tako da so na koncu zvečine vsi računi plačani.

Na Jesenicah je povprečna cena megavatne ure 119 evrov, najvišja pa je v Trbovljah, 172 evrov, medtem ko v Ljubljani znaša 123 evrov. Kot je dejal Robert Pajk, so s tem v spodnjem delu po ceni megavatne ure toplote v Sloveniji.

In kakšne bodo cene v prihodnji kurilni sezoni, je zanimalo občinske svetnike. Pajk je dejal, da do začetka kurilne sezone cene megavatne ure ne bodo spreminjali in bo ostala takšna, kot velja trenutno. Tudi do konca leta 2022 se cena ne bo bistveno spremenila, je napovedal, saj so količine energenta do konca leta 2022 zagotovljene v takšni meri, da to lahko reče.

Na bojazen, da zemeljskega plina zaradi embarga ne bi bilo, pa je pojasnil, da se je na Jesenicah možno daljinsko ogrevati tudi s kurilnim oljem.

Kulinarična izmenjava na Homu

V soboto so na Homu v sklopu projekta KUHAM DOMAče članice Kulturno-umetniškega društva (KUD) Zasip – aktiv žena Prgarije iz občine Bled in Društva žena in deklet na vasi občin Bled in Gorje delile svoje kulinarično znanje o tradicionalnih jedeh.

Maša Likosar

Zasip – Razvojna agencija Zgornje Gorenjske (Ragor) skuša s projektom KUHAM DOMAče na območju Zgornje Gorenjske ohranjati in širiti znanja priprave tradicionalnih domačih jedi, sestavin in postopov. Kot je pojasnil Ambrož Černe iz Ragorja, so se letos usmerili še v uporabo tradicionalnih sestavin v moderni kulinariki, zato so se še bolj povezali z gostinci, ki stare jedi preoblikujejo v sodobne. V projektu sodelujejo občine Kranjska Gora, Jesenice, Radovljica, letos sta se pridružili še občini Bled in Gorje. Na kulinarični delavnici, ki so jo poimenovali Kulinarična izmenjava na Homu, so se tako povezale članice KUD Zasip – aktiv žena Prgarije iz občine Bled in Društva žena in deklet na vasi občin Bled in Gorje. Prikazale so izdelavo jedi, značilne za njihove kraje. Članice aktiva žena Prgarije so pripravile tepkine krapce in ohrovtove zvitke, članice društva podeželskih žena pa jurjevo kapo in praženec.

Članice aktiva žena Prgarije Milena Burja, Bojana Pipan in Branka Ambrožič so prikazale izdelavo tepkinih krapcev in ohrovtovih zvitkov. / Foto: Primož Pičulin

Jurjeva kapa je po besedah Maje Ambrožič, predsednice društva podeželskih žena, tradicionalna gorjanska jed. »Ime je dobila po njihovem zavetniku sv. Juriju. Nekoč so jo običajno jedli ob nedeljah po sveti maši. Njena priprava je dokaj enostavna: skuhamo ajdove žgance, jih zabelimo z ocvirki, na vrh pa dodamo umešana ali pečena jajca,« je pojasnila in še dodala: »Praženec smo pripravile v sladki različici, a ga lahko tudi v slani, kjer zmesi ne dodamo sladkorja, ob pražencu pa postrežemo kranjsko klobaso ali katerokoli drugo mesno jed.«

Za območje Zasipa oziroma Prgarije, od koder prihajajo Prgarke, so značilne hruške tepke, ki dobijo ime prga, ko se posušijo. »Ime tepka izhaja iz časa avstro-ogrske monarhije, ko je cesarica Marija Terezija ukazala ljudem, zlasti kmečkemu prebivalstvu, naj zaradi preprečevanja lakote množično nasadijo hruške, ki so zelo hranljive in dolgo obstojne. Kdor tega ni hotel, naj bi bil tepen po podplatih, zato se je hrušk prijelo ime tepka,« nam je zaupala Bojana Pipan, vodja skupine Prgarke, in dodala, da tepk pri njih danes praktično ni več, a jih ponovno sadijo. »Krapci so novejša jed, vsebujejo nadev iz tepk, orehov, skute, jajc, lešnikov, ruma in medu. Ohrovtove zvitke pa nadevamo z maso iz jurčkov, suhih paradižnikov, orehov, limone in prgine moke,« je še povedala Pipanova, ki je tudi zapisala recepte za nekatere tipične jedi iz prg.

Članice Društva žena in deklet na vasi občin Bled in Gorje Maja Ambrožič, Ida Jamar in Nataša Rimahazi so predstavile izdelavo jurjeve kape in praženca. / Foto: Primož Pičulin

Kako poteka odvoz lahke frakcije

Urša Peternel

Jesenice – Na seji občinskega sveta na Jesenicah so obravnavali tudi letno poročilo koncesionarja Ekogor, ki na deponiji Mala Mežakla opravlja gospodarsko javno službo obdelave mešanih komunalnih odpadkov. Direktor podjetja Publikus Igor Petek je dejal, da so lani odpeljali več kot pet tisoč ton lahke frakcije in tudi letos je glavna usmeritev, da bodo še pred koncem leta vso nakopičeno lahko frakcijo odpeljali. Je pa poudaril, da imajo težave s prevzemniki, saj imajo zagotovljen zgolj odvoz lahke frakcije, ki nastaja sproti, in nekaj nakopičene količine, a manj, kot bi si v podjetju želeli. Ta čas imajo sicer sklenjene pogodbe s štirimi prevzemniki.

Ob tem iz poročila izhaja, da je po analizi v mešanih komunalnih odpadkih na Jesenicah preveč bioloških odpadkov, papirja in tekstila. Zato bo občane treba bolj ozaveščati o ločenem zbiranju odpadkov in o tem, kaj sodi med mešane komunalne odpadke, so opozorili na Občini Jesenice.

Glede sežigalnice, ki bi prinesla rešitev za mešane komunalne odpadke, pa je direktor Komunalne direkcije Marko Markelj opozoril, da je država sicer nedavno sprejela uredbo o opravljanju obvezne državne gospodarske javne službe sežiganja odpadkov, a preden bodo postavljene prve štiri sežigalnice, bo trajalo vsaj še nekaj let. Rešitve na ravni države v kratkem času tako ni pričakovati.

Od jutri brezplačni mestni promet za upokojence

Simon Šubic

Kranj – Od jutri naprej bodo lahko upokojenci, starejši od 65 let, invalidi in vojni veterani, ki imajo brezplačno vozovnico za javni promet na območju Slovenije, brezplačno uporabljali tudi mestni promet v Kranju in na Jesenicah. Pravico bodo uveljavljali s kartico integriranega javnega potniškega prometa (IJPP), na katero se jim bo nova vozovnica za mestni promet zapisala avtomatsko ob prvi vožnji z medkrajevnim prevozom ali mestnim prevozom, so razložili na Mestni občini Kranj. »Potnik naj za zanesljiv zapis drži kartico na terminalu od tri do pet sekund,« so opozorili v podjetju Arriva Slovenija, ki izvaja mestni promet v Kranju.

Upravičenci, ki doslej še niso uveljavljali pravice do vozovnice za območje Slovenije, lahko na enem od prodajnih mest oddajo vlogo za brezplačno vozovnico (izkazati se morajo z osebnim dokumentom). Na ta način bodo prejeli kartico in vozovnici za območje Slovenije in za vključene mestne prevoze. Cena rdeče kartice IJPP sicer znaša tri evre.

Popravek

Naklo – V torkovem Gorenjskem glasu smo v članku z naslovom Andrej Kosič častni občan občine Naklo napačno napisali priimek. Pravilno je Andrej Košič. Za napako se opravičujemo.

Uredništvo

Šola ne bo nosila imena Pavleta Zidarja

Osnovna šola Koroška Bela se za zdaj ne bo preimenovala v Osnovno šolo Pavleta Zidarja.

Urša Peternel

Jesenice – Pred časom je nekaj krajanov KS Slovenski Javornik - Koroška Bela prek občinske svetnice Maje Otovič na Občino Jesenice naslovilo pobudo, naj se Osnovna šola Koroška Bela preimenuje v Osnovno šolo Pavleta Zidarja. Letos zaznamujemo devetdeseto obletnico rojstva tega pisatelja, ki je bil rojen na Slovenskem Javorniku. Kot so zapisali, se tudi drugi dve jeseniški osnovni šoli že imenujeta po pisateljih.

V občinski upravi so pojasnili, da so pobudo poslali na Krajevno skupnost Slovenski Javornik - Koroška Bela ter na Osnovno šolo Koroška Bela. Tako v krajevni skupnosti kot v šoli pa so se opredelili proti preimenovanju.

Na šoli so opravili anketo med strokovnimi delavci in 36 jih je bilo proti, trije za novo ime. Člani sveta KS pa so soglasno sprejeli sklep proti preimenovanju; predsednik Matej Brus je ob tem poudaril, da bi o morebitnem preimenovanju morali odločati krajani, v svetu KS pa menijo, da bi, če že, morali izbrati ime, ki »ne nosi teže nekih časov, ki še danes razdvajajo državljane«.

Mnenji so na Občini Jesenice sprejeli in predlagali, da se aktivnosti za preimenovanje šole ne nadaljujejo.

Pred leti so sicer v prostorih Kulturnega doma na Slovenskem Javorniku uredili spominsko sobo Pavleta Zidarja, na pisateljevi rojstni hiši na Dobravski cesti je spominska plošča, kip Pavleta Zidarja, ki ga je izdelal njegov prijatelj iz otroštva, akademski slikar Jaka Torkar, pa stoji v avli Osnovne šole Koroška Bela. V šolski knjižnici imajo tudi zbirko njegovih del.

Krajevna skupnost Lancovo

ODDAJA V NAJEM PLANINSKI DOM GOŠKA RAVAN.

Koča ima urejeno kuhinjo s plinskim štedilnikom, novo kopalnico, štiri spalnice s petnajstimi ležišči - možnost oddajanja. Razpis je objavljen na spletni strani Občine Radovljica.

Več informacij na gsm: 041 324 049, g. Gregor Remec.

KRAJEVNA SKUPNOST LANCOVO, LANCOVO 30, RADOVLJICA

V vrtec vsi otroci, ki bodo dovolj stari

Naklo – V šolskem letu 2022/23 so skupaj za obe enoti vrtca v občini Naklo prejeli 73 vlog za vpis otrok. Kot je na nedavni seji naklanskega občinskega sveta povedal ravnatelj OŠ Naklo Milan Bohinec, so od tega prejeli 58 vlog za prvo starostno obdobje in 15 za drugo starostno obdobje. Sprejeti bodo vsi vpisani otroci, ki bodo s prvim septembrom izpolnjevali starostni pogoj (najmanj enajst mesecev starosti). Na čakalnem seznamu ostane 13 otrok, ki bodo starostni pogoj dopolnili med šolskim letom 2022/23, ki jih bodo sprejemali postopoma in glede na prosta mesta. Delo bo potekalo v 16 oddelkih, od tega bo 12 oddelkov v vrtcu Mlinček v Naklem in štirje v vrtcu Jelka v Dupljah. Občinski svetniki so sprejeli tudi sklep o fleksibilnem normativu v oddelkih, kjer je to potrebno.

Zapori cest v Voklem

Voklo – V naselju Voklo je od petka, 3. junija, do nedelje, 5. junija, predvidena popolna zapora odseka lokalne ceste Voklo–Voglje od križišča pri cerkvi do konca naselja Voklo ter lokalne ceste Voklo–Trboje od križišča z lokalno cesto Voklo–Voglje do konca gozda proti Trbojam. Cesta bo zaprta zaradi asfaltiranja. Obvoz za Trboje je za osebna vozila urejen čez Prebačevo in za Voglje za tovorna vozila po začasno urejenem priključku ob avtocestnem priključku Sp. Brnik.

Praznovali trideset let delovanja Osnovne šole Antona Janše

S prisrčno prireditvijo, na kateri so nastopili prav vsi učenci in učitelji, so v četrtek zaznamovali tridesetletnico delovanja Osnovne šole Antona Janše v Radovljici. Šolo s prilagojenim programom obiskuje okoli sto otrok iz štirih občin ustanoviteljic: Radovljice, Bleda, Gorij in Bohinja, zaradi odličnega slovesa dobre šole pa tudi številni otroci in mladostniki iz širše okolice.

Marjana Ahačič

Radovljica – »Za zaveso je okoli sto otrok in učiteljev, ki nestrpno čakajo, da pokažejo, kaj so pripravili za vas. V dvorani je približno dvakrat toliko staršev, obiskovalcev in za šolo pomembnih ljudi, ki morda še bolj nestrpno pričakujete, kaj so pripravili. Veliko truda so vložili: vaj, usklajevanj ... Pa je šlo – pa ni. Pa so kaj spremenili, dodali in začeli spet znova. In vadili in vadili. Tako je pač naše delo. Kolikokrat je treba ponoviti, spodbuditi, da otroci usvojijo in znajo! Starši ste nam zaupali svojega otroka in verjeli, da bo napredoval v znanju, da se bo čim bolj osamosvojil in da bo v šoli varen in zadovoljen. To nalogo smo sprejeli z vso odgovornostjo. Trudimo se, da vašega otroka skupaj z vami pripravimo za življenje,« je zbrane na četrtkovi slovesnosti nagovorila dolgoletna ravnateljica Osnovne šole Antona Janše Jelena Horvat, ki se je pred kratkim upokojila in vodenje šole prepustila novi ravnateljici Andreji Vouk.

Foto: Gorazd Kavčič

Nova ravnateljica Andreja Vouk, ki je po petnajstih letih nasledila Jeleno Horvat, je vodenje šole prevzela pred dobrim mesecem dni.

Cenijo njihovo delo

Na prireditvi so se z glasbo, plesom, petjem in recitacijami predstavili prav vsi učenci šole in njihovi učitelji. Pozorno so pripravili pester program, ki je navdušil in ganil zbrane v dvorani. »Navdušen sem nad tem, kar ste nam pokazali. Na našo podporo lahko računate, dokler se bo dalo ... – in še potem,« je učence in učitelje ter vodstvo šole duhovito nagovoril župan Bleda Janez Fajfar. Hvaležnost za opravljeno delo in obljubo nadaljnje podpore je izrazil tudi župan Gorij Peter Torkar, radovljiški župan Ciril Globočnik pa je poudaril tradicionalno odlično sodelovanje šole z lokalno skupnostjo.

Na slovesnosti ob tridesetletnici Osnovne šole Antona Janše so prejšnji četrtek na oder Linhartove dvorane v Radovljici stopili prav vsi učitelji in učenci šole. / Foto: Gorazd Kavčič

S kratkim nagovorom se je ob tej priložnosti prvič predstavila nova ravnateljica šole Andreja Vouk, ki je vodenje šole prevzela v začetku maja. »Kot nova ravnateljica sem vesela in ponosna, da lahko nadaljujem in skupaj s sodelavci soustvarjam zgodbo, ki v sebi skriva toliko dobrega. Z vami, spoštovani starši, pa tudi z vami, župani in predstavniki občin, si želim odprtega medsebojnega sodelovanja, da s skupnimi močmi vsak na svojem področju poskrbimo za otroke, ki so nam zaupani. Skupaj ustvarjamo svet naših otrok in prav je, da jim omogočimo najboljše, kar lahko.«

Prenova trga pred kulturnim domom

Bohinjci želijo v prihodnjih dveh letih na novo urediti trg pred Kulturnim domom Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici. Z ureditvijo bi pridobili kakovosten javni prostor, namenjen srečevanju turistov in domačinov za ustvarjalno preživljanje prostega časa.

Marjana Ahačič

Bohinjska Bistrica – Občina Bohinj se je na februarja objavljeni razpis gospodarskega ministrstva za sofinanciranje vlaganj v javno skupno turistično infrastrukturo prijavila s projektom, ki so ga naslovili Skrivnostni Bohinj. Projekt je namenjen celostni ureditvi parka pred Kulturnim domom Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici, s čimer bi pridobili kakovosten javni prostor, ki bo zagotavljal osnovne pogoje za razvoj in krepitev turističnih produktov kulture in kulturne dediščine, predstavljal pa bo tudi prostor srečevanja turistov in domačinov za ustvarjalno preživljanje prostega časa.

»Gre za eno ključnih površin na hrbtenici ob Triglavski cesti, na kateri se z urejanjem javnih površin in nizanjem programov trudimo, da bi ustvarili središče Bohinjske Bistrice,« poudarjajo na občinski upravi, kjer so pri pripravi projekta ugotovili, da ima to območje zelo velik potencial, ki pa je premalo izkoriščen. Manjka mu dodatna vsebina, razlogi za obisk, ustrezna konceptualna struktura, poudarjajo.

Ena od osrednjih točk prenovljenega trga bo aleja skulptur pomembnih Bohinjk in Bohinjcev, ki jo bodo umestili na zahodno stran vstopne ploščadi pred kulturnim domom.

Na okoli pet tisoč kvadratnih metrih osrednjega prostora pred Kulturnim domom Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici načrtujejo ureditev vstopnega trga, umestitev aleje slavnih osebnosti Bohinja, preureditev parkovne površine, kjer bo na vzhodnem delu veliko otroško igrišče, in umestitev nove promenade kot ločnice med parkom in Triglavsko cesto.

Med razlogi, ki govorijo v prid investiciji, pripravljavci projekta med drugim navajajo dejstvo, da v strukturi turističnih produktov Bohinja prevladujejo produkti, ki so vezani na počitniške aktivnosti v naravi, slabo izkoriščen pa ostaja potencial kulture in kulturne dediščine Bohinja. Prav zato bo ena od osrednjih točk prenovljenega trga že nekaj časa načrtovana aleja skulptur pomembnih Bohinjk in Bohinjcev, ki jo bodo umestili na zahodno stran vstopne ploščadi pred kulturnim domom. Prav tako, ugotavljajo, kraju manjka zunanji urbani prostor, ki bi postal središče in stičišče dogajanj in povezovanj skozi vse leto.

Kot pojasnjujejo na bohinjski občinski upravi, je prenova zasnovana na način, da omogoča večnamensko rabo površin, z umestitvijo opreme, med katero so med drugim oprema za izvajanje kina na prostem, drsalna steza in tematska modularna igrala, pa bodo zagotovljeni pogoji za izvajanje vsebin vse leto.

Preureditev tako vključuje preureditev parka in tlakovane ploščadi, vzpostavitev tlakovane promenade s pergolami ob Triglavski cesti, ureditev vstopnega trga z amfiteatrom, novih poti skozi park, prostora za začasne dejavnosti ter ureditev in dopolnitev otroškega igrišča.

Ocenjena vrednost investicije je 1,8 milijona evrov, pri čemer računajo, da bi s sofinanciranjem države pridobili slabo polovico potrebnih sredstev. Občina je za projekt že pridobila gradbeno dovoljenje, investicija pa se bo, če bodo v Bohinju pridobili pričakovana sredstva države, izvajala v prihodnjih dveh letih.

Bohinjski občinski svet je na seji prejšnji teden potrdil investicijski program, svetniki pa so ob tem opozorili, da je prenove potreben tudi sam kulturni dom, predvsem njegova notranjost, kjer že načrtujejo menjavo stolov in prenovo odra v osrednji dvorani, nujna pa bo tudi prenova strehe objekta.

Če »zamrznemo«, nam pomagajte

»Bolniki s parkinsonizmom in drugimi ekstrapiramidnimi motnjami smo tudi udeleženci v prometu, a dokaj šibki, ker se nam lahko zgodi, da na prehodu za pešce 'zamrznemo'. Če se voznik razburja nad takim človekom, lahko t. i. zamrznitev traja še dlje.« Kako pomagati in predvsem še bolje ozavestiti ljudi, da ta bolezen v sodobnem času ne bo več tabu, kot ugotavlja Marijan Mohorič.

Suzana P. Kovačič

Kranj – Člani Trepetlike, slovenskega društva bolnikov s parkinsonizmom in drugimi ekstrapiramidnimi motnjami, so imeli pred nedavnim občni zbor in srečanje v OŠ Franceta Prešerna Kranj. »Število bolnikov s Parkinsonovo boleznijo narašča, zbolevajo tudi mlajši. Meni so Parkinsonovo bolezen diagnosticirali že pri 48 letih. Okrog sedem tisoč bolnikov nas je in več kot tisoč nas je včlanjenih v društvo, žal pa ne pridemo do podatkov drugih bolnikov, da bi jih povabili na srečanje, predavanje ali na izobraževalni tabor, ki ga občasno organiziramo za tiste, ki se prvič srečujejo s to boleznijo,« je povedal vodja gorenjske podružnice društva Trepetlika Marijan Mohorič in dodal, da je bolezen še vedno tabu.

Marijan Mohorič / Foto: Tina Dokl

Pohod z zelenimi dežniki

Za boljše ozaveščanje javnosti so na dan občnega zbora v Kranju imeli pohod z zelenimi dežniki po prehodu za pešce. Društvo ima namreč svoj znak v obliki stiliziranega zelenega lista trepetlike. »Želeli smo opozoriti, da smo bolniki s parkinsonizmom in drugimi ekstrapiramidnimi motnjami udeleženci v prometu, a dokaj šibki, ker se nam lahko zgodi, da na prehodu za pešce 'zamrznemo'. Če se voznik razburja nad takim človekom, lahko t. i. zamrznitev traja še dlje. Takemu človeku je treba pomagati čez cesto in gre potem normalno sam naprej. Podobno se nam lahko zgodi na drugih javnih krajih. Ljudje pogosto mislijo, da je ta človek nekaj popil, v bistvu je parkinsonik. Če opaziš, da človek zacepeta, ga primeš za roko, mu podstaviš nogo, ki naj bi ovirala bolnika pri hoji, ampak je to spodbuda za hojo.« Najbolj tipični znaki bolezni so, kot je pojasnil Mohorič, tresenje rok, podrsavanje noge, roke, nesodelovanje leve noge in desne roke ter obratno, negotova hoja, pogosto uriniranje, izguba voha ... »Zdrav življenjski slog res upočasni bolezen, moraš pa priti v ritem tudi z zaužitjem številnih zdravil, ki lajšajo simptome. Res pa zaradi te bolezni ne umreš.«

Ta nevrološka bolezen je za zdaj neozdravljiva. »Novih zdravil ni, rezultati raziskav, zakaj pride do nje, pa so se dopolnili. Več bolnikov nas je že imelo operacijo globoke možganske stimulacije, ko ti vstavijo elektrode, podobno kot srčni spodbujevalnik, kar pomaga, da doza zdravil ni previsoka. Jaz sem bil operiran pred približno letom in pol, operacija je bila deloma uspešna. Posledica operacije, zdravil je pri meni zamrznitev.«

Bolezen je dolgo zanikal

Mohorič je povedal, da je diagnoza postavljena dokaj hitro, poiskal je sicer še drugo mnenje nevrologa, a diagnoza je bila enaka. »Pregledi pri nevrologu so na približno pol leta, kar je premalo. Bolniki se z leti spreminjamo, stranski učinki zdravil se kopičijo in se kažejo navzven. Najkasneje v desetih letih si že v nadaljevalni fazi bolezni.« Sam je do operacije še učil na osnovni šoli, po operaciji se mu je govor poslabšal in se je upokojil.

»Dolgo časa sem bolezen celo zanikal. Zdaj sem se s tem sprijaznil, še vedno pa preveč dajem na stran pomen zdravil.« Pri spoprijemanju z boleznijo mu pomaga vključenost v društvo Trepetlika, kjer velik poudarek dajejo izobraževanju, ozaveščanju. »Imamo delavnice, fizioterapijo, medgeneracijska srečanja, nudimo psihološko oporo ... Nova dognanja so, da zmerna aktivnost in tudi nekateri športi, predvsem namizni tenis, pozitivno učinkujejo. Prepoznamo lahko, kdaj bolnik potrebuje skrbnika oz. osebnega asistenta, ki ga sicer bolniku določi socialna služba. Tudi padci so hud problem.« Še vedno si v društvu prizadevajo za priznano rehabilitacijo, hidroterapijo, pogostejšo obravnavo pri nevrologu, čeprav je tudi teh zdravnikov premalo.

Na občnem zboru so podelili priznanje za dolgoletno vodenje gorenjske podružnice Trepetlike njenemu ustanovitelju Branku Šmidu, predsednici društva Cvetki Pavlina Likar in nevrologu prof. dr. Zvezdanu Pirtošku. Predvsem pa je pomembno, kot je sklenil Mohorič, druženje članov. »Mogoče se malo bolj zapiramo vase, a če bi nas okolica bolje razumela, razumela naravo naše bolezni, bi bilo za nas mnogo lažje.«

Spodbujajo ponovno uporabo

Ekologi brez meja so v sredo po letnem srečanju zero waste občin (občin na poti k družbi brez odpadkov) v češnjevem vrtu Hiše Layer v Kranju pripravili prvi slovenski Festival ponovne uporabe.

Mateja Rant

Kranj – Dopoldansko srečanje je bilo namenjeno predstavitvi zero waste občin in podelitvi evropskega certifikata Zero waste občinama Bled in Gorje, ki sta bili med prvimi občinami v Sloveniji, ki sta se pridružili omenjenemu konceptu družbe brez odpadkov, je pojasnila predstavnica Ekologov brez meja Barbara Kirn. Po njenih besedah je ta čas na Gorenjskem deset zero waste občin, na novo so se jim pridružili v Kranju in občinah na Škofjeloškem.

Po srečanju pa so prvič pripravili še Festival ponovne uporabe. Na dogodku so Ekologi brez meja v prvi vrsti predstavili njihovo prenovljeno spletno stran Manj je več – osrednji spletni portal za spodbujanje ponovne uporabe v Sloveniji. Spletni portal, ki spodbuja k pametnim nakupom, popravilom, izposoji in izmenjavi, s čimer lahko vsi pripomoremo k zmanjšanju odpadkov in lepšemu okolju, so nadgradili tudi s pomočjo subvencije ministrstva za javno upravo in Merkur Zavarovalnice, je razložila Barbara Kirn. Ponudniki, ki jih je mogoče najti na omenjeni spletni strani, so se v sredo predstavili tudi v živo, na ta način pa so želeli prispevati k popularizaciji ponovne uporabe. »Marsikdo ima mogoče še vedno predsodek do tega, a po nepotrebnem. V vse večji meri se vzpostavljajo dobre prakse, ljudem pa jih lahko približamo tudi prek festivala.« Med drugim so se predstavili domačini iz Fundacije Vincenca Drakslerja, ki so mojstri v reševanju in predelavi pohištva, in kranjski taborniki iz Društva tabornikov rod Stane Žagar, ki so pred časom vzpostavili knjižnico stvari Kr' po stvar, kjer si je mogoče izposoditi najrazličnejše stvari in tako poskrbeti ne le za manj odpadkov, temveč tudi za prihranke. Potekala je tudi garažna razprodaja in izmenjava rabljenih oblačil, predstavili so se različni mojstri popravil, obiskovalci so lahko tudi brezplačno servisirali manjše gospodinjske aparate in kolesa.

Kot so ob tem opozorili Ekologi brez meja, je prav ponovna uporaba eden izmed zelo pomembnih pristopov k reševanju izziva ravnanja z odpadki. »Ponovna uporaba se začne z zavedanjem, da tisto, česar ne potrebujemo več, ni nujno odpadek, ampak priložnost, da ta stvar dobi novega lastnika, ali pa jo malenkost predelamo in dobi nov namen. Torej, da ne pristane nujno v zabojniku z odpadki.«

V češnjevem vrtu Hiše Layer je potekal prvi Festival ponovne uporabe. / Foto: Tina Dokl

Dela na cesti na Možjanco lepo potekajo

Preddvor – Dela, ki bodo na Možjanco pripeljala vodovod, lepo potekajo. Poleg vodovoda urejajo tudi telekomunikacije. Na Občini Preddvor so razmišljali, da bi asfaltirali le manjkajoči del, kjer naj bi se cesta širila, a so ugotovili, da je racionalneje in tudi hitreje, če se s stroji premikajo po vsej cesti in se na stari asfalt ne ozirajo. Tako bodo prihranili tudi pri zaporah in času izvedbe. Cesto bodo nato v celoti preplastili z asfaltom.

Ko bo projekt zaključen, bo Možjanca imela nov vodovod in urejeno cesto.

Baško jezero/Faaker See
samo nekaj kilometrov od državne meje

DER TSCHEBULL®
GASTWIRTSCHAFT
Faaker See · Kärnten

Takoj zaposlimo
KUHARJA/KUHARICO
Z ZAKLJUČENO POKLICNO IZOBRAZBO
(Ausgebildeter Koch/Köchin)

Delo za polni oz. skrajšan delovni čas. Potrebno je znanje nemščine ali angleščine. Nudimo vam dobro plačo!

DER TSCHEBULL
A-9580 Brdo ob Baškem jezeru/Egg am Faaker See, Egger-Seeuferstraße 26
+43 664 883 97 786 | office@tschebull.cc

Plažo pripeljejo na dvorišče

Nove turistične produkte so predstavljali učenci šestindvajsetih slovenskih osnovnih šol. Posebno zlato priznanje za najbolj inovativni produkt leta je prejela OŠ Šmartno v Tuhinju, za najboljšo animacijo na stojnici OŠ Križe, najbolj vztrajno ekipo promotorjev pa imajo na OŠ Venclja Perka Domžale.

Maja Bertoncelj

Medvode – Zaključna tržnica vseslovenskega osnovnošolskega festivala Turizmu pomaga lastna glava je bila v četrtek v Medvodah. Predstavili so se prejemniki zlatih priznanj, ki jih je strokovna komisija podelila na osmih predhodnih tržnicah.

Pet šol z Gorenjskega

Na ogled je bila ustvarjalnost iz kar 26 slovenskih osnovnih šol, med njimi tudi s petih s širšega območja Gorenjske: OŠ Šmartno v Tuhinju, OŠ Naklo, OŠ Križe, OŠ dr. Janeza Mencingerja Bohinjska Bistrica in OŠ Venclja Perka Domžale. Mladi so se letos osredotočili na vodo in njene zdravilne učinke ter izumili številne nove turistične produkte. Tema je bila namreč Voda in zdravilni turizem. Petčlanska strokovna komisija je podelila kar 16 posebnih zlatih priznanj. Prejele so jih tudi OŠ Venclja Perka Domžale (za najbolj vztrajno ekipo promotorjev), OŠ Križe (za najboljšo animacijo na stojnici) in OŠ Šmartno v Tuhinju (za najbolj inovativni produkt leta, Loti Baloh je bila razglašena za najboljšo promotorko ekipe).

Najbolj inovativni produkt je ...

In kakšen je najbolj inovativni projekt leta? »Letos smo pripravili projekt najemiplazo.si. V času covida-19 smo pogrešali morje, zato smo prišli do ideje, da pripeljemo plažo kar na dvorišče. Lahko izbirate med bazenom ali škafom. Kaj bi izbrali?« me je na stojnici OŠ Šmartno v Tuhinju nagovorila Julija Remih. Moj odgovor je bil škaf, v nadaljevanju sem si med peskom in mivko izbrala slednjo, med ponudbo za sproščanje (balami sena, blazinami, ležalniki) pa blazino. »To je osnovni paket. Imamo več paketov: zabavnega, zdravilnega ali družinskega. Če imate družino, je res super, ker lahko zraven dodate še različne animacije, igrala za otroke, če ste preveč zaposleni, da bi odšli po nakupih, lahko priskrbimo tudi hrano in pijačo,« je dodala. Ekipa OŠ Križe je predstavila Fridine Vodadivščine, idejo za bazen, sprostitveni prostor. »Zelo smo veseli, da smo prišli med najboljše. Naša naloga temelji na Tosovem bazenu, ki je bil prvi v občini. Ne zdi se nam prav, da se tako lep prostor ne bi izkoristil, zato smo pripravile predlog, kako bi lahko to območje ponovno uporabili v turistične namene. Vključili smo tudi ovco Frido,« pravi Ana Terziev. OŠ Venclja Perka Domžale je ustvarila izdelek Vrelček Domžalko. »To je vodni kefir in kombuča, ki je zaradi svoje narave že sam po sebi povezan z vodo, hkrati pa še izjemno zdrav. Krepi odpornost, pomlajuje naše telo ...« je povedala Karin Bjelajac.

Ekipa OŠ Šmartno v Tuhinju je inovativen turistični produkt najemiplazo.si ustvarjala nekaj mesecev. / Foto: Maja Bertoncelj

Letovišče, korita ...

OŠ Naklo se je predstavila z idejo Ekološkega letovišča Sava, ki bi bilo pod vasjo Okroglo. »V Naklem ni termalne vode, imamo pa dve reki. Narisali smo tudi načrt za tri vrste namestitev in naredili čutno pot, pri čemer smo se zgledovali po metodah Kneippa in Riklija,« sta pojasnili Emilija Koštrun in Veronika Žepič. Učenci OŠ dr. Janeza Mencingerja Bohinjska Bistrica pa so zlato priznanje prejeli za turistično pot po Bohinju Od korita do korita, ki vodi od enega do drugega korita z neoporečno pitno vodo. »V Bohinju imamo veliko korit. Komisijo želimo prepričati z našo odlično vodo, lepimi steklenicami, cilj je tudi zmanjšati porabo plastike in predstaviti Bohinj kot biser Slovenije,« pa je dejala Eva Colja Obiako.

Zaključno tržnico je pripravila Turistična zveza Slovenije v sodelovanju z Občino Medvode, Javnim zavodom Sotočje Medvode, Turistično zvezo Medvode in Mercatorjem.

Pokazali znanje francoščine

Na 19. Frankofonskem festivalu se je zbralo več kot štiristo osnovnošolcev iz vse Slovenije, ki jih povezuje ljubezen do francoskega jezika.

Mateja Rant

Kranj – Po dveletnem premoru zaradi pandemije covida-19 so se minuli četrtek v Kranju na 19. Frankofonskem festivalu znova zbrali osnovnošolci, ki so z glasbo, poezijo in gledališkimi točkami predstavili svoje znanje francoskega jezika in poznavanje francoske kulture. Na ta način želijo po besedah Draga Zalarja, ravnatelja Osnovne šole (OŠ) Orehek, ki pripravlja festival, pri otrocih zgodaj vzbuditi zavedanje, da so evropski državljani ter da jim znanje tujih jezikov prinaša spoznanja in zavedanje o obstoju drugih in drugačnih kultur in jezikov. »Otroci z znanjem več tujih jezikov so medkulturno bolj ozaveščeni in strpni.«

V OŠ Orehek in Slovenskem društvu učiteljev francoščine Frankofonski festival pripravljajo v sodelovanju z Mestno občino Kranj, Francoskim inštitutom v Sloveniji, zavodom za šolstvo, ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport ter Zavodom za turizem in kulturo Kranj. Njihov cilj je povezati slovenske šole, kjer se učenci lahko učijo francoščino, omogočiti druženje in izmenjavo izkušenj učiteljev in ravnateljev teh šol ter vzbuditi zanimanje širše javnosti za francoski jezik in kulturo. Ob tem je Zalar spomnil, da so takrat še Frankofonski dan prvič pripravili leta 2001, potem ko so v šolskem letu 1999/2000 kot prva šola v Sloveniji ponudili možnost zgodnjega učenja tujih jezikov že pri najmlajših v vrtcu. »Za zasluge pri zgodnjem učenju tujih jezikov je šola leta 2005 prejela dve priznanji: Kumerdejevo priznanje, najvišje državno priznanje na področju šolstva, in evropsko jezikovno priznanje.« Poudaril je še, da ima največ zaslug za zgodnje uvajanje tujih jezikov v njihovi šoli takratna učiteljica angleščine in francoščine Hilda Zalokar, pri čemer sta jo zelo podpirali takratna ravnateljica Ivka Sodnik in dolgoletna predsednica Slovenskega društva učiteljev francoščine Jacqueline Oven. »Znanje tujih jezikov nam odpira vrata v svet in ponuja najrazličnejše možnosti,« je še poudaril ravnatelj. Zato je tudi sedanji predsednik Slovenskega društva učiteljev francoščine Marko Drobne zbrane učence pozval, naj še naprej bogatijo svoje znanje francoščine. Tudi kranjski podžupan Janez Černe jih je spodbudil, naj negujejo znanje francoskega jezika in ne dopustijo, da znanje izgine. Kot je namreč priznal, je sam že marsikaj pozabil.

Na Frankofonskem festivalu so osnovnošolci iz vse Slovenije z glasbo, poezijo in gledališkimi točkami predstavili svoje znanje francoskega jezika in poznavanje francoske kulture. / Foto: Gorazd Kavčič

Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu

Simon Šubic

Kranj – Zdravstveni dom (ZD) Kranj zaradi povečanja zanimanja za cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu v petek, 3. junija, pripravlja štiriurno odprto cepljenje proti drugi najbolj pogosti in nevarni klopni bolezni, hkrati pa edini, kjer je možna zaščita. V povprečju v Sloveniji za klopnim meningoencefalitisom zboli 250 ljudi na leto, vsaj ena oseba letno pa zaradi njega umre.

Cepljenje bo potekalo med 12. in 16. uro v atriju ZD Kranj. Strošek cepljenja je 26 evrov na odmerek, plačilo bo možno le z bančno kartico. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije letos omogoča brezplačno cepljenje otrok od enega do treh let starosti in za vse, ki v tekočem letu dopolnijo 49 let. Strošek cepljenja otrok in mladostnikov do 16. leta je 25 evrov za vsak odmerek. Za otroško cepljenje se je treba dogovoriti z otrokovo pediatrinjo, opozarjajo v ZD Kranj.

Priporočena shema cepljenja proti klopnemu meningoencefalitisu predvideva trikratno cepljenje. Drugi odmerek je priporočljiv čez štiri do šest tednov po prvem, tretji pa čez šest do dvanajst mesecev po drugem odmerku. Po končanem osnovnem cepljenju je prvi poživitveni odmerek čez tri leta, nato pa vsakih pet let do 60. leta starosti. Zaradi narave delovanja imunskega sistema poživitveni odmerki po 60. letu sledijo na tri leta.

Telemedicinska obravnava kroničnih bolnikov

Ljubljana – Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in kohezijsko politiko je odobrila evropska sredstva (React-EU) za izvedbo javnega razpisa Izvajanje storitev telemedicinske obravnave za bolnike s kroničnimi boleznimi v okviru organizirane mreže izvajalcev zdravstvene dejavnosti. Kot so sporočili, bodo s tem omogočili hitrejše in dostopnejše izvajanje zdravstvene obravnave na daljavo z uporabo sodobnih informacijsko-komunikacijskih tehnoloških storitev za bolnike s kroničnim srčnim popuščanjem, sladkorno boleznijo, arterijsko hipertenzijo, kronično obstruktivno pljučno boleznijo in astmo.

Ustvarjalni kljub okvari vida

Na Okroglem pri Naklem so potekali Dnevi kulture slepih in slabovidnih. Med prejemniki nagrad za ustvarjanje na področju kulture je tudi Jana Kus z Jesenic.

Ana Šubic

Okroglo – V Domu oddiha Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije na Okroglem pri Naklem se je v minulem tednu na Dnevih kulture zbralo 24 slepih in slabovidnih ustvarjalcev. Program jim je ponudil številne vsebine. Začeli so ga v sredo z odprtjem razstave likovnih del Tinke Šetina v Pavlinovi galeriji v kulturnem domu v Naklem, nato pa so se do nedelje vrstile različne aktivnosti: likovna kolonija, ki jo je vodil Lucijan Bratuš, fotografske delavnice pod vodstvom Domna Pala, glasbena delavnica z mentorjem Ladom Jakšo in literarne delavnice z Ifigenijo Simonović. Program so popestrili tudi gostje, med drugimi pisateljica in pesnica Aksinja Kermauner ter kipar Damjan Kracina, Kulturno-umetniško društvo (KUD) Lik Naklo je predstavilo radijsko igro o dr. Gregorju Voglarju, KUD Valentin Kokalj Visoko je pripravil literarno-glasbeni večer ob 60. obletnici smrti Frana Saleškega Finžgarja ... »Na Dnevih kulture se udeleženci naučijo kaj novega, družijo in si izmenjajo izkušnje. Nekateri so multiustvarjalci in so se udeležili več različnih delavnic,« je pojasnil Dušan Brešar iz Zveze društev slepih in slabovidnih.

Jana Kus je bila nagrajena za literarno ustvarjanje, zelo rada pa tudi slika. / Foto: Tina Dokl

Utrinek s fotografske delavnice / Foto: Tina Dokl

Dneve kulture so sklenili s podelitvijo priznanj na področju kulturne dejavnosti za leto 2021. Nagrado za življenjsko delo je prejel ddr. Evgen Bavčar, filozof, fotograf, pisatelj in esejist. Edina nagrajenka z Gorenjskega je bila Jana Kus z Jesenic, ki so ji podelili eno od treh nagrad za posebne dosežke na področju kulture, drugi dve pa sta prejeli Rosana Lorbek in Metka Pavšič. Podelili so še tri priznanja za delo na področju kulture, in sicer Sonji Pungertnik, Ustvarjalni pisarni Sodelujem in Mariji Šibila.

Jana Kus, po rodu Tržičanka, je bila nagrajena za literarno ustvarjanje. Lani ji je Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih (MDSS) Kranj založilo knjigo Stopinje skozi čas. Kusova je vsestranska ustvarjalka; je namreč gledališka igralka, zadnjih 13 let sodeluje v likovni skupini MDDS Kranj, hkrati pa piše pesmi, prozo in priložnostna besedila. »Z vztrajnim delom in veseljem do različnih umetnosti obenem povezuje slepe in slabovidne z videčimi, kar pomeni, da predstavlja tudi vez med društvom in širšo skupnostjo,« je bilo navedeno v obrazložitvi nagrade. »Redko dam priznanje sama sebi, mi mora nekaj res dobro uspeti. To, da drugi vidijo moje delo in vse tisto, česar jaz ne vidim pri tem, mi veliko pomeni,« je bila zadovoljna Kusova. Prepričana je, da je med slepimi in slabovidnimi še mnogo takih, ki morda nimajo poguma ali pa le čakajo na pravi trenutek, da pokažejo svojo ustvarjalno moč. Treba je slediti svojim sanjam, je poudarila.

PREJELI SMO

Ɜmmmanje

To besedo boste zaman iskali v Slovarju slovenskega knjižnega jezika, niti v glosárju je ni. Zakaj ɜmmmanje? Kaj naj bi to sploh bilo?

Vsi govorci, poklicni ali amaterski, imajo pri nastopanju določene govorne napake ali težave. V želji, da bi bil govor povezan in tekoč, podzavestno uporabljajo t. i. mašila, ki niso povezana z esenco govora. Rezultat takšnega govora je zmeda in nerazumljivost. Vsi, od najmlajših v vrtcu in šolarjev do odraslih, tudi akademsko izobraženih in politikov, uporabljajo mašila. Najbolj udomačeno in mučno mašilo je ɜmmm, tudi ommm, sledijo: pač, v bistvu, okej, ajde, čau ..., da o sklanjanju sploh ne govorimo. Tako se mi je mimogrede vsilil nov têrmin – ɜmmmanje. V volilnem letu sta v slovenskih medijih največkrat izgovorjeni besedi, žal – pulitika in vulitve (sic!).

Za konec. V Sloveniji ni malo dobro plačanih govorcev, ki zapolnjujejo svoje govorance s številnimi mašili. Eden redkih, ki tega ne počne, je slepi genij ddr. Evgen Bavčar, ki že vrsto leti živi med Francozi v Parizu. Namreč: čistost slovenskega jezika mora imeti prednost pred (preveč) svobodnim uličnim izražanjem.

Edvard Erzetič,
Škofja Loka

Saj ni res, pa je

Z vami bi rada delila izkušnjo z izvajalcem oziroma nosilcem dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Jeseni smo morali pred garažo zamenjati kanaleto in s tem razkopati asfalt. Ker je bilo tega samo sedem kvadratnih metrov, smo vedeli, da bomo težko dobili izvajalca za položitev asfalta. Končno smo izvedeli za izvajalca iz Čirč pri Kranju. Po klicu po telefonu je prišel že po dveh dneh, bili smo veseli, da bo hitro narejeno. Razkopali smo asfalt, zamenjali kanaleto in čakali, čakali. Ko sem ga klicala, je odgovoril, da pride naslednji teden. Čakali smo ga dva meseca, klicala sem, ga rotila, on je obljubil in spet ni bilo nič. Nato se na moje telefonske klice ni več oglašal, ko sem ga poklicala z drugega telefona, se je oglasil in obljubil, da pride naslednji teden. Zapeljali smo se do Čirč, žena je obljubila, da mu bo povedala, spet ni bilo nič. Rešil ga je zapadli sneg. Upali smo, da pridemo spomladi takoj na vrsto. Račun brez krčmarja. Spet kličem, obljubi, pa nič. Sredi aprila s pomočjo prijatelja pridemo do novega izvajalca in asfalt končno položimo. Po dvajsetih telefonskih klicih v pol leta še zadnjič pokličem, obljubi, da bo prišel naslednji teden, ko mu povem, da ga ne potrebujemo več, reče samo prav in prekine zvezo.

Mar nisem po več kot pol leta obljub zaslužila vsaj besede oprosti? Ne vem, ali sem tako izkušnjo imela samo jaz ali je vedno tako neodgovoren. Nekoč bo morda naletel na koga, ki ga ne bo samo prosil in rotil. Prijateljem ga ne bom priporočala. Če bi rekel, da ima veliko dela, bi počakali, z razkopanim dovozom pa nismo mogli čakati v nedogled.

Mojca
iz Selške doline

O zavedanju narcistične zlorabe

Igor Kavčič

Bled – Ob svetovnem dnevu zavedanja narcistične zlorabe, ki ga svet zaznamuje 1. junija, v Medgeneracijskem centru Vezenine Bled jutri, v sredo, ob 17. uri pripravljajo predavanje mag. psihologije Dina Manzonija z ZRC SAZU z naslovom Patološki narcisizem in sodobna družba. V nadaljevanju bo ob 18. uri na sporedu še projekcija ameriškega filma Tekla bo kri (There will be blood, 2007).

HÜLGERTH PARK
Iščete nov izziv?

V našem domu za starejše v Celovcu, KPG Klagenfurt Pflege GmbH – Seniorenheim der Stadt Klagenfurt, širimo tim in takoj zaposlimo:

diplomirane medicinske sestre/diplomirane zdravstvenike/ diplomante zdravstvene nege
(DGKP - Diplomgesundheitskrankenpfleger)

Mesečna plača vključno z dodatki (SEG) in posebnim dodatnim plačilom za osebje v zdravstveni negi za polni oz. skrajšani delovni čas brez vseh ostalih dodatnih plačil znaša najmanj 2.748,00 evra. Obseg dela je 37 ur na teden. Zaposlenim nudimo cenovno ugodne obroke, plačane odmore, delovna oblačila, brezplačna parkirišča in vsako leto tri dni nadaljnjega izobraževanja (vključno s kritimi stroški).

Veseli bomo vaše prijave, če imate naslednje kompetence:
- ustrezna izobrazba (po zakonodaji Gesundheits- und Krankenpflegegesetz – GuKG)
- dokazilo o izobrazbi in nostrifikacija
- dobro poznavanje postopkov nege in njihovega načrtovanja
- smisel za opravljanje del na področju zdravstvene nege, prilagodljivost in delavnost
- poznavanje dela z računalnikom (za pripravo ustrezne dokumentacije)
- ustrezno znanje nemščine (za komunikacijo znotraj delovne ekipe in za izvajanje delovnih nalog)
- sposobnost delati v timu in delovna vnema

Vaše delovne naloge:
- izvajanje vseh opravil v zvezi z nego v skladu z zakonodajo (Gesundheits- und Krankenpflegegesetz GuKG)

Veselimo se vaše pisne prijave v nemščini: office@klagenfurt-pflege.at

HÜLGERTH PARK
Iščete nov izziv?

V našem domu za starejše v Celovcu, KPG Klagenfurt Pflege GmbH – Seniorenheim der Stadt Klagenfurt, širimo tim in takoj zaposlimo:

medicinske sestre/zdravstvene tehnike asistente/-ke za nego
(Pflegeassistent/In)

Mesečna plača vključno z dodatki (SEG) in posebnim dodatnim plačilom za osebje v zdravstveni negi za polni oz. skrajšani delovni čas brez vseh ostalih dodatnih plačil znaša najmanj 2.351,00 evra. Obseg dela je 37 ur na teden. Zaposlenim nudimo cenovno ugodne obroke, plačane odmore, delovna oblačila, brezplačna parkirišča in vsako leto tri dni nadaljnjega izobraževanja (vključno s kritimi stroški).

Veseli bomo vaše prijave, če imate naslednje kompetence:
- ustrezna izobrazba (po zakonodaji Gesundheits- und Krankenpflegegesetz – GuKG)
- dokazilo o izobrazbi in nostrifikacija
- občutek za ljudi, ki potrebujejo zdravstveno nego
- upoštevanje higienskih predpisov
- ustrezno znanje nemščine (za komunikacijo znotraj delovne ekipe in za izvajanje delovnih nalog)
- sposobnost delati v timu in delovna vnema
- poznavanje dela z računalnikom (za pripravo ustrezne dokumentacije)

Vaše delovne naloge:
- izvajanje vseh opravil v zvezi z nego v skladu z zakonodajo (Gesundheits- und Krankenpflegegesetz GuKG)

Veselimo se vaše pisne prijave v nemščini: office@klagenfurt-pflege.at

Hrup motorjev, blato in adrenalin

Po lanskem premoru se je pretekli konec tedna edinstvena tekmovalno-adrenalinska prireditev vrnila med ljubitelje vožnje s terenskimi avtomobili. Na vznemirljivi terenski avanturi v gramoznici Graben na obrobju Radovljice se je pomerilo skoraj petdeset tekmovalcev.

Marjana Ahačič

Radovljica – Prireditev Slovenija Offroad je tudi letos gostovala na lokaciji, kamor so jo pred nekaj leti preselili iz Naklega: v gramoznici Graben na obrobju Radovljice. Drugačen kot običajno je bil le termin, ki je bil v letih pred epidemijo v začetku marca, zdaj pa so prireditev v upanju na prijetnejše vreme prestavili na zadnji konec tedna v maju.

A je seveda po aprilsko muhasto vreme tudi pozno spomladi organizatorjem pokazalo zobe; predvsem v soboto, ko je bila na sporedu prva težavnostna preizkušnja, so bile razmere prav zaradi dežja in razmočenega terena zelo zahtevne. Nedeljski program se je začel s krožnimi vožnjami v hitrostni preizkušnji, nato pa so sledila tekmovanja za državno prvenstvo v offroadu v težavnostni vožnji in hitrostne preizkušnje v različnih kategorijah.

Živahno, adrenalina polno dogajanje v gramoznici Graben na obrobju Radovljice so tudi letos spremljali številni navdušenci nad močnimi terenskimi vozili. / Foto: Gorazd Kavčič

Skupaj se je na progi, ki je tudi tokrat ponujala razburljivo terensko avanturo, pomerilo nekaj manj kot petdeset tekmovalcev. »Zadnjo tekmo smo imeli pred dobrima dvema letoma, marca 2020, zadnji konec tedna pred razglasitvijo epidemije in popolno ustavitvijo javnega življenja, tako da je radovljiška tekma odpadla samo enkrat, a je število tistih, ki se udeležujejo tovrstnih tekmovanj, sploh v težavnostni kategoriji, v teh dveh letih kljub vsemu močno upadlo,« je povedal Iztok Boltez, dolgoletni organizator prireditve Slovenija Offroad.

V Sloveniji sicer v običajnih sezonah priredijo pet do šest tovrstnih tekmovanj, letos zgolj štiri: ob Radovljici še v dve na Primorskem in eno v Prekmurju. »Tekem je relativno malo, tako da se ukvarjanje z offroadom komaj še splača. Menim, bi bilo na zadevo treba pogledati širše, v smislu koordinacije v širšem regijskem območju Slovenije in sosednjih držav, v Sloveniji pa letno organizirati nekaj velikih pa tudi več manjših tovrstnih tekmovanj. Saj tudi smučarski skakalci ne tekmujejo samo v Planici,« je trenutne razmere slikovito opisal Boltez.

Iztok Boltez / Foto: Gorazd Kavčič

Z letošnjim tekmovanjem v gramoznici Graben v Radovljici so bili organizatorji kljub vsemu zelo zadovoljni. »Vreme ni bilo nobena ovira: načeloma si ljudje offroad predstavljamo prav tako, kot je ta konec tedna v Radovljici. Tekmovalcev dež in blato ne motita, obiskovalci, ki jih je bilo več kot dva tisoč, pa so naša posebej zvesta publika. Računamo, da bomo še naprej ostali tu; odlično sodelujemo z lastnikom zemljišča pa tudi lokacija je za organizacijo tekmovanja zelo primerna,« je še povedal Boltez.

Srednjeveški dnevi na Blejskem gradu

Maša Likosar

Bled – Med 31. majem in 5. junijem bodo na Blejskem gradu v organizaciji Kulturnega društva igralska skupina viteza Gašperja Lambergarja potekali 14. Srednjeveški dnevi. V goste so tokrat povabili Kulturno društvo Lonca (Škofja Loka), Društvo Cesarsko-kraljevi Ptuj, TD Suha krajina (Žužemberk), Kulturno-umetniško društvo Galiarda (Celje), viteze sv. Jurija iz Višegrada (Madžarska) ter metalce zastav in bobnarje Montecassiano (Italija).

Med 31. majem in 3. junijem se bo vsak dan ob 11. uri predstavila ena od slovenskih skupin, na te dni bo tudi popoldanski nastop ob 17.30 na zgornji terasi gradu. V soboto, 4. junija, in nedeljo, 5. junija, prihajata skupini iz Višegrada na Madžarskem in italijanskega Lanciana. Skupaj z domačo srednjeveško skupino viteza Gašperja Lambergarja bodo večkrat v dnevu (začetek ob 10. uri) nastopili za obiskovalce, vsakič na zgornji terasi. Na spodnji terasi se bodo s svojo ponudbo predstavili lokalni rokodelci in obrtniki.

V parku pod gradom bo Lambergarjeva vojska med 31. majem in 5. junijem postavila tudi tabor, kjer bodo med drugim predstavili lokostrelstvo, samostrele, viteštvo, metanje sekir, srednjeveško orožje in oblačila. V soboto, 4. junija, bo med 18. in 19. uro potekal tudi lokostrelski turnir za obiskovalce.

Praznični junij v Preddvoru

Preddvor – Folklorno društvo Preddvor letos praznuje sedemdeseti rojstni dan, trideset let pa bodo praznovale tudi domače pevke, t. i. josipinke. Četrtega junija bo potekal dan rodbine Urbančič, letošnja Literarna pot pod Storžičem bo že četrta, v prihodnjih dneh se obetajo tudi Festival pitne vode, proslava ob dnevu državnosti in odprtje novega športnega igrišča v Kokri, zadnji konec tedna v juniju pa še festival bombonov Štoflc, tradicionalni Petrov sm'n in zanimivi Retro fest. Prvega junija bo Kulturni dom Preddvor ob 18. uri gostil slavnostno akademijo s podelitvijo občinskih priznanj, za kulturni program bodo poskrbeli KUD in učenci domače osnovne šole.

Z naravo povezana doživetja

Med dogodki v tednu slovenskih naravnih parkov je bil tudi voden ogled Psnakovega čebelnjaka in Pocarjeve domačine v Zgornji Radovni v območju Triglavskega narodnega parka.

Suzana P. Kovačič

Zgornja Radovna – Evropski dan parkov, 24. maj, so tudi letos nadgradili v teden slovenskih naravnih parkov. Upravljavci zavarovanih območij so obiskovalcem pripravili več kot 35 dogodkov v zavarovanih območjih narave (parkih) po vsej Sloveniji. Javni zavod Triglavski narodni park (TNP) je prejšnjo soboto povabil na voden ogled Psnakovega čebelnjaka in Pocarjeve domačije. Psnakovi v Zgornji Radovni imajo gostilno in kmetijo, kjer med drugim gojijo tudi čebele, in so nosilci znaka kakovosti TNP. Njihov čebelnjak je posebej lepo ohranjen, s poslikanimi panjskimi končnicami. Zgodba o Pocarjevih in razstava Rokodelci in domača obrt v Dolini Gornjesavskega muzeja Jesenice pa sta obiskovalce skozi razlago njihove kustodinje za etnologijo Špele Smolej Milat popeljala v preteklost, v čas, ko je bilo življenje ljudi v alpskih dolinah izjemno prepleteno z naravo in njenimi ritmi, ko so kmetje ob košenju poslušali ptičje petje ... »Sodelovanje,

Pred Pocarjevo domačijo

pogovarjanje, druženje in ob tem izmenjava izkušenj so vedno dobrodošli. Parki so neka osnova za telesno zdravje, ki ga dosežemo s telesno aktivnostjo, za duševno zdravje, kjer potrebujemo predvsem mir in počitek, oboje pa je pogoj za duhovno rast, ki jo v tem času potrebujemo vsi ljudje. Pogovarjati se moramo o tem, kaj želimo in kako bomo želje uresničili,« je povedal direktor javnega zavoda TNP Tit Potočnik in poudaril, da bomo na ta način tudi razumeli, zakaj je ohranjanje narave tako pomembno.

Med sobotnimi obiskovalci, večina jih je bila iz okoliških krajev, pa je bil tudi naravovarstveni nadzornik (ranger) v ameriškem narodnem parku Kratersko jezero John Duwe. To je njegov tretji obisk Slovenije, TNP se mu zdi s svojo naravno in kulturno dediščino neverjetno lep. »Za razliko od narodnih parkov v ZDA tu ljudje živijo skozi generacije. Spominjal se bom te izkušnje, tudi kulinarične, in tudi številnih zgodb,« je povedal Duwe, ki je poudaril, kako pomembno je, da v TNP v sobivanju s človekom ohranimo zdravo naravno okolje za prihodnje generacije.

Med sprehodom po Zgornji Radovni so si ogledali še grbinasti travnik. »V okviru projekta Semenska banka smo od domačina za daljše obdobje najeli travnik, ki ga ni več obdeloval. Najprej smo ga očistili vsega drevja, ki se je zaraslo. Travnik ima velik pomen za biodiverziteto, vzdrževali pa ga bomo tudi kot prikaz, kako so včasih gospodarili,« je povedala Tina Komac, ki v javnem zavodu TNP dela na področju kulturne dediščine.

Jubilej kulturnikov v Ribnem

Kulturno društvo (KD) Rudija Jedretiča Ribno letos praznuje sto dvajset let delovanja. Jubilej so zaznamovali s tridnevnim kulturnim programom. Na osrednji proslavi so člani prejeli Maroltove in Linhartove značke.

Predstavila se je otroška folklorna skupina Ragl'ce. / Foto: Maša Likosar

Nastopili so tudi otroci Podružnične šole Ribno. / Foto: Maša Likosar

Maša Likosar

Ribno – Začetki KD Rudija Jedretiča Ribno segajo v leto 1902, ko je bilo v Ribnem ustanovljeno tamburaško društvo. Že pred prvo svetovno vojno je začela delovati dramska skupina in kasneje še pevski zbor. Sedanje ime je dobilo v povojnem času, po takratnem učitelju in dolgoletnem članu ter režiserju v društvu Rudolfu Jedretiču. Poleg odrasle dramske skupine so v tistem času delovali še otroška in mladinska skupina, razvijalo se je lutkarstvo, oblikovali so se likovna sekcija, sekcija ročnih del in pevski zbor. Na Pobudo Jožeta Poljanca je bila leta 1979 ustanovljena otroška folklorna skupina, leta 1981 je Rado Mužan ustanovil še folklorno skupino odraslih. Pred sedmimi leti je samostojno pot začela še godčevska skupina Šuštarji.

V društvu trenutno delujejo otroška folklorna skupina Ragl'ce, odrasla folklorna skupina Ribno, Šuštarji in dramska dejavnost. Povezujejo se z drugimi organizacijami in društvi krajevne skupnosti, s folklorno skupino vsako leto sodelujejo na prireditvah Podružnične šole Ribno. »Bili so vzponi in padci, a ponosni smo, da delovanje našega društva ni nikoli zamrlo. Še vedno si prizadevamo, da svoje kulturno poslanstvo opravljamo kvalitetno, zato so nam številne pohvale in priznanja, ki smo jih prejeli doslej, v veliko čast in ponos,« je dejala predsednica društva Mihaela Pesrl in dodala, da bi društvo radi pomladili in medse sprejeli več mladih članov.

Priznanje sveta radovljiške izpostave JSKD in značko je prejela tudi predsednica KD Rudija Jedretiča Ribno Mihaela Pesrl. / Foto: Maša Likosar

Na osrednji proslavi v Zadružnem domu Ribno so se predstavile vse njihove skupine, povabili so tudi člane KD igralska skupina viteza Gašperja Lambergarja, KD Lutkovno gledališče Rado Mužan, otroke Podružnične šole Ribno in pevce iz Škotske. V imenu Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, območne izpostave Radovljica, je Tatjana Kržišnik njihovim članom podelila Maroltove značke za večletno delo na področju folklore in Linhartove značke za delo na področju dramske dejavnosti. Zbrane sta nagovorila tudi blejski župan Janez Fajfar in predsednik Krajevne skupnosti Ribno Dušan Žnidaršič.

Prvi večer so se s projekcijo predstave Za narodov blagor poklonili tistim, ki jih ni več med njimi, zlasti Radu Mužanu in Sergeju Verču, ki je režiral omenjeno predstavo, zadnji dan pa je domača igralska skupina uprizorila še predstavo Partnerski odnosi.

Hodijo, da pomagajo

Na dogodku Hodim, da pomagam so zbirali sredstva za rehabilitacijo otrok s cerebralno paralizo, za učence s posebnimi potrebami ter za pomoč otrokom z avtizmom.

Janez Kuhar

Dvorje – Humanitarno društvo Lions klub Brnik je v soboto, 21. maja, Pod Jenkovo lipo v Dvorjah pri Cerkljah na Gorenjskem organiziralo deseto tradicionalno dobrodelno druženje Hodim, da pomagam, s katerim so zbirali sredstva za rehabilitacijo otrok s cerebralno paralizo, za učence s posebnimi potrebami Osnovne šole Helene Puhar v Kranju ter za pomoč otrokom z avtizmom. Pred začetkom pohoda je zbrane nagovorila dr. Rahela Žabkar, predstavnica Društva Bodi zdrav, ter predstavila bolezen avtizem. Društvo je bilo ustanovljeno leta 2008 in ima v Sloveniji 754 članov.

Veliko zaslug za uspešno izvedbo letošnje prireditve imata prof. dr. Mitja Košnik in predsednik Lions kluba Brnik Primož Stošicki. Pohod je bil namenjen vsem generacijam, saj so se pohodniki s starta v Dvorjah lahko podali po dveh različno dolgih poteh, in sicer do Gradu Strmol, kjer so pripravili iskanje zaklada in družabne igre, ali na šest kilometrov dolg rekreativni pohod čez polje do Adergasa, po gozdni poti nazaj do ribnika Češnjevek in mimo Gradu Strmol v Dvorje. Pohodov se je v sončnem vremenu udeležilo 123 ljudi. V bližini spomenika skladatelja Davorina Jenka so učenci OŠ Helene Puhar postavili stojnico in poželi nemalo pohval. Po pohodu je vse čakala topla malica, sodelovali so lahko tudi na srečelovu in v dobrodelnih družabnih igrah. Za uspešno izvedbo prireditve pa se je zahvalil Janez Cuderman, ravnatelj Osnovne šole Helene Puhar iz Kranja.

Pogovor s srebrnim z olimpijskih iger v Pekingu Žanom Kranjcem je vodila Lara Sotlar Urankar.

Dogodek je obiskal Žan Kranjec, srebrni športnik z letošnjega olimpijskega veleslaloma v Pekingu, in pozdravil vse pohodnike, še posebej najmlajše. Med udeleženci pohoda je bila tudi 10-letna Brina Slivnikar iz Vaš pri Medvodah, ki sta jo starša pripeljala na pohod. Po uspešnem zdravljenju v Ameriki danes že hodi z berglami in sta se z očetom Lukom odločila, da gre Brina z berglami peš do Gradu Strmol, za kar je požela veliko simpatij številnih pohodnikov.

Brina je lahko jahala oslička, ki ga je vodil Janez Cetin. Poleg nje je oče Luka, na levi strani pa prof. dr. Mitja Košnik.

Med udeleženci pohoda na dva kilometra do Gradu Strmol je bil tudi Janez Cetin iz Škofljice, ki je na pohod in druženje z otroki pripeljal terapevtske živali, med njimi južnoameriškega nanduja Nandeta, oslička Leona in emuja Edija, starega 14 dni, Sara Petrovič pa je pripeljala veliko kobilo ponija Rozi. V Sloveniji so vsa zbrana sredstva klubov Lions namenjena dobrodelnosti.

V bližini spomenika skladatelja Davorina Jenka v Dvorjah sta učiteljici Maja Grošelj in Kristina Kovačič na stojnici OŠ Helene Puhar iz Kranja predstavili ročno izdelane izdelke učencev njihove šole in poželi nemalo pohval. Po pohodu je vse čakala topla malica, sodelovali so lahko tudi na srečelovu in v dobrodelnih družabnih igrah.

Festival gorenjskih komedijantov

Igor Kavčič

Radovljica – Letošnji Festival gorenjskih komedijantov – Regijsko srečanje odraslih gledaliških skupin bo v organizaciji Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, Območne izpostave Radovljica, potekal od 31. maja do 3. junija v Linhartovi dvorani v Radovljici. Na ogled bodo najboljše ljubiteljske gledališke predstave pretekle sezone. Danes, 31. maja, ob 19.30 se bo Kulturno društvo Loški oder iz Škofje Loke predstavilo z avtorsko »reciklažo« Feydeaujeve komedije Strasti, laži in maček v žaklju v režiji Milana Goloba, jutri, 1. junija, ob isti uri Kulturno društvo Igralska skupina pri Gledališču Toneta Čufarja Jesenice s predstavo Za vse sem sama Mihe Mazzinija in v režiji Alena Jelena, 2. junija bo na sporedu igra Frišna avdicija v režiji Primoža Kožlakarja in v izvedbi Gledališke skupine Kulturnega društva Tuhinj, v petek, 3. junija, pa se bo predstavila Gledališka skupina Kulturnega društva dr. Ivan Tavčar Poljane nad Škofjo Loko z igro Andreja Šubica Medrug Polanci v režiji Andreja Šubica in Tatjane Peršuh, sledila pa bo še slavnostna podelitev letošnjih nagrad po izboru selektorice Simone Zorc Ramovš. Prejeli jih bodo Polona Strgar (Gledališče 2B Bohinj) za žensko vlogo Alenke Novak, delavke v konfekciji, v uprizoritvi Slovenska kura, Mateja Mlačnik (Gledališče Toneta Čufarja) za žensko vlogo Marije, slovenske mame, v uprizoritvi Za vse sem sama, Peter Cankar (Kulturno društvo dr. Ivan Tavčar Poljane) za moško vlogo Metoda v uprizoritvi Medrug Polanci in Neč bat teater (KUD Sovodenj) za samosvoj pristop k uprizoritvi avtorske gledališke predstave Limona virus.

Predstava Generacije za sedemdeset let Ozare

Igor Kavčič

Kranj – Akademska folklorna skupina Ozara s Primskovega v Kranju praznuje 70-letnico. Potem ko je epidemija skupini do letošnje pomladi dve leti onemogočala polno delovanje, so folklorniki Ozare ob jubileju pripravili letni koncert, s katerim se z novo energijo vračajo na oder tokrat Letnega gledališča Khislstein. Generacije že s svojim naslovom poudarjajo rdečo nit predstave. Povezovanje generacij in predajanje čudovite kulturne dediščine našim potomcem je tisto, kar povzema smisel delovanja folklorne skupine. »Ob tem nas v veliko družino med seboj povezujejo zabava, ljubezen do plesa, petja, igranja in umetnosti,« poudarjajo v AFS Ozara. Na odru predstave Generacije se bodo zvrstili številni člani, vse od najstarejših do najmlajših, zato dodajajo: »Vljudno vabljeni, da se v soboto, 4. junija, ob 18. uri v Letnem gledališču Khislstein z nami odpravite na uspešno folklorno pot skozi generacije članov Ozare.«

Kroparski glasbeni abonma še mednaroden

Kropa – V nedeljo, 5. junija, ob 19. uri bo v veliki dvorani Kulturnega doma v Kropi nastopil Ensemble Minui, ki ga sestavlja devet glasbenikov, razpetih med Linzem, Salzburgom, Dunajem, Gradcem, Celovcem in Ljubljano. Sestav koncertira v Avstriji, Nemčiji, Franciji in Španiji, tokrat pa se bo prvič predstavil tudi v Sloveniji. Instrumentalni nonet, ki ga sestavljajo odlični instrumentalisti na godalih, flavti, klarinetu, francoskem rogu in fagotu, bodo tako mednarodno obarvali in glasbeno popestrili program letošnje druge sezone abonmaja, saj njihov repertoar obsega suite iz znanih oper in baletov, ki so originalno prirejene za ta sestav. Glasba iz oper tudi sicer v Kroparskem glasbenem abonmaju igra pomembno vlogo. Ensemble Minui je bil pri največji nemški glasbeni založbi Deutsche Klassik za svojo prvo zgoščenko nominiran v štirih različnih kategorijah. Lani so posneli že drugo zgoščenko, ki pa se redno predvaja po evropskih radijskih postajah za klasično glasbo in je deležna odličnih mednarodnih kritik. Zgoščenke bo med odmorom mogoče tudi kupiti. Na zadnjem koncertu pred poletnim oddihom si v Kropi z odlično zasedbo Ensemble Minui lahko obetamo pravo glasbeno poslastico z deli Wagnerja, Liszta, Straussa in Čajkovskega.

Naš svet, slikarjev pogled

V Galeriji Ivana Groharja je na ogled razstava novejših likovnih del magistra likovnih umetnosti Petra Gabra. Naslov razstave Svet, ki se rojeva nam razkriva, slike v galeriji pa odkrijejo umetnikovo odzivanje na aktualna dogajanja v globalnem svetu.

Igor Kavčič

Morda nas Peter Gaber pripravlja na negotovo prihodnost. / Foto: Igor Kavčič

Škofja Loka – Ob vstopu v Galerijo Ivana Groharja osrednje delo na razstavi na steni pred nami vselej lahko vidimo že z vhodnih vrat. Odločitev, ali bomo vstopili ali ne, je tako hipna. Tokrat priporočam vstop, pred nami je namreč slika večjega formata z naslovom Meso in kosti me ženejo naprej. Podoba je pretresljiva – v strnjeni skupini se ena zraven druge držijo gole človeške figure, iz mesa izstopajo obrisi kosti, dajejo občutek stanja med smrtjo in življenjem. Kot zapiše kustos razstave, umetnostni zgodovinar Boštjan Soklič, figure prikazujejo psihična stanja, ki vzdržujejo obstoj in duhovno preživetje: »V njih prepoznamo odseve človekove bivanjske stiske, tesnobe, ranljivosti, nemoči in njegovega minevanja.«

Smo na razstavi slikarja in magistra umetnosti Petra Gabra, diplomiral je pri profesorjih Hermanu Gvardjančiču in Borutu Vogelniku, ki živi in deluje v Ljubljani in na domačem Svetju v Medvodah ter je tudi član Združenja umetnikov Škofja Loka. »Peter Gaber sodi v kakovostni vrh gorenjskih sodobnih vizualnih umetnikov. Različne umetniške momente povezuje v originalen likovni rokopis – osrednji povezovalni element pa je risba,« poudarja Soklič.

Avtorja del na razstavi poznamo predvsem po upodobitvah naravne krajine, izpolnjene s premišljeno umeščenimi figuralnimi kompozicijami, s katerimi izpoveduje svoja introspektivna razmišljanja in niza zgodbe. Tokrat se predstavlja s svojo najnovejšo produkcijo, s ciklom desetih slik večjega formata z naslovom Svet, ki se rojeva, dodal pa je tudi delo iz obdobja, ko je leta 2017 deloval ne nekajtedenski rezidenci v turški Ankari. Od tam izhajajo tudi zametki aktualnih del. Kot je na odprtju razstave poudarila direktorica Loškega muzeja Saša Nabergoj, ima povezovanje med različnimi kulturami v Gabrovem primeru zelo pozitivno konotacijo, v Turčiji je prvič posegel tudi po velikem formatu, v njegovi likovni praksi pa je tudi ostala tamkajšnja izkušnja.

Slike imajo na steno izpisane naslove, na njih pa ne zasledimo letnic njihovega nastanka. Pri Petru Gabru ne smemo pričakovati idiličnih krajin, saj jih slika intenzivno, lahko b rekli v enem zamahu, take, kakršne so, kakršne občuti. »Peter se je povsem umaknil v naravo, v svoj lastni svet, pri slikanju potuje v smeri lastne podzavesti. Podal se je v ponotranjeno obliko krajine, kot je recimo to značilno za njegovega profesorja, škofjeloškega slikarja Hermana Gvardjančiča,« poudarja Boštjan Soklič.

V prvem prostoru izstopata dve sliki, povezani s predniki, poleg v uvodu omenjene je tu še slika z naslovom Oblikovanje nove družine, kjer so figure komaj prepoznavne, a v prostorski zgoščenosti hkrati obetajo neki nov začetek. Drugi del razstave Soklič označuje za tempelj naravnih sil, morda v podobah vidimo božanstva naših prednikov, kustos pa hkrati vidi primerjavo s Francetom Miheličem. Oba v svojih delih namreč govorita o minevanju in metamorfozah. Razstavo dopolnjuje avtorska glasba Bernarda Kogovška, ki slike in prostor povezuje v novo celoto. »Peter Gaber je subtilen avtor, ki se na svoj način odziva na aktualno družbo. Spominja me na grško dramo, dobro je zapletel, odpletel pa še ni,« še dodaja Boštjan Soklič, ob tem pa umetnik razmišlja: »Včasih slikam in ne vem natančno, v kakšno smer grem. Preprosto pustim, da slika nastaja sama, seveda pa sem vseskozi v dialogu z njo. Najbrž drži, da to še ni zadnje poglavje, priznam pa, da me zelo zanima, kam to gre.«

Razstava bo na ogled do 10. julija, že v soboto, 11. junija, ob 10. uri bosta po razstavi vodila kustos in umetnik, pogovor s slednjim pa bo na sporedu 29. junija.

Močniku še Kozinova nagrada

Po nagradi Prešernovega sklada bo skladatelj, dirigent in pedagog Damijan Močnik prejel še stanovsko Kozinovo nagrado.

Igor Kavčič

Damijan Močnik / Foto: Primož Pičulin

Ljubljana – Kozinova nagrada je najvišje strokovno priznanje, ki ga Društvo slovenskih skladateljev podeljuje od leta 1994, in sicer enkrat letno, na obletnico rojstva skladatelja Marjana Kozine. Ustvarjalec jo prejme za zaokroženi skladateljski opus ali za pomembne skladateljske dosežke, ki so bili javnosti predstavljeni v zadnjih treh letih, izjemoma pa tudi za enkraten skladateljski uspeh. Nagrado lahko prejme vsak skladatelj, ki stalno živi in deluje v slovenskem kulturnem prostoru.

V stanovskem Društvu slovenskih skladateljev so za letošnjega Kozinovega nagrajenca izbrali skladatelja Damijana Močnika, ki je letos že prejel tudi nagrado Prešernovega sklada za ustvarjalni opus vokalne in vokalno-instrumentalne glasbe v zadnjih treh letih. Najvišje strokovno priznanje skladateljev pa bo prejel za zaokrožen sakralni opus. Podelitev pa bo v četrtek, 2. junija, ob 12. uri v Kogojevi dvorani Društva slovenskih skladateljev, njegovo skladbo Magnificat za solo sopran pa bo izvedla skladateljeva sestra sopranistka Marta Močnik Pirc.

Triglav ostaja drugoligaš

Nogometaši kranjskega Triglava v kvalifikacijah za dopolnitev Prve lige Telemach niso bili uspešni. Tudi v prihodnji sezoni bodo igrali v drugi ligi.

Maja Bertoncelj, Jože Marinček

Kranj – Znani so vsi klubi, ki bodo v sezoni 2022/2023 igrali v slovenski elitni nogometni družčini. V Kranju je bila namreč v nedeljo odigrana povratna tekma kvalifikacij za dopolnitev Prve lige Telemach.

Igralci ekipe CB24 Tabor Sežana so prišli na Gorenjsko z lepo prednostjo, saj so na prvi tekmi doma Triglav premagali s 3 : 1. Upravičili so vlogo favorita in zmagali tudi v gosteh. Tekma se je končala z rezultatom 2 : 5, kar pomeni, da Sežanci s skupnim rezultatom 8 : 3 ostajajo prvoligaši, triglavani pa bodo še naprej igrali v drugi ligi. Na drugi tekmi je oba zadetka za Kranjčane dal Tin Matić, ki je najboljši strelec druge lige. »Že od začetka tekme nismo bili popolnoma pravi. V prvih desetih minutah smo prejeli dva nepotrebna zadetka in težko se je potem pobrati in igrati naprej, sploh proti taki ekipi. Sežana ima štiri posameznike, ki bi lahko igrali tudi v močnejših moštvih prve lige in na koncu je rezultat takšen, kot je. Fantje so mladi, neizkušeni, verjetno so podlegli pritisku in želji, da pokažejo več. Ponosni smo na to, da smo osvojili drugo mesto v drugi ligi, nekoliko manj na zadnji dve tekmi. Manjkala nam je borbenost. Gledati je treba naprej, v prihodnost. Ciljamo na prvo mesto v prihodnji sezoni,« je po tekmi za klubsko spletno stran povedal glavni trener Boštjan Miklič. V prvi ligi bosta tako v prihodnji sezoni igrala dva kluba iz širše Gorenjske: Kalcer Radomlje in Domžale.

Nogometašem Triglava se ni uspelo uvrstiti v prvo ligo. Na povratni kvalifikacijski tekmi v Kranju je oba zadetka za domače dal Tin Matić (levo). / Foto: Gorazd Kavčič

»Ponosni smo na to, da smo osvojili drugo mesto v drugi ligi, nekoliko manj na zadnji dve tekmi. Manjkala nam je borbenost. Gledati je treba naprej, v prihodnost. Ciljamo na prvo mesto v prihodnji sezoni.«

Konec tedna so bili aktivni tudi nogometaši v tretji slovenski nogometni ligi – zahod. Odigrali so tekme 26. kroga, Gorenjci v ligi, teh je pet, pa so dosegli naslednje rezultate: Tinex Šenčur – Adria 5 : 0, Brda – Sava Kranj 2 : 2, Eksist Žiri – Fama Vipava 1 : 1, Brinje Grosuplje – Šobec Lesce 1 : 1 in Arol Škofja Loka – Postojna 3 : 0. V vodstvu je ekipa Brinje Grosuplje, Tinex Šenčur je drugi.

Tekme 22. kroga so v soboto odigrali nogometaši v Gorenjski nogometni ligi, doseženi pa so bili naslednji rezultati: Bled-Bohinj Hirter – Niko Železniki 3 : 5, Velesovo Cerklje – Visoko 0 : 4, Bitnje – Preddvor 3 : 0, Kondor Godešič – Kranjska Gora 5 : 1, Polet – SIJ Acroni Jesenice 1 : 2 in Zarica Kranj – Britof 0 : 1. Na lestvici vodi Visoko.

Vaterpolski finale enak lanskemu

Za naslov se bosta znova pomerila Triglav Kranj in Calcit Kamnik.

Jože Marinček

Kranj – V soboto so vaterpolisti odigrali druge tekme polfinala, ki se je igral na dve zmagi.

Znova so bili boljši vaterpolisti kranjskega AVK Triglav in VD Calcit Waterpolo Kamnik in se v zmagah z 2 : 0 uvrstili v finale. Kamničani so v domačem bazenu pod Skalo z 8 : 7 (1 : 1, 5 : 3, 1 : 3, 1 : 0) premagali vaterpoliste VD Grafist Koper. Obe tekmi je odločil kapetan Martin Stele. V sredo je v Kopru zadel sedem sekund pred koncem, tokrat pa na samem uvodu zadnje četrtine, nato pa vse do konca gledalci niso več videli zadetkov. V Ljubljani v bazenu Kodeljevo pa so vaterpolisti AVK Triglav premagali vaterpoliste VK Ljubljana Slovan z 8 : 11 (1 : 2, 1 : 4, 2 : 2, 4 : 3) in kot edini ostajajo neporaženi.

Finalna serija na tri zmage se bo začela 11. junija v Kranju.

Blizu odločitve o košarkarskem prvaku

Maja Bertoncelj

Ljubljana – Državni prvaki v košarki bodo morda znani že danes. Igralci Cedevite Olimpije imajo proti moštvu Helios Suns prvo zaključno žogo do 19. naslova. Potem ko so bili boljši na prvi tekmi v Domžalah (66 : 81), so slavili tudi v Ljubljani. Rezultat je bil 87 : 75 (24 : 28, 23 : 19, 19 : 19, 21 : 9). Do zmage so prišli v zadnji četrtini. V domžalski ekipi je Leon Šantelj dosegel 18 točk, Tadej Ferme pa 17. Ljubljančani so v zmagah tako povedli z 2 : 0, do naslova jim manjka le še ena. Tretja finalna tekma se bo v Domžalah začela danes ob 20.30.

Osmič s »poniji« iz Kranjske Gore na Vršič

Kranjska Gora – V Kranjski Gori bo v soboto, 4. junija, ponovno retro praznik. Ljubitelji koles znamke Pony se bodo že osmič na prireditvi Red Bull Goni Pony spopadli z vršiškimi serpentinami. Start bo ob 15. uri, uro prej se bo začelo ocenjevanje retro stila. Trenutni rekord na 13,5 kilometra dolgi progi je 39 minut in 39 sekund, njegov lastnik pa je Luka Kovačič. Tako hitro je na Vršič prikolesaril pred dvema letoma.

Žan Jezovšek znova v rdečem dresu

Jesenice – Pri HDD SIJ Acroni Jesenice sestavljajo ekipo za naslednjo sezono. Rdeči dres bo v prihodnjih dveh letih znova nosil Žan Jezovšek, ki je bil v pretekli sezoni v vrstah ljubljanske Olimpije. Potrjeno je tudi, da na Jesenicah naslednji dve sezoni ostaja Gašper Glavič.

Na Bledu že petnajsti Poslovni tek trojk

Bled – Na Bledu je v petek potekal že 15. Poslovni tek trojk, ki ga organizira Šport ob jezeru, blagovna znamka podjetja Rodeo Trade. Udeležilo se ga je 71 ekip trojk, ki so okoli Blejskega jezera tekle po štafetnem sistemu. Med moškimi ekipami je bila najhitrejša ekipa Trisport triatlonci, med ženskimi ekipa Sunny Studio in v kategoriji mešanih ekipa Intersport. »Letošnja izvedba je bila ena najboljših, že teden dni pred tekmo smo imeli zaključene prijave, saj so bila mesta docela zapolnjena,« je dejal Damijan Ambrožič, predsednik društva.

Na Bledu je potekal 15. Poslovni tek trojk. / Foto: Primož Pičulin

Poslovili so se od dveh igralcev

Rokometaši RD Urbanscape Loka so na zadnji tekmi sezone pred domačimi navijači izgubili s Trebnjim. To je bila zadnja tekma za Grega Jamnika, Urban Pipp pa se seli v Velenje.

Maja Bertoncelj

Škofja Loka – Končana je sezona rokometne Lige NLB. Zadnji krog je bil odigran v petek. Edini gorenjski predstavniki, rokometaši RD Urbanscape Loka, so gostili RK Trimo Trebnje, drugouvrščeno ekipo na lestvici.

V Športni dvorani Poden so se zmage veselili Trebanjci. Končni rezultat je bil 27 : 30, gostje so imeli po prvem polčasu sedem zadetkov prednosti (8 : 15). Pri domačih sta bila strelsko najbolj učinkovita Urban Pipp z desetimi in Darko Cingesar s sedmimi zadetki. Škofjeločani so sezono zaključili na sedmem mestu (na 26 tekmah so dosegli 14 zmag in 12 porazov), kar pomeni na sredini lestvice. Prvaki so znova rokometaši RK Celje Pivovarna Laško.

Posebna pozornost je bila na zadnji tekmi sezone namenjena Gregu Jamniku (levo) in Urbanu Pippu. Slednji je bil tudi najboljši strelec domače ekipe. / Foto: Gorazd Kavčič

Zadnja tekma v sezoni je bila za RD Urbanscape Loka in njihove navijače posebna. Poslovili so se od dveh igralcev. Urban Pipp se seli v RK Gorenje Velenje, Grega Jamnik pa je končal več kot 25-letno aktivno rokometno kariero, v kateri je zabeležil poseben rekord. Pri 19 letih je dosegel trideset zadetkov na eni tekmi, kar je rekord slovenskih prvoligaških igrišč. »Igralsko kariero zaključujem z dvignjeno glavo. Že od mlajših selekcij sem bil otrok z veliko energije, vedno sem dal vse od sebe. V vseh teh letih je bilo veliko lepih pa tudi slabih trenutkov. Ponosen sem nase. Zadnja tekma je bila zelo čustvena, bil sem nekoliko nervozen. Hvala soigralcem in vodstvu, hvala navijačem, hvala rokometu,« so besede Grege Jamnika. Večino kariere je igral v domačem kraju, vmes pa za RD Riko Ribnica (2012–2013) in za RK Maribor Branik (2013–2016).

Za škofjeloškimi rokometaši je sicer zelo uspešna sezona, katere vrhunec je bilo igranje v finalu Pokala Slovenije, v katerem so osvojili drugo mesto.

Planinski izlet: Televrina/Osoršćica (588 m n. m.)

Na morje, v hribe

Kaj je lepšega kot aktiven dopust ... No, to ravno ne prija vsakomur, a kdor že leta bere našo rubriko, ve, da se lepi planinski kotički najdejo tudi ob morju. Najvišji vrh otoka Lošinj.

Jelena Justin

Bliža se dolgo, vroče poletje, ko je na vrsti tudi dopust ob morju. Meni najbolj prija, da je dopust aktiven, kar pomeni, da v jutranjih urah naredim kakšno lepo planinsko, pohodniško turo, potem pa sledi skok v morje in poležavanje na plaži. Če se odpravljamo na dopust na Cres ali Lošinj, predlagam, da obiščemo Televrino, najvišji vrh otoka Lošinj.

Čez mejni prehod Jelšane se mimo Reke peljemo v smeri otoka Krka do trajektne luke Valbiska, kjer se vkrcamo na trajekt in zapeljemo do otoka Cresa, do luke Merag. Na Cresu sledimo oznakam za Mali Lošinj – vse do kraja Osor, kjer sta Lošinj in Cres povezana s krajšim dvižnim mostom. Tik pred mostom zavijemo desno na parkirišče, kjer je izhodišče našega vzpona. Gremo čez most in se takoj za njim usmerimo na betonirano, vzpenjajočo se cesto, ki gre skozi Kamp Preko mosta. Prvi smerokaz je na začetku vzpona Osoršćica. Na koncu kampa cesta postane makadamska. Na prvem razpotju se levo odcepi steza do opuščene vasice Tržić (20 min), mi pa nadaljujemo še naravnost po cesti, nato pa zavijemo levo v smeri Televrina in planinskega doma. Pot poteka večinoma skozi nizek gozd, ob kamniti ograji. Desno se kmalu odcepi pot do vasice Mali Tržić. Sledimo rahlo desno in po približno desetih minutah smo na razpotju. Gremo desno, v smeri planinskega doma. Da, malo daljšo pot smo izbrali. Pot se za kratek čas priključi cesti, sicer pa poteka skozi gozd in grmičevje, ponekod tudi malce strmeje. Višje se nam začnejo odpirati čudoviti razgledi na morje. Gozdna in gričevnata pot nas pripelje do Planinskega doma Sv. Gaudent. Od doma po cesti nadaljujemo proti Televrini. Povzpnemo se še do velikega belega križa, ki ga vidimo pred seboj. Od križa se malce spustimo in po cesti nadaljujemo do razpotja, kjer se levo odcepi pot nazaj v Osor (pot našega sestopa), desno pa se začne vzpon do vrha Televrina. Razgledno pobočje, delno poraščeno z drevjem in grmičevjem, ki je na začetku malce strmejše, nas pripelje do neizrazitega vrha, kjer stoji ogromen možic. Eni zemljevidi ga imenujejo Kalek, drugi pa Križica. Sledimo grebenu, ki postaja malce skalnat. Grebenu se umaknemo v desno stran, kjer je nekaj zavarovanih metrov poti, imenovane Slovenčica. Pot nas vrne na greben, ki mu sledimo vse do vrha Televrina. Z vrha se odpre čudovit razgled predvsem na odprto morje oz. proti zahodu. Pokažejo se Unije, Susak in seveda Istra, ki ji pravijo tudi zelena pljuča Hrvaške. Naj vas ne zmedejo časovnice od planinskega doma do vrha Televrina. Na vseh namreč piše 1 ura. Tudi ko smo deset minut pod vrhom, je napis 1 ura. Od planinskega doma do vrha je res ura hoje, a čas prehojene poti so očitno pozabili odštevati.

Po grebenu se vrnemo do ceste, ki jo prečkamo in začenjamo sestop po krožni poti nazaj v Osor. Gremo mimo vpisne skrinjice, nato pa nas poti vodi skozi gozd in grmičevje vse tja do razpotja, kjer smo prej zavili proti planinskemu domu. Od tu do Osorja sestopimo po poti vzpona.

Če se boste ture lotili v poletnih mesecih, imejte s seboj dovolj tekočine; in za vzpon bo še kako veljala tista »rana ura, zlata ura«.

Nadmorska višina: 588 m
Višinska razlika: 610 m
Trajanje: 5 ur
Zahtevnost: ★★★☆☆

Delček poti do vrha Televrina je zavarovan. Ime detajla je zgovorno: Slovenčica. / Foto: Jelena Justin

Z najvišjega vrha Osorščice se odpre lep pogled na odprto morje, proti Unijam in Susku. / Foto: Jelena Justin

Še nekaj korakov do Planinskega doma Sveti Gaudent. / Foto: Jelena Justin

Glasova Kolesarjenja

Glasovi kolesarji na Giru

Grega Flajnik

Kolesarsko tekmovanje po Italiji je tudi letos zavilo na slovensko stran. Kolesarji so se po Posočju vozili 37 kilometrov in prevozili tudi vzpon na Kolovrat, ki velja za enega najtežjih vzponov na letošnji dirki. Na vzponu na Kolovrat jih je pričakala množica navijačev, čeprav je na dirki samo en Slovenec. Naš Domen Novak, ki sicer opravlja vlogo pomočnika za španskega kapetana Mikela Lando, je bil vesel podpore.

Tudi glasovi kolesarji so šli v petek spodbujat tekmovalce na peklenskem vzponu, dolgem deset kilometrov, v katerih kolesarji premagajo tisoč višinskih metrov. S kombijem so se odpeljali v Dobrovo, kjer jih je pričakal Aleksandrov prijatelj Peter Brecelj, ki jim je v Kleti Brda organiziral malico in degustacijo vina. Fantje so bili zjutraj precej zadržani, saj jih je čakalo 45-kilometrsko poganjanje pedal do Livka. Peter, sicer predan kolesarstvu od mladih nog, je predlagal, da se do Livka peljejo po italijanski strani mimo Čedada. Ta pot je namreč precej manj prometna, kot če bi šli po slovenski strani po dolini Soče, kjer so kolesarji žal prepuščeni glavni cesti in gostemu prometu na njej. Tako so iz Dobrove kolesarili mimo Nebla (mejni prehod z Italijo) in potem mimo Prapotna (Prepotto) do Čedada (Cividale del Friuli). Od tu pa do Ažle (Azzida) in Sovodenj (Savogna), kjer se začne strmejši del klanca, ki traja vse do Livka na slovenski strani.

Na klancu na Kolovrat se je zbralo veliko navijačev, ki so bodrili vse kolesarje. Bilo je res dobro vzdušje. Celo komentatorja na Eurosportu sta se šalila, da bodo kolesarji slogan I Feel Slovenia še kako začutili pri vzponu na Kolovrat. Tudi mi, ki smo spremljali tekmo po televiziji, smo bili navdušeni, ko smo opazili našega Bojana v dresu Gorenjskega glasa.

Naši fantje so se vrnili po isti strani, čeprav so prvotno nameravali iti do vrha Kolovrata in se potem v dolino Soče spustiti do Kamberškega in mimo Liga do Gonjač v Goriških brdih.

Glasovci so se organizatorju Petru na koncu lepo zahvali. Peter pa nas je povabil 26. kolesarski maraton z naslovom Junaki vinogradov (nekdaj Maraton češenj), ki bo v soboto, 4. junija s startom ob 8.30 v Ljubljani. Rekreativni maraton je dolg 108 kilometrov in vodi prav do Kleti Brda v Dobrovem, kjer se pot zaključi. Več o vabilu lahko preberete na spletni strani Kleti Brda.

Glasovi kolesarji pri vzponu na Livek

Treba je tudi tvegati

Na kmetiji Pr' Petrovih na Jami pri Mavčičah se Matej Rozman z družino ukvarja z butično ekološko pridelavo in predelavo industrijske konoplje in rička oz. divjega lana. Za izdelke so prejeli mnoga priznanja.

Ana Šubic

Jama – Na kmetiji Pr' Petrovih na Jami pri Mavčičah, ki je bila nekoč povsem tradicionalna kmetija, je Kranjčan Matej Rozman z družino pred osmimi leti začel pisati novo zgodbo. S kmetije izvira njegova mati, v mlajših letih pa je tudi sam občasno priskočil na pomoč pri kmečkih opravilih. Leta 2014 se je kmetovanja lotil resneje. Kupil je še sosednjo kmetijo ter se osredotočil na butično pridelavo in predelavo industrijske konoplje in rička oz. divjega lana. Kmetija je že nekaj let ekološka, pod blagovno znamko Naturagood pa izdelujejo olja, proteine, čaje, oluščeno seme, kapljice CBD in smole CBD. Ta čas so v fazi prenavljanja kmetije, da bodo imeli vse na eni lokaciji, saj sedaj predelava poteka drugje.

Matej Rozman: »Usmerjeni smo predvsem v oljnice; vodilna je konoplja.« Olje izdelujejo tudi iz rička. / Foto: Gorazd Kavčič

Prisegajo na ekološko kmetovanje

Za pridelavo konoplje so se odločili, ker so iskali poljščine, ki terjajo čim manj obdelave. Njihov čas je omejen, saj se družina preživlja z drugimi dejavnostmi, zato se Rozman zahvaljuje sovaščanom in prijateljem, ki pomagajo pri delu. »Izkazalo se je, da konoplja res raste sama, a ko greš v detajle, izboljšavo postopkov, pa dela ni prav malo,« je pojasnil. Konopljo so uvedli tudi zaradi preusmeritve v ekološko kmetovanje. »Ni enostavno, pridelka je manj, rentabilnost na meji, tako da potrebuješ motiv in v nekem trenutku je treba tudi tvegati. Mislim pa, da bo ekologija tu na Sorškem polju vse pomembnejša, ker smo na vodovarstvenem območju, spodaj teče podtalnica, in bo pomembno, katere kulture gojimo,« je dejal Rozman.

Iz konopljinih vršičkov pridobivajo tudi čaj. / Foto: Gorazd Kavčič

Za pridelavo konoplje je potrebno dovoljenje kmetijskega ministrstva, a zakonodaja ne sledi potrebam pridelovalcev in trga, opozarja sogovornik. »Kljub razvoju novih genetik konoplje smo omejeni na klasične sortne industrijske rastline z omejitvijo 0,2 odstotka THC, zaradi česar smo manj konkurenčni kot v državah z bolj sproščeno zakonodajo.«

Od polja do končnega produkta

Obdelujejo skoraj deset hektarov površin. Približno tretjino bodo kmalu zasejali z ekološko konopljo, se pa prilagajajo kolobarju in potrebam na trgu. »Konoplja je bila pred leti prava modna muha, sedaj pa je na trgu poplava izdelkov, a niso vsi enako kakovostni. Smo ena redkih kmetij, ki delamo od polja do končnega produkta.«

Nekaj hektarov so že zasejali z ričkom, avtohtono slovensko poljščino, najbolj znano na Koroškem. »Čeprav smo prebrali, da ni primeren za Gorenjsko, ker rad pozebe, smo vseeno poskusili in nam nekako uspeva, je pa res, da letine nihajo. Gre za staro kulturo, s katero so že na soški fronti mazali rane, ker ima zelo veliko vitamina E in dobro celi. Zelo dober je za kožo, olje pa pomaga pri težavah z želodcem, rani na dvanajsterniku, spahovanju ...« je našteval sogovornik. Preostale površine bodo namenili sončnicam, ajdi in bobu.

»Usmerjeni smo predvsem v oljnice; vodilna je konoplja, saj smo z njo najbolj zadovoljni,« je pojasnil Rozman in omenil, da se je njegova partnerka s pomočjo smole CBD znebila migren, sam pa je ob uživanju konopljinega olja občutno znižal raven holesterola. »V družini imamo več zdravnikov in po prvotni skeptičnosti so tudi sami videli koristi izdelkov iz konoplje za imunski sistem.«

Izdelke prvenstveno izdelujejo zase, za prijatelje ter tiste, ki jih znajo ceniti. »Ne želimo biti preveč tržno orientirani, da se ne bi zgodba pokvarila. So pa naši izdelki uporabni tako v kulinariki kot tudi pri blaženju sodobnih težav, npr. stresu, izboljšanju presnove ... Strank nimamo samo v Sloveniji. Ker sem delal v tujini, imam tam socialni krog, tako da so šli naši produkti od Švedske, Nemčije do Amerike, Mehike ...« je ponosen Rozman.

Izdelke redno pošiljajo na ocenjevanja festivala Dobrote slovenskih kmetij. Zanje so prejeli številna priznanja, od tega kar dvajset zlatih, nazadnje pred mesecem dni za konopljino in ričkovo olje.

Nove odločbe sredi junija

Zavezanci za odmero obveznosti iz kmetijstva za leto 2021 naj čim prej preverijo, ali jim bo finančna uprava izdala novo odločbo.

Ana Šubic

Kranj – Zavezanci za odmero obveznosti iz kmetijstva za leto 2021 lahko že od petka na eDavkih preverijo, ali bodo prejeli novo odločbo. Finančna uprav RS (Furs) je namreč 6. maja izdala skoraj 185 tisoč odmernih odločb, od tega je bilo 72.080 napačnih, saj je prejela napačne podatke o višini katastrskega dohodka od gozdnih zemljišč. Zavezancem, ki so prejeli napačne odmere, bodo sredi junija izdali nove odločbe. Ostali zavezanci, ki novih odločb ne bodo prejeli, pa se vseeno ne strinjajo z odmero, lahko do 6. junija vložijo pritožbo.

Zavezancem, ki so v začetku maja prejeli odločbo in se z njo ne strinjajo, svetujejo, naj takoj preverijo, ali bodo prejeli novo odločbo. To storijo tako, da v iskalnik spletnega portala eDavki vnesejo svojo davčno številko. Tisti, ki ne morejo dostopati do spleta, lahko za informacije pokličejo klicni center Furs (tel. št. 08 200 1001).

Ob tem je Furs ponovno opozoril, da imajo nekateri zavezanci za leto 2021 višji katastrski dohodek v primerjavi s predlani, kar ni napaka, izhaja pa iz dejstva, da je bil pri odmeri obveznosti iz kmetijstva za leto 2020 upoštevan katastrski dohodek gozda, ki je bil izračunan na podlagi podatkov o rastiščnem koeficientu na dan 30. junij 2020. Spremembe podatkov o rastiščnem koeficientu, ki so bile posredovane po tem datumu, niso bile uporabljene oz. so bili podatki upoštevani pri rednem izračunu katastrskega dohodka v septembru 2020. Pri teh zavezancih je podatek o višini katastrskega dohodka gozda za leto 2021 pravilen in uporabljen pri odmeri obveznosti iz kmetijstva za leto 2021, zato jim ne bodo izdali novih odločb.

Dohodek iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti je vključen tudi v informativni izračun dohodnine, ki ga običajno odpremijo 31. maja. Zavezanci, ki bodo sredi junija prejeli nove odločbe o odmeri obveznosti iz kmetijstva, bodo tako informativni izračun prejeli predvidoma konec junija.

Dobrodelni pohod do čebelarskega centra

Brdo pri Lukovici – Čebelarska zveza Slovenije (ČZS) je minuli četrtek organizirala pohod, namenjen 20. obletnici odprtja Čebelarskega centra Slovenije na Brdu pri Lukovici. Pohodniki so prehodili 26 kilometrov iz Ljubljane do Brda oz. od prejšnjega do današnjega sedeža ČZS. Na izhodišču na Cankarjevi cesti v Ljubljani je udeležence pozdravi predsednik ČZS Boštjan Noč, nato pa so se skupaj podali na pot, ki jih je vodila tudi mimo državnega zbora, kjer jih je nagovorila njegova predsednica Urška Klakočar Zupančič. Pohodniki so nato pot nadaljevali do Črnuč in skozi Domžale do čebelarskega centra na Brdu. Pohodu se je pridružilo več kot 40 udeležencev, ki so prehodili celotno pot ali del poti. Dogodek je imel tudi dobrodelno noto, saj bodo skupaj z generalnim pokroviteljem, Pošto Slovenije, poskrbeli za postavitev učnega čebelnjaka za Varstveno delovni center Koper.

Na poti od Ljubljane do čebelarskega centra na Brdu pri Lukovici so pohodniki prehodili 26 kilometrov. / Foto: ČZS

Natečaj dobrih praks razvoja podeželja

Kranj – Kmetijsko ministrstvo znova zbira prijave za natečaj dobrih praks Rural Inspiration Awards z geslom Prihodnost so mladi. »Z natečajem želimo prepoznati najboljše prakse in projekte, ki prispevajo k razvoju in ohranjanju našega podeželja ter spodbuditi izmenjavo navdihujočih primerov dobrih praks, ki naslavljajo sodobne izzive v kmetijstvu, gozdarstvu in razvoju podeželja. Projekti morajo biti podprti s sredstvi skupne kmetijske politike,« so sporočili z ministrstva. Razpisanih je več kategorij: zelena prihodnost, digitalna prihodnost, odporna prihodnost, socialno vključujoča in inovativna prihodnost in najboljši projekt na temo mladih po izboru javnosti. Nosilce projektov ter strokovno in splošno javnost vabijo, da Mreži za podeželje, ki deluje v okviru kmetijskega ministrstva, predlagajo nacionalne kandidate. Rok prijave je do 15. junija. Iz Slovenije bodo lahko podali osem predlogov, v finale pa bo izbranih 24 primerov dobrih praks, ki jim bodo podelili pet nagrad. Razglasitev najboljših projektov na evropski ravni bo oktobra letos. Natečaj prireja Evropska komisija v sodelovanju z Evropsko mrežo za razvoj podeželja in nacionalnimi mrežami za podeželje.

Previdno pri delu v gozdu

Kranj – Letošnji Teden gozdov, ki se je iztekel v nedeljo in se je osredotočal na nego gozda, je opozarjal tudi na pomen varnega dela v gozdu. V zvezi s tem kmetijsko ministrstvo skupaj z Zvezo slovenske podeželske mladine izvaja projekt Previdno v gozdu. S projektom, ki predvideva deset delavnic po vsej Sloveniji, želijo med drugim povečati varnost uporabe motorne žage in podaljšati njeno življenjsko dobo, poudariti pomen osebne varovalne opreme in predstaviti zakonske predpise ter prikazati varno delo pri podiranju dreves in tehnike dela pri rezanju grmišč in napetih vej. Nekaj delavnic so izpeljali tudi na Gorenjskem, organizatorja pa vabita vse zainteresirane mlade kmetice in kmete, da izkoristijo priložnost in se udeležijo še zadnje, desete delavnice na temo varnega dela v gozdu in usposabljanja za delo z motorno žago, ki bo 9. in 10. junija na Pohorju. Dodatne informacije so na voljo na e-naslovu info@zspm.si.

Medveda niso uplenili

Gorenja vas – Predvčerajšnjim se je izteklo dovoljenje za odstrel medveda v Poljanski dolini, ki pa ga lovcem ni uspelo upleniti. Kot smo poročali, se je medved gibal tudi v bližini naselij ali posameznih kmetij ali celo v naselju, zato je ministrstvo za okolje in prostor na predlog kranjske območne enote Zavoda za gozdove Slovenije (ZGS) 19. maja izdalo dovoljenje za odstrel. Dva ali tri dni po izdaji odločbe so medveda še opazili, nato pa ne več, je povedal gospodar Lovske družine Gorenja vas Milan Jeram. V nadaljevanju bodo po besedah Mirana Hafnerja s kranjske območne enote ZGS postopali skladno z dogajanji na terenu. Če se bo medved še pojavljal v naseljih ali njihovi neposredni bližini, bodo verjetno zaprosili za novo odločbo, če pojavljanj ne bo, pa verjetno ne.

Novi podatki o pogrešanem Kranjčanu

Simon Šubic

Kranj – Gorenjski policisti so sporočili nove okoliščine o 48-letnem Kranjčanu Igorju Sajovicu, ki ga pogrešajo že od 15. maja. Tega dne so ga opazili okoli 12. ure, ko je zapuščal stanovanjski blok na Cesti 1. maja v Kranju. Uporabljal je sivo kolo znamke Trek. Oblečen je bil v rumeno majico in črne hlače. Našli so tudi njegov avtomobil, na katerem pa niso ugotovili posebnosti.

Policija prosi za informacije na interventno številko 113 ali anonimni telefon policije 080 1200.

Pogrešanega Kranjčana so nazadnje videli s kolesom in v rumeni majici. / Foto: Pu Kranj

V trčenju z avtomobilom umrl kolesar

Simon Šubic

Selca – Na cesti Škofja Loka–Železniki se je v soboto okoli 8. ure zgodila prometna nesreča s smrtnim izidom. Po ugotovitvah policistov je voznica osebnega vozila v Selcih prehitevala avtomobil pred seboj v trenutku, ko se sta nasproti pripeljala odrasla kolesarja, ki sta ob manevru voznice trčila med seboj. Drugi kolesar je pri tem padel, vanj pa je voznica trčila. Kolesar je zaradi hudih poškodb umrl na kraju nesreče.

Policisti so povzročiteljici odredili strokovni pregled, ji zasegli avtomobil in zanj odredili izvedeniški pregled. Zoper voznico vodijo postopek zaradi suma storitve kaznivega dejanja zoper varnost javnega prometa.

Streljanje v središču Mengša

Mengeš – V noči na soboto je v Mengšu prišlo do streljanja, so poročali mediji, kar je kasneje potrdila tudi Policijska uprava Ljubljana. Neznanec je streljal v gostinski lokal v pritličju stanovanjsko-poslovnega objekta na Glavnem trgu v Mengšu. Poslopje je bilo v času streljanja prazno, so povedali na policiji, ki v zvezi z dogodkom obravnava sum kaznivega dejanja zoper splošno varnost in premoženje. Policija nadaljuje zbiranje obvestil.

Izločili štiri pijane voznike

Kranj – Gorenjski prometni policisti so zadnji konec tedna iz prometa izločili štiri alkoholizirane voznike in enega pod vplivom prepovedanih drog. Hitri test je pokazal na prisotnost kokaina, zato so zanj odredili strokovni pregled. Zaradi vožnje brez veljavnega vozniškega dovoljenja so zasegli tudi tovorno vozilo. Obravnavali so tudi štiri prekoračitve hitrost; najvišjo so ob uporabi nadzornega sistema Provida zaznali na avtocesti, kjer je kršitelj vozil s hitrostjo 205 km/h.

Občani poročali o sumljivih neznancih

Naklo, Cerklje – V Naklem so domačini pred dnevi postali sumničavi zaradi moškega, ki je kljukal po vratih poslovnega objekta. Policisti so moškega izsledili, posebnosti pa niso ugotovili. Kranjski policisti pa so pred dnevi obravnavali prijavo občana, da naj bi neznani moški fotografiral stanovanjske objekte v Cerkljah. Moškega niso izsledili, zato vseh okoliščin niso mogli preveriti.

Gorski reševalci v Kranju

V starem mestnem jedru Kranja je v soboto potekal tradicionalni Dan gorskih reševalcev, ki ga je v imenu Gorske reševalne zveze Slovenije organizirala Gorska reševalna služba Kranj.

Simon Šubic

Kranj – V gorenjski prestolnici so se v soboto na Dnevu gorskih reševalcev zbrali člani večine od 17 društev oziroma postaj GRS, ki so se kot vedno pomerili tudi v znanju iz prve pomoči. Tudi letos je zmagala ekipa GRS Škofja Loka, pred domačim GRS Kranj in ekipo GRS Tržič. Novim gorskim reševalcem in inštruktorjem so podelili priznanja. Prireditev je bila namenjena tudi obiskovalcem Kranja, ki so si med drugim z zanimanjem ogledali prikaz reševanja iz kanjona Kokre, pri katerem sta sodelovala helikopterja Slovenske vojske in policije.

Izvedbo sobotne prireditve gorskih reševalcev je sicer dež nekoliko motil, ne pa tudi onemogočil. Organizatorji so na Glavnem trgu postavili plezalni stolp, na katerem so se lahko preizkusili obiskovalci mesta. Zanje pa je bila zagotovo najbolj zanimiva izvedba prikazne vaje klasičnega in helikopterskega reševanja iz kanjona Kokre, ki so si jo z zanimanjem ogledali z mostu čez Kokro pri Čebelici. Po scenariju vaje je Regijski center za obveščanje Kranj dobil klic, da se je ena oseba poškodovala na strmem pobočju pod robom kanjona Kokre, dve pa sta pogrešani. Zaradi nedostopnega območja so aktivirali kranjske gorske reševalce ter helikopterja Slovenske vojske in Letalske policijske enote. Pri reševanju so uporabili tudi žičnico za spust ponesrečenca z nosili v kanjon ter reševalce vodnike z reševalnimi psi.

Na vaji v kanjonu Kokre sta sodelovala tudi helikopterja policije in vojske. / Foto: Gorazd Kavčič

Andrej Kecman, načelnik GRS Kranj / Foto: Simon Šubic

Kljub dežju precej gledalcev

»Dnevi gorskih reševalcev v zadnjih letih potekajo v urbanih območjih, kar nam omogoča, da svojo dejavnost predstavimo tudi širši javnosti. V Kranju je v soboto tržni dan, ki privabi veliko obiskovalcev, kar nam je šlo pri organizaciji prireditve še dodatno na roke. Kot smo videli, si je današnje aktivnosti kljub dežju ogledalo precej gledalcev,« je povedal Andrej Kecman, načelnik GRS Kranj.

Društvo GRS Kranj ima sicer 55 članov, med njimi so tudi štirje pripravniki, dva zdravnika, štirje zdravstveni delavci, dvanajst inštruktorjev za gorsko reševanje, trije vodniki reševalnih psov in inštruktorja letalca reševalca. Polno aktivnih je nekaj več kot štirideset članov. »Sicer pa so aktivni tudi ostali člani, tudi tisti, ki so starejši od osemdeset let, ki pri naših aktivnostih pomagajo na drugačen način,« je povedal Kecman.

GRS Kranj je srednje velika reševalna postaja. Lani so opravili 22 intervencij, od tega 21 reševalnih in eno iskalno akcijo. V 19 intervencijah je sodeloval tudi zdravnik, v 13 primerih pa so potrebovali pomoč helikopterja. »Veliko intervencij je na Grintovcu, večji del pozimi. Precej jih je tudi na Joštu, ki je priljubljena izletniška točka, in na Krvavcu, kjer je tudi kar nekaj reševanj padalcev. Sodelujemo tudi pri iskalnih akcijah, ki jih vodi policija,« je razložil Kecman.

Ni težav s pridobivanjem novih članov

Z dopolnjevanjem svojih vrst trenutno v GRS Kranj nimajo velikih težav. »Kranj ima srečo, da tu deluje močan alpinistični odsek z zelo dobro alpinistično šolo, tako da obstaja dovolj interesa tudi za gorsko reševanje. V zadnjem času smo tako dobili okoli deset mladih članov, tako da za zdaj ni bojazni za priliv novih članov,« je dejal Kecman, ki je zadovoljen tudi s trenutno opremljenostjo kranjskih gorskih reševalcev. »Za opremljanje gorskih reševalcev ima uprava za zaščito in reševanje kar precej posluha. Seveda si želimo še več: da se uredi normativno število, za kar si prizadeva novo vodstvo GRZS. Zaradi novih tehnik se bo zagotovo pojavila tudi potreba po drugačni, sodobnejši opremi, čemur moramo slediti in tudi sledimo.«

Pri reševanju so uporabili tudi žičnico za spust ponesrečenca z nosili. / Foto: Gorazd Kavčič

Iskanje pogrešanih poškodovancev v kanjonu Kokra z reševalnimi psi / Foto: Gorazd Kavčič

POMAGAJMO SKUPAJ

V soboto je Športna dvorana Trata gostila dobrodelni koncert Lions kluba Škofja Loka. Zaigral je Big band Orkestra Slovenske vojske, nastopila je Maja Keuc - Amaya, nekaj pesmi pa je zapel tudi priljubljeni Slavko Ivančić.

Alenka Brun

S pomočjo tradicionalnega dobrodelnega koncerta Lions klub Škofja Loka zbira sredstva in jih namenja pomoči slepim in slabovidnim ter ljudem, ki so se znašli v stiski. V več kot dvajsetih letih delovanja jim je na tak način in z drugimi akcijami uspelo zbrati že več kot 130 tisoč evrov, ki so šli v prave roke, saj sami izbirajo prejemnike v okolju, ki ga dobro poznajo.

Tokratni dobrodelni koncert je ponovno gostila športna dvorana na Trati, naslovili pa so ga Pomagajmo skupaj. Dobrodelno zgodbo akcije je prisotnim predstavila predsednica Lions kluba Škofja Loka Mirjam Jezeršek. Med drugim je povedala, da so se odločili, da zbrana sredstva namenijo za humanitarne namene na območju občin Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane, Žiri in Železniki. Občinstvo je nagovoril tudi predstavnik Zveze Lions klubov Slovenije Primož Stošicki, predsednik 3. cone v 1. regiji, ki združuje gorenjske Lions klube.

Glasbeni večer je bil posvečen tudi šestdesetletnici slovenske popevke. Povezovala ga je domačinka, televizijka Monika Tavčar, za uvodno skladbo pa je poskrbel Big band Orkestra Slovenske vojske pod dirigentsko taktirko Rudolfa Strnada, ki orkester vodi že dobrih dvanajst let, slovensko občinstvo pa ga pozna tudi kot pevca, vendar pod umetniškim imenom Rudolf Gas.

Najprej je po dvorani zadonela melodija iz slovite filmske sage Vojna zvezd.

Glasbeni večer v Škofji Loki je bil pravzaprav sestavljen iz dveh delov in v prvem smo slišali kar nekaj nepozabnih zimzelenih melodij, kot so Med iskrenimi ljudmi, Kako je lep ta svet, Poletna noč. Ob spremljavi big banda pa je v nadaljevanju zapela še izjemna Maja Keuc - Amaya. Izvedeli smo, da ji bomo lahko prisluhnili tudi na letošnji oktobrski Popevki, kjer je strokovna komisija med 56 prijavljenimi skladbami izbrala deset najboljših in med njimi tudi Amayino pesem Rdeče.

V drugem delu koncerta pa je nastopil Slavko Ivančić. V svoji dolgoletni karieri je prepeval v različnih zasedbah, še najbolj ga poznamo kot glavni vokal znanih skupin Bazar in Faraoni. Že vrsto let pa deluje kot solist. Tokrat ga je na kitari spremljal Alex Mladenov. Tik pred koncem koncerta sta v pesmi združila moči še Rudolf Gas in Maja Keuc - Amaya.

Večer se je zaključil ob zvokih – lahko bi rekli že ponarodele – melodije Janeza Bončine - Benča Ta noč je moja.

Rudolf Strnad, dirigent Big banda Orkestra Slovenske vojske, in voditeljica večera Monika Tavčar / Foto: Alenka Brun

Maya Keuc - Amaya in pozavnist Big banda Orkestra Slovenske vojske Dejan Žniderščič / Foto: Alenka Brun

Slavko Ivančić in Alex Mladenov / Foto: Alenka Brun

VINO IN PIVO

Kranjski rovi so po enoletnem premoru gostili Vinsko pot, škofjeloška Rdeča ostriga pa ekipno tekmovanje domačih pivovarjev – četrto po vrsti.

Alenka Brun

Po enoletnem premoru so v Rovih pod starim Kranjem ponovno pripravili Vinsko pot. Obiskovalce so pričakali različni slovenski vinarji, ponudbo vin pa so dopolnile tudi stojnice, ki so se šibile pod siri, mesninami, olivnim oljem in še kakšno domačo dobroto. Vinska pot se je zaradi obnove rovov vila le v njihovem prvem delu z izhodom v kanjonu Kokre, kjer so bili tudi še razstavljavci.

Na prireditvi se je v vseh letih predstavilo že več kot 180 različnih vinarjev, vsako leto pa jo obišče več kot pet tisoč ljubiteljev vinske kapljice z vseh koncev Slovenije in tudi iz tujine. Tudi tokrat ni bilo nič drugače.

Čeprav je bila to izvedba za lani novembra napovedane Vinske poti, ne pomeni, da je letos novembra ne bo – vsaj načrtujejo jo, smo izvedeli. Kot pravi Srečko Štagar iz Zavoda za turizem in kulturo Kranj, je namreč zaradi tradicije, samega vzdušja in martinovega novembrski termin primaren – in bolj primeren, če dodamo še besede enega od razstavljavcev, ki ni vinar.

Pri Rdeči ostrigi v Škofji Loki pa so konec tedna pripravili dogodek za ljubitelje hmeljnih napitkov, četrto ekipno tekmovanje domačih pivovarjev. Pod organizacijo se podpisujejo Matic Trlep, Davor Gantar, Viktor Košir, Sebastjan Rupar in Aleš Dolenc. Tekmovalo je 14 ekip, od tega sta bili dve iz sosednje Hrvaške, iz Splita. Obiskovalci so lahko okušali kar lepo število različnih piv, se samo družili ali pa tudi izmenjali mnenja o pivih. Ekipe so imele svoje mentorske pivovarne. Tekmovale so v šestih stilih piva. Pet jih je ocenila komisija oziroma sodniki po veljavnih pravilih, najboljše pivo v stilu trappist single pa so izbrali obiskovalci. V tej kategoriji sta najbolj navdušila brata iz Zgornje Savinjske doline Valentin in Gregor Podkrižnik iz ekipe HopHolic brew co, ki sta tekmovala pod mentorstvom znane kamniške pivovarne Mali grad.

Valentin in Gregor Podkrižnik / Foto: Alenka Brun

Ob izhodu iz rovov je simpatična Mojca Kranjec obiskovalcem postregla z informacijami in vini Kleti Krško. / Foto: Alenka Brun

MULARJA

Na razstavi v večnamenskem prostoru šole si je mogoče ogledati portrete nekdanjih ravnateljev. / Foto: Mateja Rant

DOBRODELNE NOTE

V Osnovni šoli Škofja Loka-Mesto so minulo sredo pripravili tradicionalni dobrodelni koncert Note dobrote, ob tej priložnosti pa odprli tudi razstavo portretov nekdanjih ravnateljev, ki je nastala v sklopu praznovanja devetdesetletnice šole.

Mateja Rant

Dobrodelni koncert so skupaj pripravili vsi trije šolski zbori: otroški, mladinski in učiteljski pevski zbor, ki so ga znova oživili v letošnjem šolskem letu. Pod vodstvom mentorice Anje Hrovat je vsak zbor pripravil svoj program, njihove pesmi pa so zazvenele ob instrumentalni spremljavi tako učencev kot učiteljic. Vrhunec večera je predstavljal nastop vseh treh zborov s skupno pesmijo, ki je poskrbel za čaroben zaključek in požel bučen aplavz.

Glede na to, da je za OŠ Škofja Loka-Mesto letošnje leto jubilejno, saj praznujejo devetdesetletnico šolske stavbe, so v sklopu dogodka pripravili tudi razstavo portretov nekdanjih ravnateljev, ki so jih upodobili njihovi učenci. Učenci devetih razredov, ki obiskujejo izbirni predmet likovno snovanje, so namreč po besedah učiteljice likovnega snovanja Maje Reven v arhivih poiskali imena in fotografije ravnateljev, ki so skozi leta vodili njihov hram učenosti, in v različnih slikarskih tehnikah ustvarili njihove portrete. »Sodelovalo je okrog dvajset učencev, vsak pa je ustvarjal v likovni tehniki, ki mu je najljubša. Največ je nastalo risb, kolažev, veliko pa jih je tudi kombiniralo različne tehnike.« Pojasnila je še, da so se dela lotili zelo navdušeno in je na koncu z nastalimi portreti zelo zadovoljna. Tako so razstavili enajst portretov, saj jim od dveh nekdanjih ravnateljev ni uspelo dobiti nobene fotografije in ju zato tudi niso upodobili za razstavo. »Sicer pa smo se potrudili, da je vsak ravnatelj upodobljen vsaj na eni sliki,« je še razložila Maja Reven in dodala, da bi sicer vsi najraje narisali tistega, ki ga najbolj poznajo, zato je bil potreben dogovor, da so zdaj na razstavi zastopani vsi. Razstavljene portrete si je mogoče ogledati v večnamenskem prostoru šole.

Vrhunec večera je predstavljal nastop vseh treh zborov s skupno pesmijo. / Foto: Mateja Rant

PESMI MLADIH

Barve

Barve življenja
so pisane ali sive.
Barvite razvpite
ali pa dolgočasne.
Vsak si po svoje izbira,
vendar izbira
izbiro dobi.
Lep poletni dan
ali pa dežne kaplje.
Na koncu je mavrica.
V vseh barvah
se nam ponuja življenje.
Sprejmimo ga.
Klementina

»Vsak si po svoje izbira, vendar izbira izbiro dobi.« Res je, če preveč izbiramo in se ne znamo odločiti, na koncu lahko napačno presodimo. Želim na vsem čim več samo lepih barv. **Meta**

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKE • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKE

Tuzelski kanton (5)

VARUHI PRETEKLOSTI

Alenka Brun

Zadnji dan obiska Tuzelskega kantona se je zaključil z obiskom športno-rekreacijskega kompleksa Orion Ormanica, kjer smo si privoščili kosilo. Kompleks leži streljaj od znamenite trdnjave Stari grad pri Srebreniku, varuhinje duhov bosanskih kraljev. Trdnjava stoji na severovzhodnih pobočjih planine Majevica v vasi Gornji Srebrenik, dobrih pet kilometrov proč od središča mesta. Ogledali smo si jo od blizu, še prej pa nas je turistični vodnik opozoril, naj si ogledamo hiše ob cesti, ko smo se začeli vzpenjati iz mesta proti kamniti utrdbi. Vse so sumljivo spominjale na hiše, tipične za slovensko, gorenjsko podeželje. Razlog za to je zelo enostaven: večina prebivalcev dela v tujini – v Sloveniji, je pojasnil.

Stari grad Srebrenik privablja turiste od blizu in daleč, ima bogato zgodovino in spada med izjemno dobro ohranjene tovrstne utrdbe v Bosni. Ker je postavljena na nedostopno skalo in se dviga v vsej svoji »kamniti lepoti« – do nje vodi le en mostiček, pod njo pa je izklesan globok rov – deluje še mogočneje.

Obiskali smo tudi Gradačac, vezirsko mesto bosanskega junaka »Zmaja od Bosne«, kot so poimenovali kapetana oziroma poveljnika gradaške vojne kapetanije Huseina iz družine Gradaščević. Gradačac je bil namreč od leta 1710 center kapetanije. Mesto ima utrdbo z 18 metrov visokim obzidjem, zgrajeno med letoma 1765 in 1821, in 22 metrov visok stražni stolp, ki ga je leta 1824 zgradil omenjeni poveljnik na temeljih, ki so jih prvotno postavili Rimljani. Stolp in malce pod njim stari urni stolp sta oba pri turistih precej priljubljeni točki, privablja pa tudi razgled na mesto.

Gradačac je postal del Tuzelskega kantona po zadnji vojni v Bosni med letoma 1992 in 1995.

In če se vrnemo h kosilu, ki je imelo sicer tokrat rahlo hotelsko noto, a vseeno bosanski pridih: turistični kompleks Orion je zanimiv predvsem zato, ker leži ob glavni povezavi vse bolj popularne turistične poti, ki pelje od Beograda, Zagreba, Budimpešte proti Sarajevu in s svojimi kapacitetami ter ponudbo lahko gosti tako poroke kot zahtevnejše goste, ki se poleti ustavijo celo za več dni, saj ne manjka rekreacijskih možnosti, premorejo pa tudi velik bazenski del. Hotel je bil sicer zgrajen v drugi polovici sedemdesetih let prejšnjega stoletja, sedaj je v zasebni lasti. Znan je po tem, da je še zlasti priljubljen pri ljubiteljih lovskega in ribolovnega turizma. *(Konec)*

Utrdba Stari grad pri Srebreniku / Foto: Alenka Brun

Znameniti stražni stolp v Gradačcu / Foto: Alenka Brun

Pogled s Starega gradu seže daleč naokoli. / Foto: Alenka Brun

PRAZNOVANJA

PRI STOTIH IGRA BRIDŽ

Kranjčan Franc Zupančič je 24. maja dopolnil sto let. Ob jubileju so ga čakala številna presenečenja.

Ana Šubic

Če hočeš dolgo živeti, moraš živeti tako, kot zahteva narava, je ob stotem rojstnem dnevu, ki ga je praznoval 24. maja, razmišljal Kranjčan Franc Zupančič. Kljub stotim letom je umsko izredno čil, ima izvrsten spomin in je živa zakladnica podatkov o Kranju. Želi si, da bi s 93-letno ženo Janjo še naprej mirno živela v domači hiši. Dolgčas jima ni, saj imata v isti hiši stanovanji tudi njuna edinka Jasmina z možem Vidom ter vnuk Martin z ženo Sandro in sinom Larsom.

Na stoti rojstni dan je Franc z družino razrezal torto in se ob tem razveselil še drugih dveh vnukov, Drejca z ženo Renato in Lenarta. Dan kasneje sta stoletniku voščila še kranjski župan Matjaž Rakovec in predsednik Krajevne skupnosti Vodovodni stolp Bor Balderman, dan pred visokim jubilejem pa sta ga obiskala predstavnika Zveze borcev Vodovodni stolp. V dneh pred rojstnim dnevom ga je razveselil tudi pevski zbor Mysterium, v katerem sodeluje vnuk Lenart. Na eno od majskih sobot je Franca čakal turnir bridža, ki ga je igral od 9. ure zjutraj do pol šestih popoldan s hčerko, zetom in vnuki. Za to priložnost so naročili posebne igralne karte z njegovo fotografijo na zadnji strani. Presenečenja za stoletnika so se sicer vrstila že od začetka maja, ko ga je hči razveselila s spletno stranjo o njegovi zanimivi življenjski poti.

Franc je po materini strani iz znane rodbine Šumi, oče pa je vodil kranjski kataster. Med drugo svetovno vojno so ga mobilizirali v nemško vojsko, bil je tolmač za hrvaški jezik po kasarnah v Nemčiji, a se je jeseni 1944 ob priložnosti pridružil partizanom. Februarja 1945 je bil hudo ranjen; na Žirovskem ga je zadel šrapnel. Po koncu vojne, ki ga je dočakal v Soči, je postal diplomirani gradbeni inženir, ki je sodeloval pri številnih velikih projektih, tudi pri gradnji brniškega letališča, Bloudkove skakalnice, jeseniške valjarne, mostu v Gorenji vasi in popotresni obnovi Skopja, za kar je bil celo odlikovan. Tudi po upokojitvi je ostal aktiven, užival je na sprehodih, potovanjih in izletih. Po poškodbi pred tremi leti je ostal gibalno oviran. Zadnjih dvajset let mu čas krajša računalnik, na katerem prebira novice in igra bridž s soigralci s celega sveta, pa čeprav ne zna angleško.

Na stoti rojstni dan je Franc Zupančič torto razrezal v družinskem krogu. / Foto: Gorazd Kavčič

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Skupno življenje«

Pozdravljeni, s fantom in dojenčkom živimo v majhnem najemniškem stanovanju na Gorenjskem. S fantom se odlično razumeva, problem pa je, ker najine finance ne dopuščajo dobrega življenja, saj komaj sestavljava konec s koncem, situacija pa je vedno slabša, saj se vse draži. Podražili so nama tudi najemnino, ki je z drugo polovico leta ne bova mogla več kriti. K mojim staršem ne moreva, njegovi pa so dokaj dobro situirani in bi naju sprejeli pod streho, ampak mene moti tašča, ki me ne mara.

Naj vas tašča moti ali ne, v to kislo jabolko boste morali ugrizniti. Napisali ste tudi, da bi si lahko v njihovi hiši uredili gnezdece, ki bi vam prihranilo veliko stroškov. Torej se lotite tega podviga. In tudi ni res, da vas tašča ne mara. Res je, da ste ji »prevzeli sina«, toda to ne pomeni, da vas ne mara. Najverjetneje je niti ne poznate, še manj pa pozna ona vas. Ni videti, da bi bila slab človek. Mogoče pa boste prijetno presenečeni, saj vam bo veliko pomagala tudi pri vzgoji vnuka. Finančno boste lahko shajali do takrat, ko boste tudi vi našli spodobno službo, ki vam bo izboljšala finančno situacijo nekoč v prihodnosti. Predlagam tudi, da se s fantom dogovorita, kako bosta skupaj nastopila pred njegovimi starši. Če se bo fant postavil za vas in bosta lahko postavila meje ter ločila svoje gnezdece od preostale hiše, se vam bo to izšlo dosti bolje, kot si sploh predstavljate. V kartah vam tudi kaže, da si niti ne boste iskali novega stanovanja, saj boste tukaj zadovoljni in boste denar dali drugam. Lep pozdrav.

»Prevara«

Spoštovani, s fantom živiva skupaj in nisva poročena. Imava triletno punčko. Med covidom se je fant strašno spremenil. Hodil je na delo, za razliko od mene, ki sem bila doma na čakanju. Mislim tudi, da je takrat spoznal novo žensko in da me vara. Ali ima drugo in ali bova ostala skupaj.

Epidemija covida nas je vse spremenila. Zakaj se je vse zgodilo, ne bomo razpravljali, toda na naša življenja je epidemija zelo vplivala in ceno za to plačujemo vsi. Vsak od nas je epidemijo skušal prebroditi na svoj način. Nekateri smo se odprli, drugi zaprli. Za vse pa je bilo zelo težko. Tudi za vas in vašega partnerja. V bližini vašega partnerja je videti drugo žensko. Kakšen je njun odnos, čisto služben ali pa sta kaj več, je zelo težko povedati. Vaš partner je svojo stisko reševal z drugimi ljudmi, kar ste vi občutili na svoji koži. Od vas pa je zdaj odvisno, koliko boste vložili v ta odnos oziroma ali ste sploh pripravljeni ta odnos zakrpati. Lahko pa vam povem, da vas na dolgi rok ne vidim s tem partnerjem. V prihodnosti se vam odpira drugačno partnerstvo, v katerem bo vaša hčerka imela svoje mesto. Prav tako vidim še enega otroka, verjetno istega spola. Zase morate poskrbeti sami, kajti nihče drug ne bo. Srečno.

V petek Legenda o potopljenem zvonu

Bled – Javni zavod Turizem Bled letos prvič organizira tudi poletno izvedbo uprizoritve Legende o potopljenem zvonu. Dogodek je v soboto, 28. maja, ko je bila uprizoritev prvotno načrtovana, »odnesel dež«, zato so jo prestavili na petek, 3. junija, ob 21. uri v Grajskem kopališču. Uprizoritev bodo letos izvedli dvakrat, poleg pomladne edicije junija še tradicionalno decembrsko. Sodelovali bodo Društvo za podvodne dejavnosti Bled, žonglerska skupina Čupakabra, pletnarji, društvo Blejski plesni studio in sopranistka Janja Hvala.

Mladoporočenci

V soboto, 21. maja 2022, so v Škofji Loki zakonsko zvezo sklenili Luka Železnik in Ana Julija Mlejnik ter Igor Klemenčič in Ana Štucin, v gradu Khislstein v Kranju Nicolas Mateo Salazar Chavez in Polona Zupanc ter Blaž Bevc in Lara Podberšič, v Graščini Duplje Peter Šmid in Irena Čimžar ter na Zgornjem Brniku Rok Klemenčič in Nika Dagarin. V soboto, 25. maja 2022, pa so se v Škofji Loki poročili Jernej Hafner in Polina Stremousova ter Janez Gasser in Neža Vrtač, na Jesenicah Admir Hasanagić in Sabina Trako ter Rok Bolčina in Tamara Svetina, v Radovljici Tadej Peternelj in Tanja Lapanja, Andrej Zadravec in Janja Zupančič ter na Bledu Jure Repe in Tisa Cvirn. V četrtek, 26. maja 2022, sta na Bledu sklenila zakonsko zvezo Peter Francis Bridgland Gareth in Naomi Rebecca Sales. V petek, 27. maja 2022, sta se na Bledu poročila Jasminko Djekić in Anamarija Vukičević, v Lescah pa Gaber Dobrovoljc in Eva Novak. V soboto, 28. maja 2022, so se v Škofji Loki poročili Peter Benedičič in Laura Mušič ter Aleš Šink in Ema Zupanc, na Bledu Rok Vovk in Tina Šturm ter v Lescah David Anand Rajapakse in Anida Krajina.

Novorojenčki

V kranjski porodnišnici se je v preteklem tednu rodilo 16 deklic in 21 dečkov. Najtežji je bil deček s 4470 grami in tudi najlažji je bil deček, tehtal je 2700 gramov. Na Jesenicah se je rodilo 14 dečkov in 12 deklic. Tudi tu sta največjo in najmanjšo težo zabeležila dečka, prvi je tehtal 4560, drugi pa 2510 gramov.

LAŽJI SUDOKU

6					7			5
	1	5			4		9	3
	4			9	2	8		
		1		2	3		7	
8			6		5			9
	7		9	1		4		
		7	2	8			3	
4	8		3			1	2	
5			7					6

Rešitev:

6	9	8	1	3	7	2	4	5
2	1	5	8	6	4	7	9	3
7	4	3	5	9	2	8	6	1
9	5	1	4	2	3	6	7	8
8	2	4	6	7	5	3	1	9
3	7	6	9	1	8	4	5	2
1	6	7	2	8	9	5	3	4
4	8	9	3	5	6	1	2	7
5	3	2	7	4	1	9	8	6

TEŽJI SUDOKU

1	6				8			3
	5						7	
9				6	7			4
			4	1		2		
	9						3	
		1		8	3			
3			2	9				1
	7						5	
8			7				6	2

Rešitev:

1	6	7	5	4	8	9	2	3
4	5	3	1	2	9	8	7	6
9	8	2	3	6	7	5	1	4
6	3	8	4	1	5	2	9	7
5	9	4	6	7	2	1	3	8
7	2	1	9	8	3	6	4	5
3	4	5	2	9	6	7	8	1
2	7	6	8	3	1	4	5	9
8	1	9	7	5	4	3	6	2

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

DRUŠTVO T4M, PODLUBNIK 46, ŠKOFJA LOKA

GORENJSKI GLAS / JELEN S TREMI ODRASTKI NA ROGU / LETNI OBROK PLAČILA DOLGA / NAŠA TV SPIKERKA (OTA) / SLOJ USEDLIN / AMERIŠKA PEVKA (COURTNEY) / FENIČANSKA BOGINJA LUBEZNI / NIK ČEMAŽAR / POLOPICA Z MADAGASKARJA / AFRIŠKI VELETOK / IGRA S KARTAMI, EKARTE / SL. PISEC (IVAN)

SREDNJE VELIK PASTIRSKI PES / 10

KUHANA JED IZ VEČ ŽIVIL / 14

PUŠČAVA (KNJIŽNO) / 21 / DEL ZAPESTJA / LUKA V IZRAELU

TITAN / PASJA PASMA / AMERIKANEC / ROK KOSMAČ / PLAVALKA ISAKOVIČ

LETNI GOZDNI POSEK / STEKALIŠČE / SPISEK / SLOVENSKI BALETNIK (MOJMIR) / 19

ROMULOV BRAT DVOJČEK / TELESNA STRAST / POLJSKA REKA, NYSA / ZRAK PO LATINSKO / ANGLEŽI (ŽARG.)

VRŠILEC ATENTATA / 4 / KEMIJSKA PRVINA (Si) / PO KROFIH ZNAN KRAJ V SLOVENIJI

ZOBNA GNILOBA / 18 / PARTNERJEV OČE / DEL ROKE, LAHET

GORENJSKI GLAS / UŽITNA GOBA / DEL FOTOAPARATA / PEVKA GRANDE / IVAN RUPAR / ESEJIST FINCI

NEVAREN PLAZILEC, KI PIČI / PRINCIP / 2

60 MINUT / LASTNIK / NADZEMNI DEL REPE / KEMIJSKI ELEMENT (K)

ZDRAVILO PROTI MALARIJI / 12 / ENKA, ENOJKA / TURŠKI JANŽEVEC

MIRAN ALIŠIČ / NAŠ TV REŽISER (ANTON) / TRUŠČ / VEZNIK / DANSKI NOGOMETAŠ (MORTEN)

ZBIRANJE JAVNIH MNENJ / VULKAN NA FILIPINIH / DROG NA VOZU / RADIJSKI APARAT

MANJŠI DIRKALNIK, KARTING / PISATELJ MAY / GRŠKI BOG SMRTI / 13 / METODA RAZKUŽEVANJA / KLAVIRSKA TIPKA

GORENJSKI GLAS / NAŠA PEVKA (MARTA) / EKVATORSKI VETER / POTRDILO, ATESTAT

ZAVIHEK / 15 / LUKA V UKRAJINI / DRŽALO, ROČAJ

REŽISER VAVRA / ORANJE / PEVKA ERBUS / SVOD NAD NAMI / 8

SESTAVIL: F. KALAN / VRSTA ČEŠNJE / UREJEVALEC IZLOŽB / JEDILNIK, MENU / PESNICA ŠKERL / STANE BELAK / DROBEC KAMNINE / GORENJSKI GLAS / MOZOLJAVOST / ZNAČAJ, NARAVA (STAR.) / PEVKA KESOVIJA / GORSKA PTICA / SKAND. MOŠKO IME / DEDEK PO PRIMORSKO / KOŠARKAR UKIĆ / PETER TERNOVŠEK / MORALNA OSEBA

GLAVNO MESTO SIRIJE / ZVEZDA V ŠKORPIJONU / 5 / KRAJ PRI MARIBORU / PREDSTOJNIK NA UNIVERZI / GRŠKA ČRKA / REKA V NEMČIJI

VLADNI PREDPIS / 1 / RUDNIK V BOSNI / INDIGO, INDIKA / ČEBELJI SAMEC / 11 / PEVKA JURKOVIĆ / NIKOLA TESLA / ANDREJ JEMEC

ZOLAJEV ROMAN / STOLP OB MOŠEJI / DEDNA ZASNOVA / MODER IZKUŠEN STAREC / EKONOMIČNOST / IGRALKA NIELSEN / 16

PEVKA FRECE / ŽENEVA (FR. ZAPIS) / ORGAN HOBOTNICE / POPOLNA SLIČNOST / PEVKA VUICA / UMETNO USNJE

JAN ŽUMER / DEL MARIBORA / MESTO NA SARDINIJI / 7 / OPTIČNO LEČJE / ZAVEDANJE MIŠLJENJA / SMUČIŠČE V ZDA

ZABOJ NA KAMIONU / 9 / KARTA PRI TAROKU / FILMSKA ZVEZDA / 100 / PEVEC DRAGOJEVIĆ / 3

JUŽNOAMERIŠKA ŽELVA / RAHEL VETRC / OZEK DEL MORJA / PREUŽITKAR / VANDOTOV LIT. JUNAK

APLANAT ASEPTIKA OLSEN SASSARI THANATOS / IGRALEC FURIJAN / IZRODEK (KNJIŽNO) / KORALNI OTOK / LIKALNIK / 6 / HRVAŠKA DENARNA ENOTA / POLITIČNO ZATOČIŠČE

MASIRANJE / SVETLO ANGL. PIVO / TROPSKO DREVO / SOSEDA ANGLEŽINJE / OSKAR LAZNIK

EDEN OD STARŠEV / SOSEDA IRAKA / ANA KLAŠNJA / KOVANJE / MARKO ELSNER / 20 / UROŠ ZORMAN / 4. IN 2. VOKAL

MUSLIMANSKA SVETA KNJIGA / 17 / BIVŠA SL. POPULARNA GLASBENA SKUPINA

FOTOGRAFIJA / OČE (STAR.) / ŠPANSKI NOGOMETNI KLUB

Nagrade: 3-krat majica T4M

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do petka, 10. junija 2022, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21

DNK in očetovstvo

Milena Miklavčič

usode

Julijina mama je bila stara petnajst let, ko jo je rodila. Kdo točno je bil oče, ni znala povedati. Zmeraj, ko je prišla iz šole, je bila polna podplutb, nikoli pa ni upala ali hotela izdati, kdo se je znašal nad njo.

»Družina, v kateri je odraščala mama, je bila zelo zanimiva. Dvanajst se jih je drenjalo na komaj kaj prostora: starši, stari starši, samska teta in sedem otrok. Moja mama je bila tretja po starosti,« pripoveduje Julija.

»Ukvarjali so se malo s kmetijstvom, možje so bili po potrebi zidarji, mizarji, električarji. Teta in babica sta bili kuharici, prababica pa nikoli ni kaj prida delala. Kot nevesta je prišla iz mesta, imela je tri leve roke, ves čas je tudi nergala in se pritoževala. Praded jo je imel zelo rad. Čeprav od nje ni bilo nobene koristi, jo je nosil po rokah.«

Julija se je rodila konec maja. Žalostno je bilo to, da nihče ni opazil, da je bila njena mama noseča. Morda zato, ker je bila malo bolj debelušna? Kdo ve. Nekega jutra, ko bi morala iti v šolo, so se začeli popadki. Začela je kričati, ko ji je odtekla voda. V strahu, da se je zgodilo nekaj groznega, se je, ko je lezla s peči, kjer je spala, spotaknila in telebnila na tla. Še sama ni vedela, kako nerodno je padla. Panično od strahu in bolečin jo je našla teta, ki je takoj vedela, koliko je ura.

»Mama seveda tisti dan ni šla k pouku. Rojevanje se je zavleklo pozno v večer. Ni in ni šlo. Četudi je bila precej močna, je bila v bistvu še nerazvit otrok. Okoli desetih so – in to zelo neradi – poklicali zdravnika, ki je takoj prišel. Če ga ne bi bilo, kdo ve, ali bi z mamo sploh preživeli ...« razlaga Julija.

Kako je, če otrok rodi otroka? Bolje, da ne veste. Sploh, če je ta otrok malo bolj počasen, vase zaprt, nedružaben, v šoli in tudi doma odrinjen na rob.

»Novica, da sem prijokala na svet, se je kot blisk razširila po vasi. Ljudje so se zgražali, obtoževali šolo in moje domače, da so sokrivi. A kako bi bili, če mama ni vedela, kdo je legel nanjo in me spočel? Šele v porodnišnici, kamor so jo odpeljali takoj po mojem rojstvu, so nekako izvlekli iz nje, da se je na 'ta način' igrala z marsikom. Včasih z vrstniki, ki so si nabirali spolne izkušnje, včasih s starejšimi, tudi poročenimi moškimi. 'Igrice' so ji bile všeč in jih je, tako so povedali, kdaj pa kdaj celo sama poiskala. Ko sem odraščala, so budno spremljali, komu bom podobna. Kakšno razočaranje, ko tega, čigava bi lahko bila, niso mogli ugotoviti. Edino spoznanje, do katerega so se dokopali, je bilo, da me je 'naredil' nekdo, ki je bil študiran. Namreč: bila sem strašno dobra v matematiki! Menda so se še učitelji bali mojega znanja!«

Julijino otroštvo je bilo lepo. Igrala se je s teto in stricem, ki sta bila približno njenih let. Vzgajala jo je stara mama. Njena mama je bila otročja in nedorasla, pojma ni imela, kako naj ravna z otrokom! Ko je bila Julija stara štiri leta, se je mama poročila. Po tistem sta izgubili stike in sta se le redkokdaj videli.

»Življenje pod našo streho je bilo res zelo hrupno, brez vsake zasebnosti, ki bi mi kasneje, ko sem bila že srednješolka, zelo prav prišla. Vsak, ki je imel pet minut časa, me je po svoje in na precej zamorjen način poučeval o strahotah, ki jih s seboj prinaša spolnost. Kaj vse so mi rekli! Vem, da dobronamerno, v strahu, da se mi ne bi zgodilo kaj podobnega, kot se je mami! Bila sem že v prvem letniku fakultete, ko sem si dovolila priznati, da so mi všeč fantje. A samo od daleč, nič drugega! Da bi se me kdo od njih dotaknil?! Niti pod razno! Žal pa je bila moja prva ljubezenska zgodba bolj kot ne žalostna, z zelo neprijetnim koncem. V Matevža sem se pa res zaljubila! Tudi 'mečkala' sva se že, ko enkrat nanese beseda na mojo družino, mamo, odraščanje. Povedala sem mu tudi, v kakšnih okoliščinah sem bila spočeta. Ne vem sicer, kaj točno se je takrat dogajalo v njegovi glavi, a moje besede so ga šokirale. Zelo se je ohladil in malo pred božičem me je tudi pustil. Po svoje se mu je to tudi maščevalo. Jaz sem naredila letnik s samimi desetkami, on pa ne. Manjkala mu je moja pomoč pri študiju ...

V tretjem letniku me je doletela še ena nesreča: umrla je 'mama', pravzaprav stara mama. Imela sem jo zelo rada, smrt me je pretresla in me spravila na kolena. Mojemu takratnemu psihičnemu stanju bi danes rekli depresija, takrat pa mi je zdravnica zgolj dejala, da so mi 'mičkeno popustili živci'. Kmalu sem se pobrala, morda prav zato, ker zaradi bolezni, ki me je skoraj posrkala vase, nisem zganjala panike? Zelo sem se bala za 'očeta' (deda). Vsak petek sem sedla na vlak in se odpeljala domov. Na srečo je bil pametnejši od mene in mi je rekel, da bo, ne glede na moje obiske, živel točno toliko časa, kot mu je namenjeno.

Čez tri leta, ko sem se prijavila na razpis za doktorskega študenta – asistenta na fakulteti, kjer sem diplomirala, sem nekoč na vajah trčila v študenta, ki me je že v prvem trenutku zelo očaral. Oba sva imela sprednja sekalca precej postrani. Ko smo nekoč, po predavanjih, še malo postali in poklepetali, je povedal, da tudi on ne pozna očeta. Ta pripomba je naju zbližala. Ne vem, ali je pri nas že obstajal inštitut za DNK raziskave, spominjam se, da sva šla v času, ko sem predavala na Dunaju, bolj za šalo kot zares tja tudi na teste. Seveda se je izkazalo, da nisva bila v sorodu, hvala Bogu. Čeprav sem bila od njega šest let starejša, sva se poročila. Potomcem sva se zavestno odrekla.

Nadaljevanje zgodbe je bilo potem bolj kot ne dolgočasno. Vse, kar lahko rečem o nama, je, da živiva dokaj srečno, imava drug drugega, uživam v poklicu, ki zame ni le delo, je tudi poslanstvo.

Za konec bi raje povedala nekaj o pravi mami. Poročila se je s precej starejšim moškim, v zakonu so se jima rodili trije otroci. Odraščali so precej samorastniško, saj mama ni sposobna, da bi zanje skrbela tako, kot bi morala. Na srečo so bili njegovi starši še živi, da so veliko pomagali. Žal so vsi trije polbrati bolj po mami kot po očetu. Bojim se, da jih – preproste, kot so – ne čaka v življenju nič dobrega. Je pa seks mami še zmeraj zelo všeč. Če kdaj za kakšen teden izgine, ji mož tega ne očita. Njegovo razumevanje spoštujem, četudi ga ne razumem.«

(Konec)

KUHARSKI RECEPTI

Za vas izbira Katja Dolenc

Jagode so odlične pomladne razstrupljevalke. Dobro vplivajo na presnovo, krepijo imunski sistem, znižujejo količino vode v tkivih in krepijo kožo. Najkoristnejše so sveže, z njim pa lahko pripravimo številne okusne in osvežilne jedi.

Jagodov sladoled na jagodni omaki

Za sladoled potrebujemo vaniljevo palčko, 300 g sladke smetane, 50 g sladkorja v prahu, 1 beljak in 200 g jagod. Za omako potrebujemo limono, 200 g jagod, 2 žlici sladkorja v prahu in 2 žlici pomarančnega likerja.

Vaniljevo palčko po dolgem zarežemo in izpraskamo semenca. Smetano čvrsto stepemo skupaj s sladkorjem in vaniljevimi semenci. Beljak stepemo v čvrst sneg in ga primešamo smetani. Jagode (za sladoled in omako) operemo, osušimo in odstranimo zelenje. Jagode za sladoled obdelamo v pire in rahlo primešamo smetanovi masi. Preložimo jo v posodo (po možnosti iz nerjavečega jekla) in za tri do štiri ure postavimo v zamrzovalnik. Med tem jo vsakih 20 minut krepko premešamo. Za omako ožamemo limono, njen sok, jagode, sladkor in liker pa skupaj obdelamo v pire. Na krožnike razdelimo omako, nanjo pa kroglice sladoleda.

Sorbet iz zamrznjenih jagod

Potrebujemo 250 g zamrznjenih jagod, 2 žlici sladkorja v prahu, 2 žlici crème fraîche ali kisle smetane, žlico malinovega žganja ali brinovca, nekaj svežih jagod, metinih listkov in sladkor v prahu za okras in posip.

Jagode 5 minut tajamo, nato jih razdelimo na 2 porciji in vsako pripravimo posebej. Porcijo jagod, žlico sladkorja v prahu, žlico crème fraîche ali kisle smetane in pol žlice žganja gladko obdelamo s paličnim mešalnikom. Iz mase zajemamo žličnike in jih dajemo na krožnik. Okrasimo s polovicami svežih jagod in metinimi listki. Enako pripravimo drugo porcijo. Potresemo s sladkorjem v prahu in ponudimo. Če sorbet pripravljamo za otroke, damo namesto žganja jagodni sok.

Skuta z jagodami

Potrebujemo 0,5 kg skute, 0,5 kg jagod, 4 žlice rjavega sladkorja in mleti cimet.

Jagode preberemo, operemo, osušimo in jim odstranimo zeleno perje. Večino jagod zmečkamo z vilicami, nekaj pa jih ohranimo za okras. Zmečkane jagode, sladkor in malo cimeta dobro vmešamo med skuto ter damo v skodelice. Po vrhu potresemo jagode, ki smo jih prihranili. Pred serviranjem dobro ohladimo.

Energijski jagodni smuti

Potrebujemo 2 jabolki, pol banane, 125 ml jogurta, 4 ledene kocke, 10 jagod (lahko tudi zamrznjenih) in 60 ml kokosovega ali navadnega mleka.

Jabolki razkosamo, odstranimo pečke in jih narežemo v mešalnik. Dodamo narezano banano, očiščene narezane jagode, jogurt, ledene koce in mleko. Zmešamo v gladek, kremast napitek in takoj postrežemo.

Šparglji

Lahke jedi

Erika Jesenko

Brez zadržkov lahko trdimo, da šparglji veljajo za izredno priročno zelenjavo. V kuhinji ne zahtevajo veliko dela in iz njih lahko hitro ustvarimo širok spekter jedi.

Za pripravo špargljevih mošnjičkov potrebujemo: 1 zavitek listnatega testa (približno 250 g), 300 g svežih špargljev, 100 g mocarele, 100 g rezin pršuta, sol in poper, 1 žlico olivnega olja, 1 jajce za premaz, 2 žlici sezama za posip.

Špargljem odrežemo olesenel del ter jih razporedimo po večjem krožniku ali pekaču. Solimo in popramo jih ter jih premažemo z žlico olivnega olja. Po tri šparglje skupaj ovijemo v rezino pršuta. Listnato testo raztegnemo ter ga narežemo na 6 enakih kvadratov. Na sredino vsakega kvadrata položimo rezino mocarele ter nato po diagonali šparglje, ovite v pršut. Proti sredini zapognemo nasprotna vogala kvadrata ter ju stisnemo skupaj. Po vrhu premažemo s stepenim jajcem ter potresemo s sezamom. Pečemo v pečici, segreti na 200 °C, približno 30 minut.

Za pripravo piščančjih trakov s šparglji potrebujemo: 0,5 kg piščančjega fileja, 0,5 kg svežih špargljev, 2 stroka

česna, 2 žlici olivnega olja, sol in poper, četrt žličke mlete rdeče paprike.

Piščančji file narežemo na trakove, solimo in popramo ter potresemo z mleto rdečo papriko. Špargljem odrežemo olesenel del ter jih narežemo na približno 3 cm dolge palčke. Narezane šparglje stresemo v skledo jih pokapljamo z žlico olivnega olja ter solimo in popramo. Česen sesekljamo. Ponev segrejemo, prilijemo žlico olja ter na njem popečemo piščančje trakove. Ko je meso pečeno, ga damo na krožnik in pokrijemo. V isto ponev stresemo šparglje ter jih pražimo 5 minut. Nato primešamo še nasekljan česen in praženo meso ter vse skupaj pražimo še minuto.

Nasvet: Jed ponudimo k polenti ali k drugi izbrani prilogi.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtka do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Škrat na Ermanovcu

Sovodenj – V soboto, 4. junija, ob 9. uri so pred planinsko kočo na Ermanovec vabljeni starejši predšolski otroci in mlajši šolarji (1. in 2. razred), skupaj s starši, na raziskovalno-sprostitveni in ustvarjalni dogodek Škrat na Ermanovcu. Slišali boste zgodbo o Škratu Avguštinu in prijateljih, se odpravili na raziskovanje med drevesa, trave in cvetice, se igrali na travniku pred kočo, urili ročne spretnosti in se posladkali s škratovskimi palačinkami. Malim škratom bomo do 12. ure pomagali člani planinskega društva Sovodenj ter Ekec, Športek, Kuhec in Kulturko s Podružnične šole Sovodenj. S seboj imejte stari vpisni kartonček.

IZLET

S kolesom do Zbilj

Naklo – Društvo upokojencev Naklo vabi v četrtek, 2. junija, na kolesarjenje, ki bo na relaciji Naklo–Kranj–Smlednik–Mavčiče–Naklo. Začetek bo ob 9. uri izpred doma upokojencev v Naklem.

OBVESTILA

Priprava osvežilne torte

Naklo – Medgeneracijski center Naklo vabi v sredo, 1. junija, ob 17. uri na pripravo osvežilne skutine torte s poletnim sadjem, t. i. cheesecake. Obvezne prijave do zasedbe mest: mck-prijave@luniverza.si ali 04 280 48 25.

Starodavna vadba Chi gong

Naklo – Medgeneracijski center Naklo vabi v petek, 3. junija, ob 19. uri na Chi gong. Gre za starodavno vadbo za dosego boljšega zdravja, počutja in življenja. Vaje so telesno nezahtevne in so primerne za vse starostne skupine. Obvezne prijave na: mck-prijave@luniverza.si ali 04 280 48 25.

Ples za otroke

Šenčur – Medgeneracijski center Šenčur vabi v četrtek, 2. junija, ob 16.30 na ples za otroke. Plesne delavnice so namenjene otrokom od 6. do 12. leta. Naučili se bodo zabavne koreografije na popularne glasbene hite. Obvezne prijave do zasedbe mest: mck-prijave@luniverza.si ali 04 280 48 25.

Meritve tlaka, holesterola in krvnega sladkorja

Kranj – Rdeči križ Slovenije – Območno združenje Kranj bo junija v okviru projekta Živimo zdravo izvajal meritve tlaka, holesterola in krvnega sladkorja, in sicer 1. junija med 8. in 10. uro v Krajevni skupnosti Vodovodni stolp, 2. junija med 8. in 9. uro v Domu krajanov na Primskovem, 3. junija ob 7. uri pri Društvu upokojencev Kranj in 7. junija med 8. in 9. uro v Domu krajanov v Šenčurju.

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

PREDAVANJA

Kako si pomagam z bioritemsko medicino

Kokrica – Turistično društvo Kokrica organizira predavanje Kako si pomagam z bioritemsko medicino. Predavanje bo v sredo, 1. junija, ob 18. uri v prostorih društva. Predavala bo refleksoterapevtka Jana Ječnik.

KONCERTI

Ljubezen ob vsakem koraku

Križe – Društvo plesalk tretjega življenjskega obdobja vabi v sredo, 1. junija, ob 20. uri, v Kulturni dom v Križe na koncert z naslovom Ljubezen ob vsakem koraku.

Jubilejni koncert Pihalnega orkestra občine Šenčur

Šenčur – Pihalni orkester občine Šenčur vabi na slavnostni koncert ob 20-letnici delovanja, ki bo v petek, 3. junija, ob 19.30 v Športni dvorani Šenčur. Jubilejni koncert bo popestril eden najvidnejših pevcev v slovenski zabavni glasbi Oto Pestner, program pa bo povezovala Anja Markovič. Cena vstopnic v predprodaji je 10 evrov, na dan koncerta 13 evrov. Otroci do 7. leta brezplačno. Vstopnice so v predprodaji na voljo v kavarni in slaščičarni Medeni vrt.

RAZSTAVE

Tiho sožitje

Jesenice – V sredo, 1. junija, bodo ob 18. uri v Fotogaleriji Jesenice v avli Gledališča Toneta Čufarja Jesenice odprli razstavo fotografij z naslovom Tiho sožitje avtorja Emila Božnarja. Razstava bo na ogled od 1. do 28. junija.

Dan v Toskani

Naklo – Razstava umetniških fotografij Dan v Toskani avtorja Viktorja Šmida, EFIAP, bo odprta 1. junija 2022 ob 9.30. v Domu starejših občanov Naklo in bo na ogled do 1. avgusta. Vabita KUD LIK Naklo in DSO Naklo.

PREDSTAVE

Ponovitev predstava Čaruhle

Podljubelj – Kulturno umetniško društvo Podljubelj vabi v petek, 3. junija, ob 19. uri v Dom krajanov Podljubelj na ponovitev predstave za otroke z naslovom Čaruhle.

LOTO

Rezultati – žrebanje 29. 5. 2022
1, 2, 11, 16, 19, 21, 25 in 4

Loto PLUS: **2, 9, 19, 24, 30, 32, 38 in 22**
Lotko: **0 1 2 6 7 3**

Sklad 1. 6. 2022 za Sedmico: **2.640.000 EUR**
Sklad 1. 6. 2022 za PLUS: **550.000 EUR**
Sklad 1. 6. 2022 za Lotka: **300.000 EUR**

desetdnevna vremenska napoved

Torek 31. 5.	Sreda 1. 6.	Četrtek 2. 6.	Petek 3. 6.	Sobota 4. 6.
9/19 °C	11/23 °C	13/26 °C	14/25 °C	15/25 °C
Nedelja 5. 6.	**Ponedeljek 6. 6.**	**Torek 7. 6.**	**Sreda 8. 6.**	**Četrtek 9. 6.**
14/24 °C	12/21 °C	11/21 °C	12/24 °C	13/25 °C

tedenski koledar

			vzhod	zahod
31. 5.	tor.	Angela	5.15	20.46
1. 6.	sre.	Fortunat	5.15	20.47
2. 6.	čet.	Erazem	5.14	20.48
3. 6.	pet.	Pavla	5.13	20.48
4. 6.	sob.	Franc	5.13	20.49
5. 6.	ned.	Valerija	5.12	20.50
6. 6.	pon.	Norbert	5.12	20.51

CINEPLEXX, KRANJ

Torek, 31. 5.
17.20, 18.40, 20.00, 21.00 TOP GUN: MAVERICK
21.15 MORILČEV SPOMIN
15.30, 18.50 POLETJE, KO SEM SE NAUČILA LETETI
18.30 OPERACIJA MINCEMEAT
20.45 VSE POVSOD NAENKRAT
16.30 PUSTOLOVŠČINE DRUŽINE BIGFOOT, sinhro.
20.30 DOKTOR STRANGE V MULTIVESOLJU NOROSTI
16.10 DOKTOR STRANGE V MULTIVESOLJU NOROSTI, 3D
15.40, 16.50 BARABE, sinhro.
17.45 MAGIČNE ŽIVALI: DUMBLEDORJEVE SKRIVNOSTI
Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Četrtek, 2. junija
20.00 Oče Romuald/Lovrenc Marušič: ŠKOFJELOŠKI PASIJON (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA, JESENICE

Četrtek, 2. junija
19.30 GTČ Jesenice - senior šola: BOLJ STARE, BOLJ SKEGLANE

GG naročnine
E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

Pisatelj Ivan Sivec na prikupen in razumljiv način opisuje življenje in delo enega največjih slovenskih pisateljev Ivana Tavčarja. »Visoški gospod« s podnaslovom »Vse ljubezni pisatelja Ivana Tavčarja« je prvi biografski roman o ustvarjalcu Cvetja v jeseni in Visoške kronike, izšel je lani ob 170-letnici Tavčarjevega rojstva. Ljubezen nam je vsem v pogubo, je zapisal Ivan Tavčar. Knjiga za vse čase, za mlade in stare, za šolarje in starše.

Trda vezava, 17,5 x 24,5 cm, 304 strani

25 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1, v Kranju, jo naročite po tel. 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si

Pri pošiljanju po pošti se poštnina zaračunava po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Če na vaše rolete in okenske police sedajo različni ptički, ki iščejo zavetje pred mrazom, boste s tem priročnikom lahko natančno določili, za katerega ptička gre. Pernati obiskovalci so prikazani v naravni velikosti, zato pri prepoznavanju skoraj ne more priti do pomot.

Cena knjige, ki je lahko tudi lepo darilo, je

9,90 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

NAJAMEM

MLAJŠI upokojenec najame manjše stanovanje, najraje na deželi, tel.: 040/343-000 22001406

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

MERCEDES-BENZ CLC 220 CDi, let. 2009, avtomatik, 277.000 km, reg. do 31.3.2023, tel.: 040/795-958 22001348

KUPIM

ODKUPIMO karambolirana vozila, vozila v okvari, slabše ohranjena in nevozna, poceni avtovleka po celi Sloveniji, Grega Meze s.p., Čopova 1, Lesce, tel.: 040/629-675 22000065

HOBI

KUPIM

ODLIKOVANJA, medalje, značke, razglednice, kovance, bajonete, sablje, čelade, uniforme, tel.: 051/740-430 22001400

KNJIGE, PUBLIKACIJE

PRODAM

EZOTERIKA, knjige iz mističnih pre-izkušenj avtorja. Lepo darilo!, tel.: 040/567-544 22001306

IŠČEM

PODARITE odvečne knjige. Pokličite, pridem z veseljem, jih odpeljem in ohranim, tel.: 030/996-225 22001411

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, unikati, izjemne sporočilne in umetniške vrednosti, ugodno, tel.: 040/567-544 22001305

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

MOTORNO škropilnico za sadovnjak ali vinograd, tel.: 041/903-473 22001410

SAMONAKLADALKO Sip 17 m3, nov reduktor in obnovljen pobiralni greben, ugodno, tel.: 041/571-150 22001396

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave, črne, grahaste in bele pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 22001163

BIKCA LS/ČB, starega 20 dni in bikca ČB, starega 30 dni, tel.: 031/559-796 22001399

ČB bikca, starega 10 dni, tel.: 031/387-440 22001408

JAGENJČKE in ovna za pleme ali zakol, jezersko solčavske pasme, tel.: 031/220-367 22001404

JAGNJETA za zakol, tel.: 041/910-234 22001395

PRAŠIČE, težke okoli 200 kg, za nadaljnjo rejo ali zakol, cena 1.90 EUR/kg, možna dostava, tel.: 031/554-743 22001387

PRAŠIČE, težke od 50 do 120 kg, mesni tip, možnost izbire moškega spola in možna dostava, tel.: 041/455-732 22001402

STAREJŠO kravo, lisaste pasme, z bikcem - 1. teden, ugodno, tel.: 031/505-087 22001407

TELICE, od 150 do 200 kg ter bikca, 250 kg težkega, tel.: 031/585-345 22001412

TELIČKO simentalko, staro tri mesece, tel.: 041/589-194 22001405

PODARIM

STARE kokoši nesnice, tel.: 041/337-678 22001409

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

IŠČEMO čistilko in natakarja/-ico za delo v gostilni. Veronika Aljančič s.p., Zg. Bela 20, Preddvor, tel.: 031/640-930, Veronika 22001369

IŠČEMO čistilko za delo v Okrepčevalnici Pinki, lahko je tudi mlajša upokojenka. Sašo Krpič, s.p., C. Staneta Žagarja 73, Kranj, tel.: 041/662-626 22001403

IZBERI, d.o.o., Dunajska c. 5, Lj., išče raznašalce časopisa (s.p., dopolnilna dejavnost) na območju Kranja in okolice, Škofje Loke in okolice, Radovljice, Lesc in Bleda (center). Za ostale podrobnosti pišite na: zaposlitve@izberi.si, tel.: 040/889-577 22001347

ZA nedoločen čas zaposlimo ličarja m/ž, zaposlitev za polni delovni čas v novi lakirnici v Kranju. Precizno mokro lakiranje manjših kovinskih delov. Prijave z osebnimi podatki do 5. 6. 2022 na email: kuzmaltd@siol.net. Kuzma d.o.o., Hotemaže 17 a, Preddvor 22001261

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE - vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija - po zelo ugodni ceni. LEARD d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 22001166

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53/a, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 22001164

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtanje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko s.p., Brezje pri Dobu 4 a, Dob, tel.: 051/828-419 22001401

RAZNO

PRODAM

300 l inoks sod za vino, s pokrovi in pipico, lep, ugodno, tel.: 041/387-698 22001393

DVA hrastova soda, 700 l, tel.: 031/432-299 22001394

STISKALEC pločevink, cena 30 EUR, tel.: 041/255-636 22001397

KUPIM

VELIKE prekle za fižol, od 3 do 4 m, okolica Kranja, tel.: 041/836-527 22001398

Nagrajenci križanke **NOGOMETNI KLUB TRIGLAV KRANJ** z geslom: TRETJI POLČAS, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 17. maja 2022, so: **Nada Škreblin** iz Radovljice, ki prejme 1. nagrado (bon za 40 EUR v trgovini Triglav Kranj), **Vojko Kotnik** iz Kranja, ki prejme 2. nagrado (bon za 20 EUR v trgovini Triglav Kranj), in **Silva Štih** iz Poljan, ki prejme 3. nagrado (bon za 10 EUR v trgovini Triglav Kranj).

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Kdaj in kam jih saditi, kako jih gnojiti in zaščititi pred mrazom, škodljivci in boleznimi, so osrednja poglavja te knjige. Predstavi številne sorte vrtnic, ki so jih preizkusili v Sloveniji. Vrtnica je na vsakem vrtu nekaj posebnega, zato bo ta prelepa knjiga z več kot 250 fotografijami očarala prav vsakogar.

Število strani: 176 strani, 19 x 25 cm, trdo vezana

25,50 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

OSMRTNICA

V delih svojih živel sam boš večno!
(Anton Aškerc)

Utrujen od bolezni je zaspal naš dragi mož, oče, ata, brat in prijatelj

Lovro Čarman

Maša zadušnica bo v četrtek, 2. junija 2022, ob 16. uri v kapucinski cerkvi sv. Ane v Škofji Loki. Po maši se bomo od njega v družinskem krogu poslovili na mestnem pokopališču. Žara bo na dan pogreba v tamkajšnji mrliški vežici.

Hvaležno odklanjamo sveče in cvetje. Vabimo vas, da v spomin darujete Inštitutu Zlata pentljica.

Žalujoči vsi njegovi

V SPOMIN

Iz daljave slišim pesem,
pesem obudi spomine,
v prsih me močneje stisne,
orosijo se oči ...

Kjer si ti,
tja pot nas vodi ...
Enaki sta usodi,
čas razdalje krajša ...

Dne 31. maja 2022 je minilo dvajset let, odkar nas je mnogo prezgodaj zapustil sin, brat, nečak, bratranec in stric

Tomaž Škerjanc

Vsem, ki se ga spominjate, postojite ob njegovem preranem grobu in mu prižigate sveče, iskrena hvala.

Žalujoči vsi njegovi
Stiška vas, 31. maja 2022

Mladost s plesom in glasbo

Simfonični orkester Jesenice pripravlja koncerta na Jesenicah in v Kranjski Gori. Dirigentka Natalija Šimunović se je tokrat odločila predstaviti ustvarjalnost mladih, ki se predano posvečajo igranju inštrumenta ali baletni vadbi.

Urša Peternel

Jesenice – Simfonični orkester Jesenice bo – potem ko sta bila načrtovana že za novembra lani, a zatem zaradi koronavirusa prestavljena – vendarle izvedel dva tradicionalna koncerta na Jesenicah in v Kranjski Gori. Koncert z naslovom Mladost s plesom in glasbo bo v dvorani Gledališča Toneta Čufarja Jesenice 3. junija ob 18.30, v Dvorani Vitranc v Kranjski Gori pa 10. junija ob 18.30.

Simfonični orkester Jesenice je nazadnje v živo nastopil jeseni 2020 z zasedbo Katrinas na Stari Savi. / Foto: arhiv

Ustvarjalnost mladih

Dirigentka Natalija Šimunović se je v šesti koncertni sezoni Simfoničnega orkestra Jesenice odločila predstaviti ustvarjalnost mladih, ki se predano posvečajo igranju inštrumenta ali baletni vadbi.

«V poskočnih korakih Beethovnovih plesov, pod katere se je koreografsko podpisala Mateja Mlakar, bomo na odru tako gostili balerine oddelka Glasbene šole Jesenice. V letu, ki ga posvečamo skladatelju Josipu Ipavcu, bomo izvedli tudi Ples deklet iz njegove baletne suite Možiček, in sicer v koreografiji Jerneje Omahen Razpotnik. Notno zapuščino tega prvega slovenskega baleta je uredil Matej Zupančič, ki je pustil pečat v našem orkestru tudi s svojo mladostno skladateljsko vnemo, ki ji boste lahko prisluhnili v skladbi Minuet impromptu. Slovenski glasbeni prispevek bomo zaokrožili z Merkujevo rapsodijo za godala – Ali sijaj sijaj sonce, Je povedala dirigentka.

Program bosta popestrili Tina Bučar in Eva Kramar, solistki na violini, ki sta glasbene korenine pognali prav na jeseniškem simfoničnem odru. Svoje glasbeno znanje trenutno izpopolnjujeta na konservatoriju za glasbo, a se vračata ustvarjat na Jesenice, v simfonični orkester.

«V naši glasbeni sredini še vedno vztrajamo sedanji in nekdanji učenci glasbene šole, ki v druženju ob glasbi prepoznamo neusahljiv napoj mladosti, ki se ne ozira na leta,« je še povedala dirigentka Natalija Šimunović.

Najboljši kamp v Sloveniji

Kamping Bled je bil letos v sklopu glasovanja za najboljše kampe po Evropi, ki ga izvaja nizozemski ACSI, eden vodilnih evropskih strokovnjakov za kampiranje, najbolje ocenjeni kamp v Sloveniji.

Maša Likosar

Bled – V letih 2020 in 2021 so v Kampingu Bled beležili izredno dobri poletni sezoni, boljši kot v zadnjem predkoronskem letu 2019. Tudi aprila in maja letos so imeli večji obisk kot v sezoni 2019, pričakujejo celo rekordno sezono. »V zadnjih letih je veliko povpraševanje po večjih in boljše opremljenih kampskih parcelah, zato smo poslušali goste in v okviru kampa naredili nekaj izboljšav. Povečali smo parcele in jih polno komunalno opremili. Letos smo dodali še premium parcele z letno kuhinjo in premium relax parcelo z vročo kadjo. Tako smo povečali kakovost bivanja in storitev,« je pojasnila Ana Praprotnik iz družbe Sava Turizem, pod okrilje katere spada Kamping Bled.

V kampu prevladujejo tuji gostje, zlasti Nizozemci in Nemci, sledijo Belgijci in Britanci, Čehi, Madžari in Italijani. V zadnjih letih so pridobili tudi precej stalnih slovenskih gostov. »Gostje pri nas najbolj cenijo stik z naravo, bližino jezera, odlično energijo Bleda, edinstveno lokacijo sredi slovenskega alpskega bisera, gostoljubje, urejenost in čistočo ter možnosti za številne aktivnosti v naravi,« je pojasnila Praprotnikova in dodala, da je bilo v Kampingu Bled od izdaje turističnih bonov do danes 6,5 odstotka vseh prihodkov ustvarjenih s turističnimi boni.

Nadstandarden nivo kampa kažejo tudi številne mednarodne nagrade, priznanja in uvrstitve na lestvice. Med drugim so prejeli nagrado na turističnem sejmu Vakantiebeurs v Utrechtu za drugi najboljši evropski kamp v kategoriji Country campsites, na sejmu Caravana v Leeuwardnu na Nizozemskem so prejeli nagrado za najboljše kamping doživetje v letu 2018 v kategoriji Narava, revija za prestižne avtodome Landyachting pa jih je uvrstila med šest sanjskih kampov Evrope v letu 2020. Največ glasov v sklopu nagrad ACSI pa so po mnenju Praprotnikove prejeli zaradi lokacije, urejenosti, gostoljubnosti in odlične storitve. »Nagrada je za nas veliko priznanje, da delamo dobro, predvsem pa smo izredno veseli, da so z našo storitvijo zadovoljni gostje,« je še poudarila.

Kamping Bled je bil v sklopu glasovanja, ki ga izvaja ACSI, ocenjen kot najboljši kamp v Sloveniji. / Foto: Tina Dokl

Jutri se začenjajo Vurnikovi dnevi

Marjana Ahačič

Radovljica – Jutri, na dan obletnice rojstva arhitekta Ivana Vurnika, se v Radovljici začenja sklop prireditev, ki osvetljujejo življenje in delo arhitekta in njegove žene, slikarke Helene Kottler Vurnik, ter obenem zaznamujejo radovljiški krajevni praznik. Na uvodni prireditvi, ki bo letos na Vurnikovem trgu in se bo začela ob 18. uri, bosta ob odprtju razstave zmagovalnih rešitev na arhitekturnih natečajih Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS) zbrane nagovorila predsednik sveta krajevne skupnosti Andrej Golčman in predsednik ZAPS Tomaž Krištof.

Pol ure za tem, ob 18.30, bodo v galeriji Pasaža v Radovljiški graščini razglasili zmagovalce in odprli razstavo nagrajenih del letošnjega Vurnikovega fotografskega natečaja, ob 19. uri pa v Šivčevi hiši razstavo z naslovom Prepletanja, na kateri bodo na ogled dela petih diplomantk Naravoslovnotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, ki so skozi svoja dela povezale Vurnika z vzorci, realiziranimi v različnih grafičnih in tekstilnih tehnikah, ter dopolnile kolekcijo izdelkov Darilo slovenske arhitekture: Ivan Vurnik in Helena Kottler Vurnik. Ob 20. uri bo v Baročni dvorani Radovljiške graščine še slovesna podelitev letošnje Vurnikove študentske nagrade.

V galeriji Avla Občine Radovljica bodo od srede dalje razstavljeni projekti za ureditev Vurnikove spominske sobe, v knjižnici A. T. Linharta pa razstava o rodbini Vurnik, ki so jo pripravili v Mestni knjižnici Kranj, in razstava Vurnikovi dnevi skozi leta. Razstave bodo na ogled ves junij, razen obeh razstav v knjižnici, ki se zaključujeta že sredi meseca.

vremenska napoved

Danes bo sprva oblačno, popoldne se bo oblačnost trgala. Možne bodo plohe. Jutri zjutraj bo po nižinah megla, čez dan pa kopasta oblačnost s plohami ali nevihtami. V četrtek bo sprva sončno, popoldne pa spremenljivo. Nastajale bodo nevihte.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK	SREDA	ČETRTEK
9/19 °C	11/23 °C	12/27 °C

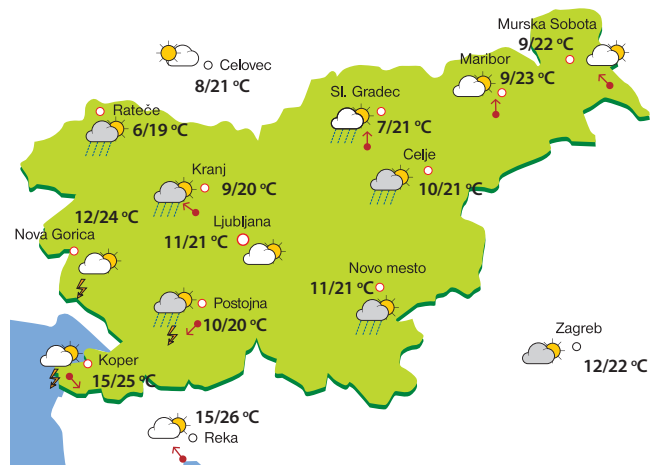

Poletje na Stari Savi

Jesenice – Z jutrišnjo baletno predstavo se na Stari Savi na Jesenicah začenja Poletje na Stari Savi. V treh poletnih mesecih se bodo zvrstile številne prireditve, koncerti, Kulturna mavrica, obeta se tudi okušanje različne kulinarike, gledališke predstave, program za otroke, Torkove kinoteke in Poletna muzejska noč ... Program bodo oblikovala jeseniška kulturna društva, glasbena šola, gledališče ...